POLIROM Top 10+

IAN

McEWAN

Mângâieri străine

IAN

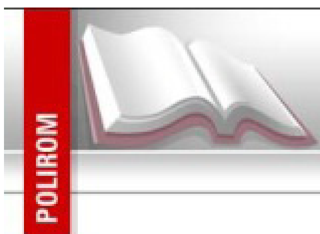
McEWAN

Mângâieri străine

Traducere din limba engleză
de Dan Croitoru

Traducere revăzută

POLIROM
2014

Ian McEwan, *The Comfort of Strangers*

www.polirom.ro
Editura POLIROM
Iaşi, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506
Bucureşti, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1, et. 1;
sector 4, 040031, O.P. 53

ISBN ePub: 978-973-46-4916-7
ISBN PDF: 978-973-46-4917-4
ISBN print: 978-973-46-4582-4

Coperta: Radu Răileanu
Foto copertă: © Entertainment Pictures/Northfoto

elefant

IAN McEWAN, unul dintre cei mai faimoşi scriitori britanici contemporani, este autorul romanelor *Operaţiunea Sweet Tooth*, *Solar*, *Pe plaja Chesil*, *Sâmbătă*, *Ispăşire* (laureat al National Book Critics Circle Award şi W.H. Smith Literary Award), *Amsterdam* (distins cu Booker Prize), *Durabila iubire*, *Inocentul*, *Copilul furat* (pentru care a primit Whitbread Award), *Câinii negri*, *Mângâieri străine* (amândouă nominalizate la Booker Prize) şi *Grădina de ciment.* A scris şi volumele de povestiri *Prima dragoste, ultimele ritualuri* (câştigător al Somerset Maugham Award) şi *În aşternuturi.* În anul 2011 i-a fost acordat Premiul Târgului de carte de la Ierusalim.

Pentru Penny Allen

„cum de-am sălăşluit în două lumi
fiice şi mame
în regatul fiilor“

Adrienne Rich

„A călători e ceva brutal. Te obligă să te încrezi în străini şi să uiţi de tot acel confort familiar pe care ţi-l oferă propria casă şi prietenii. Eşti descumpănit tot timpul. Nimic nu îţi aparţine, cu excepţia lucrurilor esenţiale – aerul, somnul, visele, marea, cerul –, adică lucrurile care tind spre etern sau spre ceea ce ne închipuim noi că înseamnă etern.“

Cesare Pavese

Capitolul unu

În fiecare după-amiază, în clipa în care oraşul de dincolo de obloanele verde-închis de la ferestrele hotelului lor începea să se anime, Colin şi Mary erau treziţi de ciocănitul metodic al uneltelor de oţel de pe şlepurile de fier care ancorau la pontonul unde se afla cafeneaua hotelului. Dimineaţa, toate acele vasele ruginite şi pline de găuri, deşi nu păreau să aibă vreo încărcătură ori vreun mijloc de propulsie, plecau; spre sfârşitul zilei apăreau iarăşi, iar echipajele îşi făceau de lucru, într-un chip de neînţeles, cu ciocanele lor de lemn şi cu dălţile. Şi la acest ceas târziu al după-amiezii fierbinţi, sub un cer mohorât, clienţii începeau să se adune pe ponton, la mesele de tablă, pentru a mânca îngheţată, iar camera cufundată în întuneric se umplea şi ea de vocile lor, râsete sau discuţii în contradictoriu care creşteau şi descreşteau ca nişte valuri, inundând scurtele momente de tăcere dintre izbiturile stridente ale ciocanelor.

Se treziră în acelaşi timp, cel puţin aşa li s-a părut, şi rămaseră nemişcaţi în paturile lor separate. Din motive care nu le mai erau prea clare, Colin şi Mary nu-şi vorbeau. Două muşte se roteau leneş în jurul lămpii din tavan, pe coridor o cheie se răsuci într-o broască, se auzi zgomotul unor paşi care se apropie, apoi se îndepărtează. În sfârşit, Colin se ridică din pat, crăpă obloanele şi se duse la baie să facă duş. Încă sub impresia viselor, Mary se întoarse pe o parte când Colin trecu pe lângă patul ei şi rămase cu ochii la perete. Zgomotul regulat al apei care curgea dincolo avea ceva liniştitor, aşa că închise ochii din nou.

În fiecare seară, în ora ritualică pe care şi-o petreceau pe balcon înainte să plece în căutarea unui restaurant, fiecare îl asculta

răbdător pe celălalt cum îşi povestea visele, în schimbul plăcerii unice de a şi-l povesti pe al său. Visele lui Colin erau cele despre care psihanaliştii vorbesc cu respect, în care zbura, povestea el, în care i se sfărâmau dinţii, în care apărea în pielea goală dinaintea unui străin aşezat pe scaun. În cazul lui Mary, salteaua tare, căldura cu care nu era obişnuită, oraşul pe care abia apucaseră să-l cunoască se amestecau pentru a da naştere în somnul ei unei învălmăşeli de vise pline de gălăgie şi de certuri, care, se plângea ea, îi provocau un soi de amorţeală în orele de veghe, iar superbele biserici vechi, retablele minunat decorate ale altarelor, podurile de piatră de peste canale i se proiectau neclar pe retină, ca pe un ecran depărtat. Cel mai adesea îi visa pe copiii ei, visa că erau în pericol, iar ea era prea neputincioasă sau prea zăpăcită ca să-i ajute. Propria ei copilărie începea să se confunde cu a lor. Fiul şi fiica ei aveau dintr-odată aceeaşi vârstă ca ea şi o înspăimântau cu întrebările lor insistente. De ce ai plecat fără noi? Când te întorci? O să ne aştepţi la gară? Nu, nu, încerca să le spună, voi trebuie să mă aşteptaţi pe mine. I-a povestit lui Colin că visase cum copiii se suiseră în pat lângă ea, câte unul de fiecare parte, şi se ciorovăiseră toată noaptea peste trupul ei adormit. Ba da. Ba nu. Ţi-am zis. Ba nu mi-ai zis... şi tot aşa până când se trezi epuizată, cu mâinile apăsate puternic pe urechi. Sau, povestea ea, îl visa pe fostul ei soţ care o conducea într-un colţ şi începea să-i explice răbdător, aşa cum făcuse o dată, cum funcţiona aparatul său de fotografiat japonez, unul foarte scump, testând-o la fiecare pas să vadă dacă a înţeles. După mai multe ore a început să suspine şi să geamă, implorându-l să se oprească, dar nimic nu a putut întrerupe monotonia implacabilă a explicaţiilor.

Fereastra băii dădea într-o curte interioară care la această oră se însufleţea şi ea de zgomotele din camerele învecinate şi din bucătăriile hotelului. În momentul în care Colin închise robinetul, bărbatul de vizavi, aflat şi el sub duş, începu, la fel ca în serile anterioare, să cânte duetul din *Flautul fermecat*. Cu vocea ridicându-i-se deasupra ropotului torenţial al apei şi a plescăitului pe care-l scotea pielea bine săpunită, bărbatul se lăsase complet în voia muzicii, asemenea celui care îşi închipuie că nu are nici un spectator, falsând la notele de sus, înlocuind cuvintele uitate cu tra-la-la-uri, zbierând la părţile orchestrei. „*Mann und Weib, und Weib*

und Mann, / sunt al lui Dumnezeu plan.“ Când duşul se opri, cântecul se domoli, transformându-se într-un fluierat.

Colin rămase ascultând în faţa oglinzii şi, fără vreun motiv aparent, începu să se bărbierească pentru a doua oară în ziua aceea. De când sosiseră, stabiliseră un ritual bine pus la punct de somn (care fusese precedat doar o singură dată de sex) urmat de un interludiu calm – rezultatul obsesiei faţă de propria persoană – când se dichiseau cu multă grijă în vederea plimbării prin oraş de la ora cinei. În timpul acestor pregătiri, se mişcau încet şi rareori scoteau vreun cuvânt. Se dădeau pe corp cu colonii şi pudre scumpe, luate de la duty-free, îşi alegeau hainele cu meticulozitate, fără să se consulte, ca şi cum undeva, printre miile de persoane de afară cărora aveau să li se alăture în curând, ar fi existat cineva extrem de interesat de felul în care arătau. În timp ce Mary îşi făcea exerciţiile de yoga pe podeaua camerei, Colin îşi răsucea o ţigară de marijuana pe balcon, ceea ce avea darul de a intensifica plăcerea clipei când vor ieşi din holul hotelului în aerul catifelat al serii.

Cât erau plecaţi, şi asta nu numai dimineaţa, camerista venea şi le făcea paturile sau schimba aşternuturile dacă credea că e necesar. Neobişnuiţi cu viaţa de hotel, această intimitate faţă de un străin pe care rareori îl vedeau îi inhiba. Femeia arunca şerveţelele folosite, le alinia cu grijă pantofii în şifonier, le împăturea hainele murdare aşezându-le în maldăre ordonate pe câte un scaun şi aranja monedele în mici grămăjoare pe noptieră. Cu toate acestea, ajunseseră repede dependenţi de ea şi, deopotrivă, mai indolenţi faţă de lucrurile lor. Deveniseră incapabili să-şi poarte de grijă, incapabili, în căldura sufocantă, să-şi bată pernele sau să se aplece pentru a culege de pe jos un prosop căzut. În acelaşi timp, începuseră să tolereze din ce în ce mai puţin dezordinea. Când într-o zi, aproape de prânz, s-au întors în cameră şi au găsit-o aşa cum o lăsaseră, adică pur şi simplu de nelocuit, n-au întrezărit altă soluţie decât să iasă iar şi să aştepte până când s-a făcut curăţenie.

Orele de dinaintea somnului de după-masă erau la fel de bine definite, deşi mai puţin previzibile. Era miezul verii, iar oraşul gemea de vizitatori. Colin şi Mary o porneau în fiecare dimineaţă după micul dejun, înarmaţi cu bani, ochelari de soare şi hărţi, şi se alăturau mulţimii care se înghesuia pe toate podurile de pe canale

şi pe străzile înguste. Bifaseră docili nenumăratele obiective turistice ale vechiului oraş, vizitaseră bisericile mari şi pe cele mici, muzeele şi palatele, toate înţesate de comori. Pe străzile comerciale se opriseră în faţa vitrinelor, discutând ce cadouri să cumpere. Până acum nu intraseră în nici un magazin. În ciuda hărţilor, se rătăceau adesea şi uneori trecea aproape o oră până când, după ce se întorceau pe propriile urme şi cercetau poziţia soarelui (secretul lui Colin), dădeau pe neaşteptate peste un loc familiar, dar tot nu reuşeau să găsească drumul. Când plimbarea se dovedea extrem de dificilă şi căldura mai înăbuşitoare ca de obicei, îşi reaminteau unul altuia, pe un ton sardonic, că erau „în concediu". Îşi petreceau multe ore în căutarea restaurantelor „ideale" sau localizându-le pe cele în care fuseseră cu două zile înainte. Adeseori restaurantul ideal era plin sau, dacă trecuse de ora nouă seara, tocmai se închidea; dacă treceau pe lângă unul care nu era nici plin şi nici nu se închidea, mâncau cu mult înainte să li se facă foame.

Dacă ar fi fost singuri, probabil că fiecare din ei ar fi explorat oraşul cu mare plăcere, după chef, scutiţi de o destinaţie unde ar fi trebuit să ajungă şi, prin urmare, bucurându-se sau neţinând cont de faptul că se pierduseră. Erau o mulţime de lucruri de admirat, nu trebuia decât să fii atent şi să fii acolo. Dar ei se cunoşteau unul pe celălalt la fel de bine cum se cunoşteau pe ei înşişi şi intimitatea lor, aşa cum se întâmplă atunci când ai prea multe valize, era o sursă de continuă grijă; împreună, se mişcau încet, stângaci, făceau compromisuri lugubre, erau atenţi la cele mai mici schimbări ale dispoziţiei celuilalt, încercau să remedieze rupturile. Luaţi separat, nu se supărau prea uşor, dar, când erau împreună, reuşeau să se rănească în cele mai surprinzătoare şi neaşteptate feluri, apoi cel care produsese supărarea – aşa cum se întâmplase de două ori de când veniseră – devenea iritat din pricina sensibilităţii exagerate a celuilalt, drept pentru care continuau să exploreze în tăcere străduţele întortocheate şi pieţele care li se iveau brusc dinainte şi, cu fiecare pas, oraşul se retrăgea din calea lor pe măsură ce ei se izolau tot mai tare.

Mary se ridică din poziţia ei de yoga şi, după ce-şi alese cu multă atenţie lenjeria intimă, începu să se îmbrace. Prin uşile cu

geam întredeschise îl putea vedea pe Colin pe balcon. Îmbrăcat tot în alb, acesta se tolăni în şezlongul din aluminiu şi plastic, încheietura aproape târându-i-se pe jos. Trase din ţigara de marijuana, îşi înclină capul într-o parte, ţinu fumul în piept, apoi îl suflă peste ghivecele cu muşcate înşirate pe marginea balconului. Mary îl iubea, deşi nu chiar în clipa asta. Îşi puse o bluză de mătase şi o fustă albă de bumbac şi, aşezându-se pe marginea patului pentru a-şi lega sandalele, luă de pe noptieră un ghid turistic. În alte regiuni ale ţării, aşa cum se vedea din fotografii, erau pajişti, munţi, plaje pustii, o cărare care şerpuia printr-o pădure până la un lac. Aici, în singura sa lună liberă din an, se legase la cap cu toate muzeele şi restaurantele astea. Când auzi şezlongul lui Colin scârţâind, se duse la oglindă şi începu să-şi perie părul cu mişcări scurte, energice.

Colin intrase în cameră şi îi oferise ţigara de marijuana, dar ea îl refuzase – murmurând un „Nu, mersi“ scurt – fără să se întoarcă. El rămase în spatele ei, uitându-se în oglindă şi încercând să-i surprindă privirea. Dar ea se uita fix înainte şi continua să-şi perie părul. El îi urmări conturul umărului cu degetul. Mai devreme sau mai târziu, vor trebui să rupă tăcerea. Colin se întoarse şi dădu să plece, apoi se răzgândi. Îşi drese glasul şi-şi puse mâna pe umărul ei. Afară începea să se lase un asfinţit care se cerea admirat, iar înăuntru venise timpul să înceapă tratativele. Nehotărârea sa se datora în totalitate drogului şi simţea că se învârte în jurul cozii, căci dacă ar fi plecat după ce o atinsese, ea s-ar fi putut simţi jignită… totuşi, ea continua să-şi perie părul, mai mult decât era necesar, şi părea că aşteaptă ca el să plece… dar de ce?… pentru că-i simţise şovăirea de a rămâne şi era deja jignită?… dar oare chiar şovăise…? Trist, îşi trecu degetul de-a lungul spatelui lui Mary. Ea ţinea acum mânerul periei într-o mână şi ţepii în palma deschisă a celeilalte, continuînd să privească înainte. Colin se aplecă şi o sărută pe ceafă şi, văzând că ea tot nu-l bagă în seamă, traversă camera cu un oftat zgomotos şi se întoarse pe balcon.

Colin se instală în scaun. Deasupra sa se deschidea o cupolă gigantică de cer senin şi el oftă din nou, de data asta de mulţumire. Muncitorii de pe şlepuri îşi lăsaseră uneltele şi se adunaseră la un loc privind asfinţitul şi fumând. Pe pontonul cafenelei, clienţii trecuseră la aperitive, iar conversaţiile de la mese amuţiseră.

Gheaţa clincănea în pahare, tocurile chelnerilor eficienţi scoteau un sunet mecanic pe scândurile pontonului. Colin se ridică şi se uită la cei care treceau pe stradă. Turiştii, majoritatea în vârstă, îmbrăcaţi în costumele şi rochiile lor cele mai bune, îşi târau paşii pe pavaj cu lentoarea unor reptile. Din când în când câte un cuplu se oprea să-i privească aprobator pe clienţii de pe ponton care beau proiectaţi pe imensul fundal al apusului şi al apei înroşite. Un domn în vârstă îşi plasă soţia în prim-plan şi, lăsându-se într-un genunchi, cu coapsele lui subţiri, tremurătoare, se pregăti să facă o poză. Clienţii de la o masă aşezată în spatele femeii îşi înălţară amical paharele înspre aparat. Dar bărbatul, care voia ca fotografia să aibă un caracter spontan, se îndreptă şi, cu un gest al mâinii sale libere, încercă să-i readucă la comportarea lor firească. Doar în clipa în care cei de la masă, tineri cu toţii, îşi pierdură interesul, bătrânul ridică aparatul la ochi şi-şi îndoi din nou picioarele nesigure. Numai că soţia lui se mişcase acum câţiva paşi în lateral şi era preocupată de ceva din mâna sa. Întorsese spatele aparatului pentru a încuraja ultimele raze de soare să-i intre în poşetă. Soţul ei o strigă cu asprime, iar ea îşi reluă imediat poziţia iniţială. Pocnetul închizătorii îi însufleţi iar pe tineri. Se aşezară mai bine în scaune, îşi ridicară paharele încă o dată şi arborară nişte zâmbete largi şi nevinovate. Cu un uşor mormăit de iritare, bărbatul îşi apucă soţia de încheietură şi o trase de-acolo în timp ce tinerii, care nu se sinchisiră prea mult de plecarea lor, îşi redirecţionară acum toasturile şi zâmbetele unii către ceilalţi.

Mary apăru în cadrul uşii de la balcon cu o jachetă pe umeri. Făcând abstracţie de starea conflictuală dintre ei, Colin începu imediat să-i povestească mica dramă care avusese loc pe stradă. Mary rămase la marginea balconului, privind asfinţitul în timp ce el vorbea. Nu-şi mută ochii când el arătă spre tinerii de la masă, dar dădu încet din cap. Colin nu reproduse uşoara neînţelegere care constituia, după el, clou-ul poveştii. În schimb, se trezi exagerându-i proporţiile, transformând-o în vodevil, poate în încercarea de a câştiga întreaga atenţie a lui Mary. Îl descrise pe domnul în vârstă ca fiind „incredibil de bătrân şi de plăpând“, pe soţia lui – „ţăcănită de nu-ţi venea să crezi“, pe bărbaţii de la masă – „cretini cu expresii bovine“ şi-l făcu pe soţ să scoată „un urlet incredibil de furie“. De fapt, cuvântul „incredibil“ se tot

impunea la fiecare două vorbe, poate din cauză că se temea că Mary n-o să-l creadă sau poate pentru că nici el nu credea în povestea lui. Când termină, Mary scoase un scurt „îhm“, însoţit de un zâmbet vag.

Rămaseră la vreun metru distanţă unul de altul şi continuară să se uite la apă în tăcere. Marea biserică de dincolo de canalul cel lat pe care plănuiseră adesea s-o viziteze nu mai era acum decât o siluetă şi, mai aproape, un bărbat dintr-o barcă mică îşi puse binoclul în toc şi se lăsă în genunchi ca să repornească motorul exterior. Deasupra, în stânga lor, firma verde de neon a hotelului se aprinse cu un pocnet brusc, agresiv, care se transformă apoi într-un bâzâit. Mary îi aminti lui Colin că se făcuse târziu, că ar trebui să plece înainte să se-nchidă restaurantele. Colin o aprobă, dar nici unul nu se mişcă. Apoi Colin se aşeză într-unul din şezlonguri şi, nu după mult timp, Mary se aşeză şi ea în celălalt. Urmă un alt moment de tăcere, apoi îşi căutară mâinile. O strângere uşoară răspunse alteia. Îşi traseră şezlongurile mai aproape şi murmurară scuze. Colin îi atinse sânii lui Mary, ea se întoarse şi-l sărută mai întâi pe buze, apoi, tandru, ca o mamă, pe nas. Şuşotiră şi se sărutară, se ridicară să se îmbrăţişeze, după care se întoarseră în dormitor unde se dezbrăcară în semiîntuneric.

Nu mai era vorba de o mare pasiune. Îşi aflau plăcerea în gesturile afectuoase, lejere, în familiaritatea ritualurilor şi a procedeelor, în potrivirea sigură, precisă a membrelor şi trupurilor, ca o piesă pusă la loc în matriţa în care a fost turnată. Erau generoşi şi calmi, n-aveau dorinţe exagerate şi făceau foarte puţin zgomot. Felul în care făceau dragoste n-avea un început sau un sfârşit precis şi de multe ori se încheia prin somn sau era întrerupt de somn. Ar fi negat revoltaţi că se plictisiseră unul de celălalt. Spuneau adesea că le venea greu să-şi aducă aminte că celălalt era o persoană distinctă. Când se priveau, era ca şi cum s-ar fi uitat într-o oglindă aburită. Când vorbeau despre politica sexului, ceea ce se întâmpla adesea, nu se refereau la ei înşişi. Tocmai această înţelegere secretă îi făcuse atât de vulnerabili şi de sensibili, iar redescoperirea faptului că aveau nevoi şi interese diferite îi rănea. Se certau în tăcere şi împăcări precum cea de mai devreme reprezentau clipe de mare intensitate pentru care-şi erau profund recunoscători.

Au moţăit un pic, apoi s-au îmbrăcat în grabă. Cât Colin s-a dus la baie, Mary l-a aşteptat pe balcon. Firma luminoasă a hotelului fusese stinsă. Strada era pustie şi pe ponton doi chelneri strângeau ceştile şi paharele. Puţinii clienţi care mai rămăseseră încetaseră să mai bea. Colin şi Mary nu mai ieşiseră niciodată din hotel aşa târziu, şi Mary avea să pună mult din ceea ce a urmat tocmai pe seama acestui lucru. Se plimbă nerăbdătoare pe balcon, inspirând mirosul de mucegai al muşcatelor. Nu mai era nici un restaurant deschis, dar, în partea cealaltă a oraşului, dacă vor reuşi să-l găsească, exista un bar de noapte în faţa căruia stătea uneori un bărbat cu o tarabă cu hotdogi. Când avea treisprezece ani şi mai era încă o şcolăriţă conştiincioasă şi pedantă, cu o sută de idei despre autoperfecţionare în cap, ţinuse un jurnal în care, în fiecare duminică seara, îşi nota obiectivele pentru săptămâna următoare. Erau sarcini simple, realizabile şi o reconforta să le bifeze pe măsură ce zilele săptămânii treceau: să studieze la violoncel, să se poarte mai frumos cu mama ei, să meargă pe jos până la şcoală ca să economisească banii de autobuz. Tânjea după o asemenea mângâiere acum, după un timp şi după întâmplări măcar parţial controlabile. Trecea ca o somnambulă de la o clipă la următoarea şi luni întregi se scurgeau fără să lase vreo amintire, fără să poarte fie şi cea mai vagă amprentă a voinţei ei.

— Mergem? întrebă Colin.

Ea intră în cameră şi închise uşile de la balcon. Luă cheia de pe noptieră, încuie uşa şi îl urmă pe Colin în jos pe scara neluminată.

Capitolul doi

În tot oraşul, la încrucişarea străzilor principale sau în colţurile celor mai aglomerate pieţe, se aflau chioşcuri sau barăci micuţe, meşteşugit construite, împodobite, în timpul zilei, cu ziare şi reviste în numeroase limbi, cu şiruri de cărţi poştale înfăţişând imagini faimoase, copii, animale şi femei care zâmbeau când mişcai vederea.

În chioşc stătea vânzătorul, abia vizibil prin deschizătura micuţă, probabil în întuneric. Puteai să-ţi cumperi liniştit ţigări şi să nu ştii dacă cel care ţi le-a vândut era bărbat sau femeie. Cumpărătorul nu vedea decât ochii căprui-închis ca ai majorităţii localnicilor, o mână palidă şi auzea un murmur de mulţumire. Chioşcurile constituiau centrul intrigilor şi bârfelor din cartier; aici erau lăsate bileţele şi pachete. Dar turiştilor care întrebau în ce direcţie s-o apuce li se răspundea printr-un gest sfios către hărţile expuse, pierdute între rândurile de reviste cu coperte strălucitoare.

Se vindeau o mulţime de hărţi. Cele mai simple fuseseră tipărite în scop comercial şi, pe lângă indicarea celor mai evidente atracţii turistice, dădeau o mare importanţă anumitor magazine sau restaurante. Pe aceste hărţi apăreau doar străzile principale. O altă hartă avea forma unei broşuri prost tipărite şi, după cum descoperiseră Mary şi Colin, puteai să te rătăceşti foarte uşor de la o pagină la alta. Exista şi o hartă scumpă, oficială, în care era prezentat întreg oraşul şi în care erau înregistrate până şi pasajele cele mai înguste. Desfăşurată, măsura un metru şi douăzeci pe un metru şi, fiind tipărită pe hârtia cea mai subţire, era imposibil să te descurci pe stradă cu ea dacă nu aveai o masă şi clipsuri speciale. În fine, mai erau şi o serie de hărţi care-ţi atrăgeau atenţia prin

copertele lor cu dungi albe şi albastre. Acestea împărţeau oraşul în cinci secţiuni, dar, din nefericire, nu se îmbinau. Hotelul lor se găsea în partea de sus a hărţii numărul doi, iar un restaurant scump, inutil, în josul hărţii numărul trei. Barul spre care se îndreptau se afla în centrul hărţii numărul patru şi doar în clipa în care au trecut pe lângă un chioşc oblonit pentru noapte, Colin îşi aminti că ar fi trebuit să ia cu ei hărţile. Fără ele aveau să se rătăcească mai mult ca sigur.

Cu toate astea, nu spuse nimic. Mary mergea la câţiva metri în faţă, cu paşi lenţi şi regulaţi ca şi când ar fi măsurat o distanţă. Îşi ţinea braţele încrucişate şi capul puţin aplecat, într-o atitudine sfidător de contemplativă. Pasajele înguste îi aduseseră într-o piaţă mare, puternic luminată, o întindere de piatră cubică în centrul căreia se înălţa un monument comemorativ al războiului din blocuri masive de granit, tăiate grosolan şi dispuse în aşa fel încât formau un cub gigantic, în vârful căruia un soldat îşi arunca puşca. Dar în afara unui bărbat care stivuia scaunele în faţa unei cafenele, sub privirile unui câine, şi, puţin mai departe, a altui bărbat, piaţa era pustie.

Traversară piaţa în diagonală şi intrară pe o stradă mai largă, cu magazine care vindeau televizoare, maşini de spălat vase şi mobilă. Fiecare magazin îşi etala sistemul de alarmă antiefracţie. Absenţa totală a traficului din oraş le oferea vizitatorilor libertatea de a se rătăci aşa de lesne. Traversară străzile fără să se asigure şi, din instinct, se avântară pe altele mai înguste, deoarece acestea coteau ispititor în întuneric, ori poate pentru că erau atraşi de mirosul de peşte prăjit. Nu existau indicatoare. Fără o destinaţie anume, vizitatorii îşi alegeau itinerarele aşa cum ar fi ales o culoare, şi până şi maniera precisă în care se rătăciseră era expresia opţiunilor cumulate, a voinţei fiecăruia. Şi ce se întâmpla când doi trebuiau să opteze? Colin se uită la spatele lui Mary. În lumina felinarelor, bluza ei se decolorase, iar ea părea că pâlpâie, proiectată pe zidurile înnegrite de vreme, argintie şi sepia, ca o nălucă. Omoplaţii ei delicaţi se ridicau şi coborau în ritmul mersului, desenând un evantai de cute pe bluza de mătase, iar părul, prins lejer la spate cu o clamă în formă de fluture, i se legăna înainte şi înapoi pe ceafă şi pe umeri.

Mary se opri în faţa vitrinei unui magazin universal să se uite la

un pat enorm. Colin o ajunse din urmă, rămase o clipă lângă ea, apoi porni mai departe. Două manechine, unul îmbrăcat într-o pijama de mătase albastru-deschis, celălalt într-o cămăşuţă de noapte lungă până la coapse şi garnisită cu dantelă roz, erau culcate pe cearşafurile aflate într-o dezordine studiată. Aranjamentului părea că-i lipseşte ceva. Manechinele erau turnate după acelaşi tipar, amândouă chele, cu un zâmbet larg iradiindu-i pe chip. Zăceau pe spate, dar din felul în care le erau aranjate membrele – cu un braţ ridicat spre falcă de parcă le dureau dinţii – se vedea că fuseseră gândite să se sprijine pe o parte pentru a se uita drăgăstos unul la celălalt. Tăblia era cea care o făcuse pe Mary să se oprească. Capitonată cu plastic de culoare neagră, se întindea pe toată lăţimea patului, depăşind-o cu treizeci de centimetri de fiecare parte. Fusese proiectată, cel puţin în partea manechinului în pijama, să semene cu tabloul de comandă al unei centrale electrice sau al unui avion mic. În plasticul lucios erau încastrate un telefon, un ceas digital, întrerupătoare, un radiocasetofon, un mic frigider pentru băuturi şi, în centru, asemenea unor ochi rotunjiţi a neîncredere, două voltmetre. Partea în care stătea manechinul în cămăşuţă de noapte, dominată de o oglindă ovală, care bătea în roz, era, prin comparaţie, mult mai săracă. Avea un dulăpior pentru cosmetice, o etajeră pentru reviste şi un interfon care făcea legătura cu camera copilului. Pe frigider stătea în echilibru un cec pe care erau scrise o dată din luna următoare, numele magazinului universal, o sumă uriaşă şi o semnătură cu caractere groase. Mary observă că manechinul în pijama ţinea în mână un stilou. Făcu doi paşi într-o parte şi, din cauza unei imperfecţiuni a geamului, siluetele părură că se mişcă. O clipă mai târziu erau din nou nemişcate, cu braţele şi picioarele ridicate fără rost, ca insectele surprinse de venin. Întoarse spatele scenei. Colin era la vreo cincizeci de metri, pe partea cealaltă a străzii. Cu umerii aduşi în faţă, cu mâinile vârâte adânc în buzunare, se uita la un catalog cu mostre de covoare ale cărui pagini se întorceau ritmic. Îl ajunse din urmă şi merseră în tăcere până când se opriră dinaintea unei bifurcaţii.

— Şi eu m-am uitat la patul ăla zilele trecute, spuse Colin ca şi cum ar fi compătimit-o.

În locul unde strada se despărţea, se înălţa ceea ce fusese odată

o reşedinţă impunătoare, un palat. Un şir de capete de lei din piatră priveau încremenite de sub balconul ruginit de la etajul întâi. Ferestrele înalte în arc, flancate de stâlpi splendid sculptaţi, acum plini de ciupituri, erau închise cu tablă ondulată pe care se lipiseră afişe până la etajul al doilea. Majoritatea anunţurilor şi sloganurilor aveau mesaje feministe şi de extremă-stânga, iar câteva aparţineau grupurilor locale care se opuneau renovării clădirii. Sus, deasupra etajului al doilea, spânzura o tăblie de lemn pe care scria cu roşu-aprins numele lanţului de magazine care achiziţionase terenul şi, în engleză, între ghilimele: „Pentru noi, *tu* eşti cel mai important!“ În faţa marii uşi de la intrare, ca nişte clienţi veniţi prea devreme, se înşirau mai mulţi saci de plastic plini cu gunoi. Cu mâinile în şold, Colin se uită în lungul primei străzi, apoi traversă pentru a privi în lungul celeilalte.

— Ar fi trebuit să luăm hărţile alea cu noi.

Mary se urcase pe primele trepte ale palatului şi citea posterele.

— Femeile sunt mai radicale aici decât la noi, spuse peste umăr, şi mai bine organizate.

Colin se dăduse câţiva paşi înapoi ca să compare cele două străzi. Acestea mergeau drept o distanţă destul de mare şi, în cele din urmă, coteau în direcţii opuse.

— Au şi mai multe lucruri pentru care trebuie să lupte, zise el. Am mai fost pe-aici, dar îţi mai aminteşti pe unde am luat-o?

Mary traducea cu dificultate o lungă proclamaţie.

— Pe unde? spuse Colin un pic mai tare.

Încruntând din sprâncene, Mary urmărea cu degetul rândurile tipărite cu litere groase şi, când termină de citit, scoase o exclamaţie de triumf. Se întoarse spre Colin şi îi zâmbi.

— Vor ca violatorii condamnaţi să fie castraţi.

Colin făcuse câţiva paşi ca să se uite mai bine la strada din dreapta.

— Şi hoţilor să li se taie mâinile? Uite, sunt sigur că am mai trecut pe lângă cişmeaua asta, în drum spre bar.

Mary se întoarse iar spre poster.

— Nu. E o chestie de tactică. E un mod de a-i face pe oameni să ia violul mult mai în serios.

Colin se duse şi mai încolo şi se postă, cu picioarele depărtate, în capul străzii din stânga. Şi pe aceasta se afla o cişmea.

— E un mod, spuse pe un ton iritat, de a-i face pe oameni să le ia mai puţin în serios pe feministe.

Mary îşi încrucişă braţele şi, după o clipă, o porni încet pe strada din dreapta. Îşi regăsise ritmul ei lent, precis.

— Oamenii iau pedeapsa cu moartea prin spânzurare destul de în serios, spuse. Viaţă pentru viaţă.

Neliniştit, Colin o privi îndepărtându-se.

— Mary, stai puţin, strigă după ea. Eşti sigură că ăsta-i drumul?

Ea dădu din cap fără să se-ntoarcă. În depărtare, distingându-se o clipă în lumina unui felinar, o siluetă se îndrepta spre ei. Oarecum mai liniştit, Colin o ajunse din urmă pe Mary.

Şi aceasta era o stradă prosperă, dar cu magazine exclusiviste şi îngrămădite unele într-altele, destinate, din câte se părea, vânzării unui singur fel de produse – într-un magazin se vedea un tablou cu ramă aurită, un peisaj cu vopseaua de ulei crăpată, în tuşe groase, mâloase, în altul, un pantof lucrat manual, în altul, obiectivul unui aparat de fotografiat trona pe un soclu de catifea. Spre deosebire de majoritatea cişmelelor din oraş, aceasta chiar funcţiona. Bordura de piatră neagră care o înconjura şi buza vasului erau tocite şi lustruite de secolele de întrebuinţare. Mary îşi puse capul sub robinetul de bronz lustruit şi bău.

— Apa de aici, spuse ea printre înghiţituri, miroase a peşte.

Colin privea drept înainte, aşteptând ca silueta care se apropia să reapară în lumina unui stâlp. Dar nu se zărea nimic, poate cu excepţia unei mişcări fulgerătoare în cadrul unei intrări, undeva la distanţă, probabil o pisică.

Ultima lor masă fusese cu douăsprezece ore în urmă, când împărţiseră o farfurie cu peşte prăjit. Colin îi căută mâna lui Mary.

— Ştii cumva dacă vindea şi altceva în afară de hotdogi?

— Ciocolată? Alune?

Îşi încetiniră mersul şi paşii lor răsunară puternic pe pavaj ca o singură pereche de pantofi.

— Când te gândeşti că suntem într-unul dintre oraşele în care se mănâncă cel mai bine din toată lumea, spuse Colin, şi trebuie să mergem trei kilometri ca să găsim un hotdog.

— Suntem în concediu, îi reaminti Mary. Nu uita asta.

Colin îşi dădu una peste frunte cu mâna liberă.

— Desigur. Mă pierd prea uşor în detalii cum ar fi foamea sau

setea. Da, suntem în concediu.

Îşi dădură drumul mâinilor. Colin mormăia în barbă. Strada se îngusta, iar magazinele lăsaseră loc, pe ambele părţi, zidurilor înalte şi negre, sparte la intervale regulate de uşi retrase mult înăuntru şi de ferestre mici şi pătrate peste care se încrucişau drugi de fier.

— Asta-i fabrica de sticlă, jubilă Mary. Am încercat să venim aici în prima zi.

Îşi încetiniră paşii, dar nu se opriră.

— Atunci probabil că am fost în partea cealaltă, pentru că n-am trecut niciodată pe-aici.

— Am stat la coadă în faţa uneia dintre uşile astea ca să intrăm.

Colin se întoarse brusc spre ea, sceptic, exasperat.

— Aia n-a fost în prima zi, spuse cu voce tare. Le-ai încurcat complet. Când am văzut coada aia ne-am hotărât să mergem la plajă şi n-am mai venit decât în a treia zi.

Colin se oprise să spună toate astea, dar Mary continuase să meargă. O prinse din urmă din câteva salturi.

— S-ar putea să fi fost în a treia zi, spuse ca şi cum ar fi vorbit cu sine însăşi, dar ăsta-i locul în care am venit.

Arătă spre o uşă aflată la câţiva metri mai în faţă şi, ca şi cum ar fi primit o invitaţie, o siluetă îndesată se desprinse din întuneric şi păşi în lumina unui felinar, blocându-le drumul.

— Uite ce-ai făcut, zise Colin în glumă şi Mary izbucni în râs.

Bărbatul râse şi el şi întinse mâna.

— Sunteţi turişti? întrebă cu timiditate într-o engleză corectă şi tot el îşi răspunse radios. Da, bineînţeles că sunteţi turişti.

Mary se opri în faţa lui şi-i zise:

— Căutăm un loc unde să putem mânca.

Între timp, Colin îl depăşise pe bărbat.

— Nu trebuie să dăm explicaţii, să ştii, îi aruncă lui Mary.

În timp ce vorbea, bărbatul îl prinse cordial de încheietură şi-şi întinse mâna cealaltă pentru a o apuca şi pe cea a lui Mary. Aceasta îşi încrucişă braţele pe piept şi zâmbi.

— E îngrozitor de târziu, spuse bărbatul. Nu există nimic în direcţia aia, dar pot să vă arăt un loc în partea asta, unul foarte bun.

Rânji şi făcu un semn din cap spre direcţia din care veniseră cei

doi.

Era mai scund decât Colin, dar avea braţele extrem de lungi şi de musculoase. Şi mâinile îi erau foarte mari, acoperite de un păr încâlcit. Era îmbrăcat cu o cămaşă neagră strânsă pe corp, dintr-un material sintetic, semitransparent, descheiată până aproape de talie într-un V precis. La gât avea un lanţ de care spânzura un pandantiv de aur în formă de lamă de ras, strâmb din cauza hăţişului de păr de pe piept. Pe umăr îi atârna un aparat de fotografiat. Un miros de aftershave, greţos de dulce, umplea strada îngustă.

— Uite ce e, spuse Colin, încercând să-şi elibereze încheietura fără să pară brutal, ştim că e un restaurant pe-aici.

Strânsoarea era slabă, dar constantă, cu degetul cel mare şi arătătorul înlănţuite în jurul încheieturii lui Colin.

Bărbatul trase aer în piept şi păru să se mai înalţe cu doi-trei centimetri.

— Peste tot e-nchis, îi anunţă el. Până şi taraba cu hotdogi.

I se adresă lui Mary, făcându-i cu ochiul.

— Mă numesc Robert.

Mary îi strânse mâna şi Robert începu să-i tragă în josul străzii.

— Vă rog, zise. Ştiu exact unde mergem.

Cu mult efort şi numai după câţiva paşi Colin şi Mary reuşiră să-l oprească pe Robert şi acum stăteau strânşi unii într-alţii, respirând greu.

— Robert, dă-mi drumul, îi spuse Mary ca unui copil.

Acesta îi eliberă imediat braţul şi schiţă o mică plecăciune.

— Şi ai face bine să-mi dai şi mie drumul, zise Colin.

Dar Robert îi spuse lui Mary ca şi cum şi-ar fi cerut scuze.

— Vreau să vă ajut. Vă pot duce la un restaurant foarte bun.

Porniră din nou.

— Nu e nevoie să fim târâţi la un restaurant bun, zise Mary, iar Robert dădu din cap.

Îşi duse mâna la frunte.

— Întotdeauna, întotdeauna…

— Stai puţin, îl întrerupse Colin.

— …întotdeauna sunt dornic să vorbesc englezeşte. Poate prea dornic. Pe vremuri vorbeam perfect. Pe aici, vă rog.

Mary o pornise deja. Robert şi Colin o urmară.

— Mary, o strigă Colin.

— Engleza, zise Robert, e o limbă superbă, plină de subînţelesuri.

Mary îi zâmbi peste umăr. Ajunseră iar la casa cea mare de la bifurcaţia străzii. Colin îl forţă pe Robert să se oprească şi-şi smuci mâna.

— Îmi cer scuze, făcu Robert.

Mary se oprise şi ea şi studia iarăşi posterele. Robert îi urmări privirea care fixa un desen grosolan în vopsea roşie înfăţişând un pumn încleştat închis într-un simbol folosit de ornitologi pentru a desemna femela speciilor. Din nou Robert spuse ca şi cum şi-ar fi cerut scuze, părând să-şi asume întreaga responsabilitate pentru tot ceea ce ar fi putut citi.

— Există femei care nu sunt în stare să-şi găsească un bărbat. Vor să distrugă tot ceea ce-i bun între bărbaţi şi femei. Sunt prea urâte, adăugă el prozaic.

Mary îl privi ca şi cum s-ar fi uitat la un chip de la televizor.

— Ei, ei, spuse Colin, iată opoziţia.

Ea le zâmbi uşor amândurora.

— Hai să mergem la restaurantul ăsta aşa de bun, zise ea, tocmai când Robert arăta spre alt poster şi se pregătea să mai spună ceva.

O luară pe strada din stânga şi merseră vreo zece minute, timp în care încercările impetuoase ale lui Robert de a începe o conversaţie au fost întâmpinate în tăcere, pentru că Mary era cufundată în gânduri – mergea iarăşi cu braţele încrucişate –, iar Colin se arăta vag ostil – păstra o oarecare distanţă faţă de Robert. O cotiră pe o alee care cobora printr-un şir de trepte roase într-o piaţetă minusculă, de nici zece metri în diametru, şi în care dădeau vreo şase pasaje mai mici.

— Acolo, zise Robert, locuiesc eu. Dar e prea târziu să-mi faceţi o vizită. Soţia mea probabil s-a băgat deja în pat.

Cotiră de mai multe ori la stânga şi la dreapta, trecură printre case dărăpănate de cinci etaje şi băcănii oblonite, în faţa cărora erau stivuite lăzi cu legume şi fructe. Un negustor cu şorţ îşi făcu apariţia împingând un căruţ plin cu lăzi şi îi strigă ceva lui Robert care râse, clătină din cap şi îşi ridică o mână. Când ajunseră în pragul unei uşi puternic luminate, Robert dădu la o parte fâşiile

galbene de plastic, făcându-i loc lui Mary să intre. Îşi ţinu mâna pe umărul lui Colin când coborâră nişte trepte abrupte spre un bar înghesuit şi aglomerat.

Mai mulţi tineri, îmbrăcaţi la fel ca Robert, stăteau pe scaunele înalte de la bar, iar alţii, care adoptaseră aceeaşi poziţie – cu toată greutatea lăsată pe un picior – se strânseseră în jurul unui tonomat bombat, cu linii somptuoase şi ornamente cromate.

Aparatul radia o lumină albastră, intensă şi atotpătrunzătoare care-i făcea pe membrii celui de-al doilea grup să aibă o paloare lividă. Toţi păreau că fumează, şi fie îşi scoteau ţigara din gură cu mişcări rapide, hotărâte, fie îşi întindeau gâturile înainte şi îşi ţuguiau buzele ca să li se aprindă ţigările. Cum toţi aveau haine strâmte, erau nevoiţi să-şi ţină într-o mână ţigara, iar în cealaltă bricheta şi pachetul. Cântecul pe care-l ascultau cu toţii, pentru că nimeni nu scotea o vorbă, era strident şi de un sentimentalism voios, cu acompaniament orchestral, iar vocea cântăreţului disimula un soi de suspin, poate din cauza corului care scotea un sardonic „ha ha ha", moment în care câţiva tineri îşi ridicau ţigările şi, evitându-şi privirile, cântau şi ei, încruntându-se şi suspinând la rândul lor.

— Slavă Domnului că nu sunt bărbat, zise Mary, şi încercă să-i apuce mâna lui Colin.

Robert îi condusese la o masă, apoi se dusese la bar. Colin îşi băgă mâinile în buzunare, se lăsă pe spate cu scaunul şi-şi fixă privirea asupra tonomatului.

— Ei, hai, făcu Mary, dându-i un ghiont. Am glumit.

Cântecul se încheie într-o apoteoză simfonică triumfătoare şi imediat începu iar. Din spatele barului se auzi un zgomot de sticlă spartă, urmat de un scurt ropot de aplauze potolite.

Robert se întoarse în sfârşit cu o sticlă mare de vin roşu, fără etichetă, şi două baghete, dintre care una ruptă.

— Astăzi, anunţă el mândru acoperind larma, bucătarul e bolnav.

Îi făcu din ochi lui Colin, după care se aşeză şi umplu paharele.

Robert începu să le pună întrebări la care la început răspunseră cu reticenţă. Îi spuseră cum îi cheamă, că nu erau căsătoriţi, că nu locuiesc împreună, cel puţin nu în momentul acela. Mary îi comunică vârsta şi sexul copiilor ei. Amândoi precizară ce slujbe

aveau. Apoi, în ciuda absenţei mâncării şi ajutaţi de vin, începură să simtă plăcerea, unică în cazul turiştilor, de a se afla într-un loc fără turişti, plăcerea descoperirii a ceva real. Se relaxară, cufundându-se în gălăgie şi în fum; la rândul lor, puseră întrebările serioase, concentrate ale turiştilor încântaţi că stau de vorbă cu un locuitor autentic al oraşului. Goliră sticla în mai puţin de douăzeci de minute. Robert le spuse că avea nişte afaceri, că crescuse în Londra şi că soţia lui era canadiancă. Când Mary îl întrebă cum îşi cunoscuse soţia, Robert spuse că îi era imposibil să descrie circumstanţele fără să-şi prezinte mai întâi surorile şi mama, lucru care, la rândul lui, nu putea fi lămurit decât numai în raport cu tatăl său. Era clar că se pregătea să-şi spună povestea vieţii. „Ha ha ha“-ul se îndrepta spre un alt crescendo şi la o masă de lângă tonomat un bărbat cu părul creţ îşi îngropă faţa în palme. Robert strigă spre bar să li se aducă încă o sticlă. Colin rupse baghetele în două şi le împărţi cu Mary.

Capitolul trei

Cântecul se sfârşi şi în bar conversaţiile se animară, la început mai încet, un bâzâit plăcut şi un susur de vocale şi consoane ale unei limbi străine; observaţii simple stârneau cuvinte izolate sau sunete de încuviinţare; apoi pauze, aleatorii şi contrapunctice, urmate de observaţii mai complexe la un volum mai ridicat şi, în replică, răspunsuri mai elaborate. În mai puţin de un minut se desfăşurau câteva discuţii aprinse, ca şi cum cineva ar fi repartizat diferite subiecte de polemică, iar adversarii ar fi fost împărţiţi în mod corespunzător. Dacă tonomatul ar mai fi continuat să cânte, nu l-ar mai fi ascultat nimeni.

Cu ochii ţintă la paharul pe care îl fixase pe masă cu ambele mâini, Robert păru că-şi ţine răsuflarea, ceea ce îi făcu pe Colin şi pe Mary, care îl urmăreau atent, să respire cu greutate. Părea mai bătrân decât pe stradă. Lumina electrică piezişă îi scotea în evidenţă ridurile aproape geometrice de pe faţă, semănând cu o reţea. Două cute, care porneau de la baza fiecărei nări şi coborau spre gură, formau un triunghi aproape perfect. Fruntea îi era străbătută de riduri paralele şi, la distanţă de doi centimetri şi jumătate sub ele, pe şaua nasului, într-un unghi drept perfect, avea un singur rid, un pliu adânc al cărnii. Dădu din cap ca pentru sine însuşi, încet, şi umerii lui masivi se lăsară în jos în clipa când expiră. Mary şi Colin se aplecară în faţă pentru a prinde începutul poveştii sale.

— Cât a trăit, tata a fost diplomat şi timp de mulţi, mulţi ani am locuit la Londra, în Knightsbridge. Dar eram un băieţel leneş – zâmbi Robert –, de-aia nu vorbesc englezeşte perfect. Făcu o pauză, ca şi cum ar fi aşteptat să fie contrazis. Tata era un bărbat masiv.

Eram cel mai mic dintre copii şi singurul băiat. Când se aşeza, stătea aşa – Robert adoptă poziţia lui anterioară, ţinându-şi spinarea încordată şi dreaptă, şi îşi puse mâinile pe genunchi. Toată viaţa tata a avut mustaţă, uite-aşa – cu degetul mare şi cu arătătorul Robert măsură o porţiune lată de vreun ţol sub nas – şi când a-nceput să-i încărunţească, folosea o perie micuţă ca să şi-o vopsească, aşa cum îşi dau doamnele pe gene. Cu rimel.

Tuturor le era frică de el. Mama, cele patru surori ale mele, până şi ambasadorul se temeau de el. Când se-ncrunta, îţi rămâneau vorbele-n gât. La masă, n-aveai voie să vorbeşti decât dacă tata ţi se adresa el primul. Robert îşi ridică vocea ca să acopere gălăgia din jur. În fiecare seară când avea loc o recepţie şi mama se îmbrăca, trebuia să stăm cuminţi, cu spatele drept şi să-l ascultăm pe tata care citea cu voce tare.

În fiecare dimineaţă se dădea jos din pat la ora şase şi se ducea la baie să se bărbierească. Nimeni nu avea voie să se scoale din pat până când nu termina el. Când eram mic, întotdeauna mă ridicam primul din pat iute şi mă duceam la baie să-l miros. Îmi cer scuze, făcea o putoare îngrozitoare, care era însă acoperită de mirosul săpunului de bărbierit şi al parfumului. Chiar şi astăzi, apa de colonie este pentru mine mirosul tatălui meu.

Eram preferatul lui, slăbiciunea lui. Mi-aduc aminte o împrejurare – sau poate s-a-ntâmplat de mai multe ori – când surorile mele mai mari, Eva şi Maria, aveau paisprezece, respectiv cincisprezece ani. Eram la cină şi ele îl rugau ceva. Te rugăm, Papa. Te rugăm! Şi la orice el spunea „Nu!“ Nu aveau voie să se ducă la ceaiuri pentru că veneau şi băieţi. Nu aveau voie să renunţe la ciorapii albi. Nu aveau voie să se ducă după-amiaza la cinema dacă nu mergea şi mama. Prietena lor nu avea voie să stea peste noapte la noi pentru că le-ar fi influenţat în rău, unde mai pui că nu mergea niciodată la biserică. Apoi, dintr-odată, tata s-a postat în spatele scaunului meu – stăteam lângă mama –, râzând foarte tare. Mi-a luat şervetul din poală şi mi l-a pus la gât. „Uitaţi-vă aici! a zis. Iată-l pe viitorul cap al familiei. Ţineţi minte, întotdeauna să-l ascultaţi pe Robert!“ După care m-a pus să mediez conflictul, şi tot timpul mâna lui mi s-a odihnit aici, pe ceafă, cuprinzându-mi gâtul cu degetele. „Robert, au voie fetele să poarte ciorapi de mătase ca mama lor?“ întreba tata. Iar eu, băieţelul de zece ani, spuneam cu

voce tare, „Nu, Papa“. „Au voie să se ducă la cinema fără mama?“ „Categoric nu, Papa.“ „Are voie prietena lor să stea peste noapte la noi?“ „Niciodată, Papa!“

Răspundeam plin de importanţă, fără să ştiu că se folosea de mine. Poate că asta s-a-ntâmplat doar o singură dată. Mie mi se pare că s-a-ntâmplat în fiecare seară a copilăriei mele. Apoi tata şi-a reluat locul din capul mesei şi s-a prefăcut foarte trist. „Îmi pare rău, Eva, Maria, eram gata să mă răzgândesc, dar Robert zice că nu e voie.“ Şi a izbucnit în râs, iar eu am râs la rândul meu, credeam totul, fiecare cuvinţel. Am râs până când mama mi-a pus mâna pe umăr şi mi-a zis: „Sst, ajunge, Robert!“

Aşa deci! Oare surorile mele mă urau? Ceea ce am să vă povestesc acum chiar s-a întâmplat doar o singură dată. Era în weekend şi casa rămăsese goală toată după-amiaza. M-am dus în dormitorul părinţilor cu cele două surori mai mari, Eva şi Maria. M-am aşezat pe pat, iar ele s-au dus la măsuţa de toaletă a mamei şi au scos toate cosmeticalele. Mai întâi şi-au dat unghiile cu ojă şi le-au fluturat în aer ca să se usuce. S-au dat cu creme şi cu pudră pe faţă, cu ruj pe buze, şi-au pensat sprâncenele şi şi-au aplicat rimel pe gene. Mi-au zis să închid ochii cât şi-au scos ciorapii lor albi şi şi-au pus ciorapii de mătase ai mamei. Apoi s-au ridicat în picioare, două femei foarte frumoase, şi s-au uitat una la cealaltă. Şi timp de o oră s-au plimbat prin toată casa, admirându-se peste umăr în oglinzi sau în geamuri, învârtindu-se în mijlocul salonului sau aşezându-se cu mare grijă pe marginea fotoliului şi aranjându-şi părul. Le-am urmat peste tot fără să-mi iau ochii de la ele. „Nu-i aşa că suntem frumoase, Robert?“ mă întrebau. Ştiau că eram uluit pentru că ceea ce vedeam nu erau surorile mele, ci două vedete americane de film. Erau încântate de ele însele. Au râs şi s-au pupat pentru că de-acum erau femei adevărate.

Mai târziu s-au dus la baie şi şi-au îndepărtat toate boielile. Au strâns toate borcănaşele şi recipientele şi au deschis larg ferestrele pentru ca mama să nu simtă că se dăduseră cu parfum. Au împăturit ciorapii de mătase şi portjartierele aşa cum văzuseră la ea. Au închis ferestrele şi am coborât la parter s-o aşteptăm pe mama, iar eu eram extrem de tulburat. Brusc, femeile frumoase deveniseră iarăşi surorile mele, nişte şcolăriţe înalte.

Apoi a venit vremea să ne aşezăm la cină, iar eu eram în

continuare tulburat. Surorile mele se purtau ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat. Eram conştient că tata se uita la mine. Mi-am ridicat privirea şi el s-a uitat ţintă în ochii mei, pătrunzându-mi până în străfundurile minţii. Extrem de tacticos, şi-a pus furculiţa şi cuţitul jos, a mestecat şi a înghiţit tot ce avea în gură şi mi-a zis: „Spune-mi, Robert, ce-aţi făcut azi după-masă?“ Am crezut că ştia totul, asemenea lui Dumnezeu. Mă punea la-ncercare să vadă dacă eram vrednic să spun adevărul. Aşa că n-avea nici un rost să mint. I-am povestit totul de-a fir a păr, i-am zis de ruj, de pudră, de creme şi parfumuri, de ciorapii din sertarul mamei şi am adăugat, în chip de scuză, cu câtă grijă fuseseră puse la loc toate. N-am uitat nici măcar fereastra. La început surorile mele au râs şi au negat totul. Dar pe măsură ce povesteam, au tăcut. Când am terminat, tata mi-a zis doar „Mulţumesc, Robert“ şi a continuat să mănânce. Nimeni n-a scos o vorbă tot restul mesei. N-am îndrăznit să mă uit la surorile mele.

După cină, chiar înainte să mă bag în pat, am fost chemat în biroul tatei. Nimeni n-avea voie să calce înăuntru, aici se aflau toate secretele de stat. Era cea mai mare cameră din casă, pentru că uneori tata primea aici alţi diplomaţi. Ferestrele şi draperiile de catifea roşu-închis se întindeau până în tavan, iar tavanul era decorat cu foiţă de aur şi ample modele circulare. Exista şi un candelabru. Peste tot se vedeau cărţi aranjate în biblioteci cu geam, iar podeaua era acoperită de covoare din toată lumea, câteva atârnau şi pe pereţi. Tata colecţiona covoare.

Şedea la biroul său enorm, acoperit cu hârtii, iar surorile mele stăteau în picioare în faţa lui. M-a pus să mă duc în celălalt colţ al camerei şi să mă aşez într-un fotoliu de piele imens care aparţinuse odată bunicului meu, fost diplomat la rândul său. Nimeni nu spunea o vorbă. Era ca într-un film mut. Tata a scos dintr-un sertar o curea din piele şi le-a bătut pe surorile mele – trei lovituri zdravene la fund –, iar Eva şi Maria n-au scos un sunet. Deodată m-am trezit afară din birou. Uşa era închisă. Surorile mele se duseseră în camerele lor să plângă, eu am urcat în camera mea, şi asta a fost tot. Tata n-a mai pomenit niciodată despre chestia asta.

Surorile mele! Ce mă mai urau! Trebuiau să se răzbune. Cred că săptămâni întregi n-au vorbit despre altceva. Ceea ce s-a întâmplat,

s-a întâmplat tot într-o zi când nu era nimeni acasă, nici părinţii, nici bucătăreasa, la vreo lună ori poate chiar mai mult după ce mâncaseră bătaie. Mai întâi trebuie să vă spun că, deşi eram favoritul tatei, nu mi se permiteau multe lucruri. În special n-aveam voie să mănânc sau să beau chestii dulci, nu tu ciocolată, nu tu limonadă. Bunicul meu nu-l lăsase pe tata să mănânce alte dulciuri în afară de fructe. Spunea că fac rău la stomac. Dar cel mai important lucru, zicea el, dulciurile, în special ciocolata, nu erau bune pentru băieţi. Îi făcea slabi de înger, ca fetele. Poate că era adevărat, poate nu, numai ştiinţa ar putea spune. De asemenea, tata era preocupat de dantura mea, voia să am dinţi ca ai lui, perfecţi. La şcoală mâncam din dulciurile altor băieţi, dar acasă, nimic.

Aşa că, în ziua aceea, Alice, sora mea cea mică, a venit după mine în grădină şi mi-a zis: „Robert, Robert, hai repede în bucătărie. E ceva bun pentru tine. Eva şi Maria au ceva bun pentru tine“. La început nu m-am dus, gândindu-mă că vor să-mi joace un renghi. Dar Alice îi tot dădea cu „Hai repede, Robert“, aşa că până la urmă am cedat şi în bucătărie am dat peste Eva şi Maria, şi peste Lisa, cealaltă soră a mea. Pe masă erau două sticle mari cu limonadă, o prăjitură cu cremă, două ciocolate menaj şi o cutie mare cu bezele. „Toate astea sunt pentru tine“, mi-a zis Maria, şi eu am devenit imediat suspicios şi le-am întrebat, „De ce?“, iar Eva a zis, „Vrem să te porţi mai frumos cu noi pe viitor. După ce vei mânca toate astea, o să-ţi aduci aminte cât de drăguţe am fost cu tine“. Părea destul de rezonabil, unde mai pui că totul era aşa de delicios, drept pentru care m-am aşezat şi am întins mâna după limonadă. Dar Maria şi-a pus mâna peste a mea. „Mai întâi“, a zis, „trebuie să iei un medicament“. „De ce?“ „Pentru că ştii ce rău îţi fac dulciurile la stomac. Dacă o să ţi se facă rău, Papa o să-şi dea seama ce-ai făcut şi o să dăm de necaz cu toţii. Medicamentul ăsta o să-ţi facă bine.“ Aşa că am deschis gura şi Maria mi-a dat patru linguri dintr-un soi de ulei. Avea un gust greţos, dar nu mai conta pentru că imediat am început să mănânc ciocolata şi prăjitura cu cremă şi să beau limonadă.

Surorile mele stăteau în jurul mesei şi se uitau la mine. „E bună?“ mă întrebau, dar eu mâncam aşa de repede, că nici nu puteam să răspund. Mi-a trecut prin minte că se poartă aşa de bine

cu mine ştiind că într-o zi o să moştenesc casa bunicului. După ce am băut prima sticlă de limonadă, Eva a luat-o pe a doua şi a zis: „Nu cred că poate s-o bea şi pe-asta. O duc de-aici“. Iar Maria a spus: „Da, du-o. Numai un bărbat poate să bea două sticle de limonadă“. Am înşfăcat sticla şi am zis: „Evident că pot s-o beau“, şi toate au spus în cor: „Robert! Dar e imposibil!“ Bineînţeles că am dat-o gata, şi aşa am făcut şi cu cele două calupuri de ciocolată, cu bezelele şi cu prăjitura cu cremă, iar cele patru surori au aplaudat în ritm. „Bravo, Robert!“

Am încercat să mă ridic. Bucătăria a-nceput să se-nvârtă cu mine şi am simţit că trebuie să mă duc urgent la toaletă. Dar, din senin, Eva şi Maria m-au trântit la podea şi m-au imobilizat. Eram prea slăbit ca să mă zbat, iar ele erau mult mai mari decât mine. Pregătiseră o frânghie lungă cu care mi-au legat mâinile la spate. Tot timpul Alice şi Lisa au ţopăit ca apucatele şi au strigat: „Bravo, Robert!“. Apoi Eva şi Maria m-au ridicat în picioare şi m-au împins pe coridor; am traversat holul cel mare şi am intrat în biroul tatei. Au luat cheia, au trântit uşa şi au încuiat-o. „Pa, pa, Robert“, mi-au strigat prin gaura cheii. „Acu' eşti ca Papa în biroul său.“

Am rămas nemişcat în mijlocul uriaşei încăperi, sub candelabru, şi la început nu-mi dădeam seama ce caut acolo; apoi am înţeles. M-am sforţat să-mi desfac nodurile, dar erau prea strânse. Am strigat şi am izbit în uşă cu picioarele şi cu capul, dar casa era cufundată în tăcere. Am alergat dintr-un colţ în altul al camerei căutând un loc, dar peste tot erau numai covoare scumpe. În cele din urmă, n-am mai putut să mă ţin. Mai întâi a ieşit limonada şi, nu după mult timp, ciocolata şi prăjitura, ca un lichid. Purtam pantaloni scurţi ca orice elev englez. Şi în loc să stau într-un loc ca să stric doar un singur covor, am alergat peste tot, ţipând şi plângând, de parcă tata s-ar fi aflat deja pe urmele mele.

Cheia s-a răsucit în broască, uşa s-a dat de perete, iar Eva şi Maria au năvălit înăuntru. „Pfu!“ au strigat. „Repede, repede! Vine Papa!“ M-au dezlegat, au pus cheia la loc pe dinăuntru şi au rupt-o la fugă, râzând ca nebunele. Am auzit maşina tatei frânând pe alee.

La început n-am putut să fac nici o mişcare. Apoi, mi-am băgat mâna în buzunar, am scos o batistă, m-am îndreptat spre un perete – da, stropisem până şi pereţii, până şi biroul lui – şi am tamponat aşa cu batista un vechi covor persan. Atunci mi-am văzut

picioarele: erau aproape negre. Batista nu-mi era de nici un folos, era prea mică. M-am repezit la birou să iau nişte hârtie – şi aşa m-a găsit tata, ştergându-mi genunchii cu documente oficiale, în vreme ce în spatele meu podeaua camerei arăta ca o cocină. Am făcut doi paşi spre el, m-am prăbuşit în genunchi şi i-am vomitat pe pantofi, am vomitat îndelung. Când am terminat, el tot nu se mişcase din prag. Avea încă în mână servieta diplomat şi faţa îi era golită de orice expresie. A privit în jos spre locul unde vomitasem şi a zis: „Robert, ai mâncat ciocolată!“, iar eu am răspuns: „Da, Papa, dar…“ Şi asta i-a fost de-ajuns. Mai târziu mama a venit la mine în cameră să mă vadă, iar dimineaţa m-a consultat un psihiatru care a zis că suferisem o traumă. Dar pentru tata fusese suficient că mâncasem ciocolată. M-a bătut trei seri la rând şi luni întregi nu mi-a vorbit frumos. Ani de zile nu mi-a dat voie să intru în birou până când n-am venit însoţit de viitoarea mea soţie. Şi până în ziua de azi n-am mai mâncat ciocolată, şi nici nu mi-am iertat surorile.

Cât am fost pedepsit, mama a fost singura care a vorbit cu mine. A vegheat ca tata să nu mă bată decât trei nopţi, şi nici atunci prea tare. Era o femeie înaltă şi frumoasă. Mai tot timpul se îmbrăca în alb, bluze albe, eşarfe albe şi rochii albe de mătase la recepţiile corpului diplomatic. Cel mai bine mi-o amintesc în alb. Vorbea englezeşte cu mari pauze, dar toată lumea o felicita pentru maniera elegantă, perfectă în care se exprima.

Când eram mic, aveam frecvent coşmaruri. Coşmaruri groaznice. De asemenea, umblam în somn, ceea ce mi se mai întâmplă uneori şi astăzi. Adesea, din cauza viselor, mă trezeam în toiul nopţii şi imediat o strigam – „Mami“, ca orice băieţel englez. Şi parcă stătea trează, pentru că numaidecât, tocmai din capătul celălalt al coridorului unde se afla dormitorul părinţilor mei, auzeam patul scârţâind, zgomotul întrerupătorului, trosnetul uşor al unui os al piciorului ei. Şi întotdeauna, când intra în camera mea şi mă întreba: „Ce e, Robert?“, eu spuneam: „Vreau un pahar cu apă“. Niciodată n-am spus, „Am visat urât“ sau „Mi-e frică“. Întotdeauna ceream un pahar cu apă pe care mi-l aducea de la baie şi se uita la mine cum îl beam. Apoi mă săruta pe cap, uite-aici, şi adormeam pe loc. Uneori asta se întâmpla în fiecare noapte, luni de-a rândul, dar niciodată nu-mi lăsa apa lângă pat. Ştia că-mi trebuie o scuză ca s-o chem în toiul nopţii. Dar n-aveam nevoie de

nici un fel de explicaţii. Eram foarte apropiaţi. Chiar şi după ce m-am însurat, cât a trăit, îi duceam cămăşile la spălat în fiecare săptămână.

Ori de câte ori tata era plecat, dormeam în patul ei, până pe la vreo zece ani. Apoi chestia asta a încetat brusc. Într-o după-amiază, soţia ambasadorului Canadei a fost invitată la ceai. Pregătirile au durat toată ziua. Mama s-a asigurat că surorile mele şi cu mine ştim cum se ţine ceaşca şi farfurioara. Eu eram cel care trebuia să trec pe la fiecare cu platoul cu prăjituri şi sendvişuri cu felii de pâine fără coajă. Mă trimisese să mă tund şi mă pusese să port un papion roşu pe care-l uram mai mult ca orice. Soţia ambasadorului avea un păr albastru cum nu mai văzusem în viaţa mea şi venise însoţită de fiica ei, Caroline, în vârstă de doisprezece ani. Tata proclamase, aveam să aflu ulterior, că familiile noastre trebuie să devină mai apropiate din motive diplomatice şi de afaceri. Am stat cuminţi foc şi le-am ascultat pe cele două mame şi, când doamna din Canada ne-a întrebat ceva, ne-am îndreptat spatele şi am răspuns politicos. Astăzi copiii nu mai sunt educaţi să facă lucrurile astea. Apoi mama a luat-o pe soţia ambasadorului să-i arate casa şi grădina, iar noi, copiii, am rămas singuri. Cele patru surori ale mele erau îmbrăcate cu rochiile lor pentru sindrofii şi stăteau cu toatele pe o canapea mare, atât de aproape una de alta, încât păreau o singură persoană, o singură grămadă de panglici, dantele şi bucle. Când le vedeai aşa împreună, te lua spaima. Caroline şedea pe un scaun de lemn, iar eu, pe un altul. Timp de câteva minute nimeni n-a scos un cuvânt.

Caroline avea ochi albaştri şi o faţă mică de maimuţă. Avea pistrui pe nas şi în după-amiaza aia părul îi era strâns într-o coadă lungă care-i cădea pe spate. Nimeni nu spunea nimic, dar cu coada ochiului am văzut cum cineva îi dădea un ghiont altcuiva. Deasupra capetelor noastre pluteau vocea mamei şi cea a mamei lui Caroline, trecând dintr-o cameră într-alta. Brusc, Eva a zis: „Domnişoară Caroline, dumneavoastră mai dormiţi cu mama dumneavoastră?“ Iar Caroline a răspuns: „Nu, dar dumneavoastră?“ La care Eva: „Nu, dar Robert doarme“.

M-am înroşit tot şi eram gata s-o zbughesc afară din cameră, când Caroline s-a-ntors spre mine şi mi-a zâmbit: „Cred că ăsta-i un lucru tare drăguţ“, şi din clipa aia m-am îndrăgostit de ea şi n-am

mai dormit în pat cu mama. Şase ani mai târziu ne-am întâlnit iar şi după doi ani ne-am căsătorit.

În jur, barul începuse să se golească. Luminile din tavan se aprinseseră şi un angajat de la bar mătura podeaua. Colin aţipise în ultima parte a poveştii şi se prăbuşise în faţă, cu capul pe braţ. Robert luă de pe masă sticlele de vin goale şi le duse la bar, unde păru că dă indicaţii. Alt angajat se apropie, goli scrumiera într-o găleată şi şterse masa.

Când Robert se întoarse, Mary îi zise:

— Nu ne-ai spus prea multe despre soţia ta.

El îi puse în mână o cutie de chibrituri pe care erau tipărite numele şi adresa barului.

— Mă găsiţi aici aproape în fiecare noapte.

Îi închise degetele în jurul cutiei şi le strânse uşor. Când trecu pe lângă scaunul lui Colin, Robert întinse mâna şi îi ciufuli părul. Mary îl privi îndepărtându-se, căscă timp de un minut sau două, apoi îl trezi pe Colin şi îl conduse spre scări. Rămăseseră ultimii.

Capitolul patru

Într-o direcţie, strada dispărea complet în întuneric; în cealaltă, o lumină difuză, gri-albăstruie, lăsa să se vadă nişte clădiri scunde care coborau ca nişte blocuri tăiate în granit şi convergeau în beznă în punctul în care strada cotea. La mii de metri deasupra, un nor subţire de forma unui deget indica linia curbei şi se înroşea. Adierea unui vânt răcoros, sărat suflă un celofan spre treapta pe care stăteau Colin şi Mary. Din spatele unei ferestre oblonite, chiar deasupra capetelor lor, se auziră un sforăit înăbuşit şi scârţâit de arcuri. Mary îşi lăsă capul pe umărul lui Colin, iar acesta şi-l rezemă pe-al său pe zidul din spate, în spaţiul dintre două burlane. Dinspre capătul luminat al străzii, un câine se îndreptă spre ei. Ghearele scoteau un soi de ţăcănit afectat pe pavajul tocit. Nu se opri când ajunse în dreptul lor, nici măcar nu se uită la ei şi, după ce se dizolvă în întuneric, cadenţa complicată a mersului lui încă se mai auzea.

— Ar fi trebuit să luăm hărţile alea cu noi, zise Colin.

Mary se strânse mai aproape de el.

— Nu mai contează, murmură ea. Suntem în concediu.

După o oră, se treziră din cauza vocilor şi râsetelor. Undeva, un clopot dăngănea ascuţit. Se luminase, iar briza era caldă şi umedă ca răsuflarea unui animal. Nişte copilaşi în salopete albastre cu gulere şi mânecuţe negre ţopăiau pe lângă ei; fiecare ducea pe umăr câteva cărţi legate cu grijă. Colin se ridică şi, cu capul în mâini, se îndreptă clătinându-se spre centrul străduţei înguste, unde copiii se dădură la o parte, apoi se strânseră în jurul lui. O fetiţă aruncă înspre el cu o minge de tenis lovindu-l în stomac, apoi o prinse cu îndemânare când aceasta ricoşă din corpul lui

Colin; copiii salutară gestul fetiţei cu ţipete voioase. Apoi dangătul încetă, iar copiii tăcură brusc şi o rupseră îndârjiţi la fugă. Într-o clipă, strada devenise izbitor de pustie. Mary se aplecase în faţă şi, cu amândouă mâinile, îşi scărpina energic gamba şi glezna unui picior. Colin rămase în mijlocul străzii legănându-se uşor şi privind în direcţia clădirilor scunde.

— M-a pişcat ceva, îi strigă Mary.

Colin se postă în spatele ei şi se uită la ea cum se scarpină. Mai multe puncte roşii începuseră să se lăţească până la dimensiunea unei monede, căpătând, încet-încet, o culoare stacojie.

— În locul tău, nu m-aş mai scărpina, îi zise Colin.

O apucă de mână şi o trase în stradă. Departe, înapoia lor, se auzeau, distorsionate de o acustică ce sugera o încăpere vastă, vocile copiilor psalmodiind o cântare religioasă sau o formulă aritmetică.

Mary începu să sară într-un picior.

— O, Doamne! strigă, un pic autoironică. Simt că mor dacă nu mă scarpin. Şi mi-e aşa de sete!

În mahmureala sa, Colin căpătase o autoritate rece, aspră, care nu-i stătea în fire. Stând în spatele lui Mary, Colin îi prinse mâinile şi i le ţintui de-o parte şi de alta a corpului, o îndreptă spre locul în care strada cobora.

— Dacă o să mergem acolo, îi spuse la ureche, cred că o să ieşim la mare. O fi vreo cafenea deschisă.

Mary se lăsă împinsă fără să protesteze.

— Nu te-ai bărbierit.

— Nu uita, zise Colin, când prinseră puţină viteză pe pantă, suntem în concediu.

Marea li se înfăţişă imediat ce cotiră după colţ. Cheiul era îngust şi pustiu, mărginit în ambele direcţii de un şir neîntrerupt de case bătute de intemperii. Stâlpi înalţi ieşeau din apa liniştită, gălbuie, înclinaţi în unghiuri ciudate, aparent inutile, dar nici o barcă nu era ancorată de ei. În dreapta celor doi, un indicator ruginit arăta, în lungul cheiului, drumul spre un spital. Un băieţel, flancat de două femei între două vârste care cărau nişte pungi de plastic burduşite, ieşise pe chei venind de pe aceeaşi stradă ca şi ei. Grupul se opri lângă indicator şi femeile se aplecară să caute prin sacoşe ca şi cum ar fi uitat ceva. În clipa în care dădură să plece,

băiatul ceru ceva pe un ton ascuţit şi fu sâsâit imediat.

Colin şi Mary se aşezară lângă marginea cheiului pe nişte lăzi care miroseau pătrunzător a peşte mort. Erau uşuraţi că scăpaseră din labirintul de străzi înguste şi pasaje din spatele lor, că puteau să se uite la mare. Priveliştea era dominată de o insulă joasă, înconjurată de ziduri, care se întindea la vreun kilometru depărtare şi care fusese transformată în întregime în cimitir. La unul din capete se înălţau o capelă şi un mic debarcader de piatră. De la distanţă şi din cauză că perspectiva era distorsionată de o ceaţă matinală albăstruie, mausoleele strălucitoare şi pietrele tombale dădeau impresia unei metropole supradimensionate a viitorului. În spatele unui nor jos de smog, soarele părea un disc perfect, mic şi murdar, de argint.

Încă o dată, Mary se rezemă de umărul lui Colin.

— Astăzi o să ai grijă de mine.

Vorbele i se pierdură într-un căscat.

El o mângâie pe ceafă.

— Tu ai avut grijă de mine ieri?

Ea dădu din cap şi închise ochii. Devenise ceva obişnuit ca unul din ei să-l roage pe celălalt să-i poarte de grijă şi fiecare se achita ascultător de această sarcină. Colin o strânse în braţe şi, oarecum distrat, o sărută pe ureche. Din spatele insulei-cimitir apăruse un vaporaş care se îndrepta spre debarcaderul de piatră. Chiar şi de la distanţa asta se putea vedea că siluetele negre, micuţe care coborâseră aveau flori în mâini. Un ţipăt slab, ascuţit răzbătu până la ei; un pescăruş ori, poate, un copil, iar vaporaşul se desprinse de insulă.

Se îndrepta spre debarcaderul spitalului, aflat dincolo de un cot al ţărmului, invizibil din locul în care stăteau ei. Spitalul se înălţa peste clădirile învecinate, o citadelă scorojită, de culoare galben-muştar, cu acoperişuri abrupte cu ţigle de un roşu spălăcit, pe care se învălmăşeau antene de televiziune şubrede. Unele saloane aveau ferestre înalte cu grilaj care dădeau spre nişte balcoane cât nişte ambarcaţiuni mici, de unde bolnavii sau asistentele, îmbrăcaţi cu toţii în alb, în picioare sau aşezaţi pe scaune, priveau marea.

Cheiul şi străzile din spatele celor doi începuseră să se umple de lume. Femei bătrâne cu broboade negre, învăluite în tăcere, îşi

târşâiau picioarele ducând sacoşe goale. De la o casă din apropiere răzbătu un miros puternic de cafea şi de fum de ţigară, care se amestecă cu duhoarea de peşte mort, aproape acoperind-o. Un pescar zbârcit, îmbrăcat într-un costum gri rupt şi o cămaşă fără butoni care fusese odată albă, ceea ce-l făcea să arate precum cineva scăpat cu mult timp în urmă dintr-un birou, aruncă un morman de plase de pescuit lângă lăzi, aproape la picioarele lor. Colin schiţă un gest vag de scuză, dar bărbatul, care se îndepărta deja, rosti corect, în engleză, „Turişti“ şi-şi flutură mâna ca şi cum le-ar fi dat o dezlegare specială.

Colin o trezi pe Mary şi o convinse să-l însoţească la debarcaderul spitalului. Dacă nu exista vreo cafenea acolo, vaporaşul putea să-i ducă pe canale în centru, nu era departe de hotelul lor.

Când ajunseră lângă intrarea impunătoarea a spitalului, vaporaşul tocmai pleca. Doi bărbaţi tineri îmbrăcaţi în jachete albastre, cu ochelari de soare cu ramă de metal argintie şi mustăţi subţiri, identice, conduceau ambarcaţiunea. Unul stătea la timonă, gata să pornească, în timp ce celălalt desfăşura parâma de pe bolard, cu mişcări iuţi, aproape sfidătoare din încheietură; în ultimul moment, sări la bord peste fâşia de apă uleioasă care devenea din ce în ce mai lată pe măsură ce vasul se distanţa de chei, ridică, din aceeaşi mişcare, bara de oţel în spatele căreia se îngrămădeau pasagerii şi o fixă cu o mână, aruncând priviri impasibile spre debarcaderul care rămânea în urmă şi vorbind tare cu colegul său.

Fără să comenteze situaţia, Colin şi Mary se întoarseră şi se alăturară mulţimii care se revărsa pe poartă, urcând spre spital pe o alee abruptă, mărginită de tufe de flori. Femei în vârstă stăteau pe scaune şi vindeau reviste, flori, crucifixuri şi statuete, dar nimeni nu se oprea nici măcar să se uite.

— Dacă există o policlinică, zise Colin, strângând mai tare mâna lui Mary, atunci trebuie să fie şi un bufet, ceva.

Mary deveni brusc exasperată.

— Trebuie neapărat să beau un pahar cu apă. Sigur au aşa ceva.

Buza de jos îi crăpase şi în jurul ochilor avea cearcăne vinete.

— Precis, spuse Colin. La urma urmei, e un spital.

În faţa unor uşi din sticlă cu ornamente, care se terminau cu un

vitraliu imens în semicerc, se formase o coadă. Înălţându-se pe vârfuri, zăriră, alături de imaginea reflectată a oamenilor şi tufelor de flori, o siluetă în uniformă, un portar sau un poliţist, care stătea în umbră între uşi, examinând legitimaţiile fiecărui vizitator. În jurul lor oamenii îşi scoteau din buzunare şi din poşete o legitimaţie galbenă. Era, evident, ora de vizită, pentru că nici unul dintre cei care aşteptau nu părea bolnav. Mulţimea se strânse mai aproape de uşă. O tăbliţă sprijinită de un şevalet etala o frază lungă şi complicată, scrisă cu caractere de literă elegante, în care un cuvânt aducând foarte bine cu „securitate“ apărea de două ori. Prea obosiţi ca să se desprindă la timp din coadă sau să explice nevoia lor de răcoritoare odată ce păşiseră peste prag şi se găsiseră dinaintea gardianului, Colin şi Mary coborâră pe alee încă o dată, urmăriţi de sfaturile mulţimii compătimitoare de la uşă; din câte se părea, existau câteva cafenele în jur, dar nici una aproape de porţile spitalului. Mary spuse că tot ce-şi dorea era să se aşeze undeva şi să plângă, şi tocmai când căutau locul potrivit, auziră un strigăt şi zgomotul înăbuşit al unui motor de barcă în marşarier; un alt vaporaş acosta la debarcader.

Pentru a ajunge la hotel, trebuia să traversezi una dintre marile atracţii turistice ale lumii, o piaţă triunghiulară închisă în trei părţi de clădiri maiestuoase, pline de arcade, şi dominată de un turn din cărămidă roşie cu ceas, dincolo de care se ridica o catedrală faimoasă cu cupole albe şi faţadă scânteietoare, o acumulare triumfătoare, cum fusese adesea descrisă, a mai multor secole de civilizaţie. Pe cele două laturi mai lungi ale pieţei, asemenea unor armate care se înfruntă, erau aliniate şirurile de scaune şi mese rotunde ale vechilor cafenele; mai multe orchestre, compuse şi dirijate de bărbaţi în smoching, ignorând căldura dimineţii, cântau simultan piese marţiale şi bucăţi romantice, valsuri şi fragmente din opere binecunoscute care se încheiau furtunos. Peste tot, porumbeii se îngrămădeau, se plimbau ţanţoş şi se găinăţau, şi fiecare orchestră făcea o pauză şovăitoare după aplauzele sincere, dar cam firave ale câtorva clienţi aşezaţi mai aproape. Turiştii se îmbulzeau în spaţiul deschis care scânteia de lumină sau îşi schimbau brusc direcţia şi, în grupuri mici, se dizolvau în amestecul alb-negru de lumini şi umbre din interiorul arcadelor

sprijinite pe coloane delicate. Două treimi dintre bărbaţi aveau aparate de fotografiat.

Colin şi Mary străbătuseră cu greutate distanţa de la vaporaş până aici şi acum, înainte să traverseze piaţa, rămaseră în umbra descrescândă a turnului cu ceas. Mary trase adânc aer în piept de mai multe ori şi spuse, acoperind hărmălaia, că aici vor găsi un pahar cu apă. Strânşi unul într-altul, dădură ocol pieţei, dar nu exista nici o masă liberă, nu existau nici măcar locuri libere la vreo masă, şi de-acum era evident că tot acel du-te-vino din piaţă se datora celor care căutau un loc unde să stea jos, iar cei care o luaseră pe străzile labirintice făcuseră astfel doar cuprinşi de exasperare.

Într-un târziu, şi numai după ce stătură câteva minute lângă masa unor bătrânei care se tot suciseră în scaune agitând nota, reuşiră să se aşeze, şi atunci îşi dădură seama că masa era plasată într-o latură îndepărtată din teritoriul chelnerului şi că mulţi dintre cei care îşi întindeau gâturile şi pocneau neauziţi din degete vor fi serviţi înaintea lor. Mary îl privi lung pe Colin cu ochii ei injectaţi şi pe jumătate închişi, murmurând ceva printre buzele crăpate care începeau să se umfle; iar când el îi oferi în glumă zaţul de pe fundul ceşcuţelor miniaturale din faţa lor, îşi îngropă faţa în palme.

Colin se îndreptă iute spre arcadă. Dar grupul de chelneri care pierdeau vremea la umbră, la intrarea în bar, îl alungară. „Nu apă", îi spuse unul dintre ei şi îi arătă marea strălucitoare de clienţi încadraţi de arcadele cufundate în penumbră. Întors la masă, Colin o luă de mână pe Mary. Se găseau aproximativ la jumătatea distanţei dintre două orchestre, dar, deşi muzica nu era prea tare, din cauza disonanţelor şi ritmurilor diferite care se încrucişau, le venea greu să ia o decizie.

— Cred că o să ne aducă ceva, spuse Colin stânjenit.

Îşi dădură drumul mâinilor şi se lăsară în scaune. Colin îi urmări privirea lui Mary care se uita la o familie din apropiere al cărui copil, ţinut de mijloc de tatăl său, stătea pe masă, legănându-se printre scrumiere şi ceşti goale. Avea o pălărie de soare albă, o bluză de marinar cu dungi verzi şi albe, pantaloni bufanţi tiviţi cu dantele roz şi vipuşcă albă, şosete galbene până la gleznă şi pantofi din piele stacojii. Inelul bleu al suzetei îi presa buzele, ascunzându-

i complet gura şi conferindu-i un aer comic de continuă surpriză. O dâră groasă de salivă i se scurgea din colţul gurii în gropiţa din bărbie, revărsându-se ca un pandantiv strălucitor. Mâinile copilului se tot încleştau şi se descleştau, capul i se bâţâia în semn de neîncredere, picioarele sale durdulii şi nesigure erau crăcănate din pricina greutăţii neruşinate a scutecului. Ochii sălbatici, rotunzi şi puri radiară peste piaţa luminată de soare şi fixară cu o aparentă uimire şi mânie acoperişul catedralei, în locul unde, aşa cum se scrisese odată, crestele cupolelor izbucnesc extatic într-o spumă de marmură şi se azvârle sus în cerul albastru în fleşe şi coroane sculptate, asemenea unor talazuri care îngheaţă exact în clipa în care urmează să se spargă de ţărm. Copilul scoase un sunet vocalic gros, gutural şi braţele îi zvâcniră în direcţia edificiului.

Colin îşi ridică mâna într-o doară în clipa în care un chelner făcu o piruetă pe lângă ei cu o tavă încărcată de sticle goale; dar bărbatul îi depăşise şi se îndepărtase câţiva metri înainte ca gestul să poată fi dus până la capăt. Familia se pregătea să plece şi bebeluşul fu dat din mână în mână până la mama lui, care îl şterse la gură cu dosul mâinii, îl aşeză cu grijă într-un cărucior cu ornamente argintii şi, cu smucituri rapide, îi potrivi mâinile şi pieptul într-un ham de piele cu multe catarame. Bebeluşul se întinse pe spate şi-şi fixă privirea furioasă pe cer când căruciorul se puse în mişcare.

— Mă-ntreb, zise Mary privindu-l cum se îndepărta, ce fac copiii.

Cei doi copii ai lui Mary stăteau la tatăl lor, care locuia la ţară. Trei vederi care le erau adresate şi care fuseseră scrise toate în prima zi încă mai zăceau netimbrate pe noptieră, la hotel.

— Păi, aş zice că le e dor de meciurile de fotbal, de cârnaţi, de benzile desenate şi de băuturile acidulate, spuse Colin, dar în rest, bine.

Doi bărbaţi care se ţineau de mână şi care căutau din ochi un scaun liber rămaseră o clipă lângă masa lor.

— Cu toţi munţii ăia şi spaţiile alea deschise, zise Mary. Locul ăsta mi se pare îngrozitor de sufocant câteodată.

Îi aruncă o privire cruntă lui Colin. Acesta o luă de mână.

— Ar trebui să trimitem vederile alea.

Mary îşi eliberă mâna şi se uită în jur la sutele de metri de

cupole şi coloane recurente.

Colin privi şi el în jur. Nu se vedea nici un chelner şi toată lumea părea să aibă paharele pline.

— E ca o închisoare aici, făcu Mary.

Colin îşi încrucişă braţele şi o privi lung, fără să clipească. Fusese ideea lui să vină aici. În cele din urmă, spuse:

— Zborul de întoarcere e plătit şi e abia peste zece zile.

— Am putea lua trenul.

Colin privi peste capul lui Mary.

Cele două orchestre se opriseră din cântat în acelaşi timp, iar muzicienii se îndreptau spre arcade, spre barurile cafenelelor lor; fără muzică, piaţa părea şi mai largă, plină doar în parte de sunetul paşilor, ţăcănitul ascuţit al pantofilor şic, plesnetul sandalelor; şi vocile, murmurele de admiraţie, strigătele copiilor, interdicţiile părinţilor. Mary îşi încrucişă braţele şi-şi lăsă capul în jos.

Colin se ridică în picioare şi-şi flutură ambele mâini în direcţia unui chelner care dădu din cap şi o porni spre ei, adunând comenzi şi pahare goale pe măsură ce se apropia.

— Nu pot să cred, jubilă Colin.

— Ar fi trebuit să-i luăm cu noi, spuse Mary, cu ochii-n poală.

Colin era încă în picioare.

— Chiar vine!

Se aşeză şi o smuci de încheietură.

— Ce vrei să iei?

— A fost meschin din partea noastră să-i lăsăm acasă.

— Eu zic că a fost un lucru prudent.

Chelnerul, un bărbat masiv, care arăta înfloritor, cu o barbă deasă, încărunţită şi ochelari cu ramă de aur, se ivi brusc la masa lor şi se aplecă spre ei, cu sprâncenele uşor ridicate.

— Ce vrei să iei, Mary? şopti Colin insistent.

Mary îşi încrucişă mâinile în poală şi spuse:

— Un pahar cu apă, fără gheaţă.

— Da, *două* pahare, spuse Colin cu înflăcărare, şi…

Chelnerul se îndreptă de spate şi nările lăsară să-i scape un scurt şuierat.

— Apă? făcu el rece. Le cercetă din ochi hainele în dezordine. Se dădu un pas înapoi şi făcu un semn din cap arătând spre colţul

pieţei. E o cişmea acolo.

Cum se pregătea să se îndepărteze, Colin se roti în scaun şi-l prinse de mânecă:

— Nu, stai puţin, stărui el. Voiam şi nişte cafele şi…

Chelnerul îşi eliberă mâna.

— Cafele! repetă el, şi nările i se umflară batjocoritor. Două cafele?

— Da, da!

Bărbatul dădu din cap şi dispăru.

Colin se prăbuşi în scaun, închise ochii şi clătină încet din cap; Mary se sforţă să-şi ţină spatele drept.

Îl lovi uşor cu piciorul pe sub masă.

— Hai. Suntem la numai zece minute de hotel. Colin dădu din cap, dar nu deschise ochii. Facem un duş, ne aşezăm pe balcon şi comandăm tot ce vrem în cameră. Cum bărbia lui Colin i se înfunda tot mai mult în piept, Mary se însufleţi şi mai tare. Ne băgăm în pat. Mmm, cearşafurile alea albe şi curate. Tragem jaluzelele. Poţi să-ţi imaginezi ceva mai bun? Ne…

— Bine, spuse Colin plictisit. Hai să mergem la hotel.

Dar nici unul din ei nu se ridică.

Mary îşi ţuguie buzele şi zise:

— Probabil că o să vină cu cafeaua. Când oamenii de-aici dau din cap, asta poate să însemne o groază de lucruri.

Pe măsură ce căldura dimineţii devenise tot mai puternică, mulţimea se rărise, acum erau destule mese libere, iar cei care se mai plimbau încă în piaţă erau turişti devotaţi sau localnici care aveau destinaţii reale, siluete răzleţe, diminuate de imensitatea spaţiului liber, licărind în aerul care le deforma contururile. Orchestra din partea cealaltă a pieţei se reunise şi ataca un vals vienez; dirijorul celei de lângă Colin şi Mary răsfoia o partitură în timp ce muzicienii îşi ocupau locurile şi îşi aranjau foile pe stative. Una dintre consecinţele faptului că fiecare îl cunoştea atât de bine pe celălalt era că de multe ori Mary şi Colin se trezeau uitându-se exact la acelaşi lucru fără să scoată vreo vorbă; de data asta, ochii li se fixaseră asupra unui bărbat întors cu spatele la ei, la vreo şaizeci de metri distanţă. Costumul lui alb se distingea clar în lumina orbitoare; se oprise să asculte valsul. Într-o mână avea un aparat de fotografiat, iar în cealaltă ţinea o ţigară. Îşi lăsase

greutatea pe un picior şi dădea din cap în ritmul muzicii. Apoi se întoarse brusc ca şi cum s-ar fi plictisit, pentru că piesa nu se terminase, şi porni în direcţia lor, aruncând ţigara şi călcând pe ea fără să se uite în jos. Din mers, îşi scoase o pereche de ochelari de soare din buzunarul de la piept şi şi-i şterse rapid cu o batistă albă înainte să şi-i pună la ochi; fiecare gest era făcut cu atâta economie, de parcă fusese calculat dinainte. În ciuda ochelarilor de soare, a costumului bine croit şi a cravatei de mătase gri-deschis, îl recunoscură imediat şi acum îl priveau hipnotizaţi cum se apropia. Nu ştiau dacă îi văzuse, dar venea direct spre masa lor.

— Ar fi trebuit să ne ducem la hotel, oftă Colin.

— Ar trebui să ne uităm în altă parte, făcu Mary, dar continuară să-l privească înaintând, fascinaţi de noutatea faptului că recunoşteau pe cineva într-un oraş străin, că văzuseră pe cineva fără să fie văzuţi.

— Nu ne-a observat, şopti Colin, dar, ca şi cum l-ar fi auzit, Robert se opri, îşi scoase ochelarii şi, desfăcându-şi larg braţele, strigă: Prieteni!, apoi se îndreptă iute spre ei.

— Prieteni!

Îi strânse mâna lui Colin şi o ridică pe cea a lui Mary spre buze.

Se lăsară în scaune şi îi zâmbiră fără vlagă. Robert găsise un scaun şi se aşezase între ei, rânjind larg de parcă nu trecuseră câteva ore, ci câţiva ani de când se despărţiseră. Se tolănise în scaun, picior peste picior, lăsând să se vadă nişte ghete din piele moale de culoare crem. Mirosul discret al coloniei cu care se dăduse, complet diferit de parfumul de noaptea trecută, îi învălui. Mary începu să se scarpine pe picior. Când îi explicară că încă nu se întorseseră la hotel, că dormiseră pe stradă, Robert icni îngrozit şi îşi îndreptă spatele. În partea cealaltă a pieţei, primul vals se îngemănase imperceptibil cu un al doilea; lângă ei, cea de-a doua orchestră se lansase într-un tangou foarte sacadat, *Spelunca lui Hernando*.

— E vina mea, strigă Robert. V-am ţinut până târziu cu vinul şi cu poveştile mele tâmpite.

— Nu te mai scărpina, îi spuse Colin lui Mary; apoi către Robert: Nu, nici vorbă. Ar fi trebuit să luăm hărţile cu noi.

Dar Robert se ridicase deja în picioare, cu o mână pe antebraţul lui Colin, iar cu cealaltă căutându-i mâna lui Mary.

— Ba da, e responsabilitatea mea. O să mă revanşez. Vă rog să acceptaţi să fiţi oaspeţii mei.

— Ah, nu se poate, spuse Colin confuz. Stăm la hotel.

— Când eşti aşa de obosit, hotelul nu-i cel mai bun loc. O să am grijă să vă simţiţi aşa de confortabil, încât o să uitaţi de noaptea asta îngrozitoare.

Robert îşi trase scaunul ca să-i facă loc lui Mary să treacă.

Colin o apucă de fustă.

— Stai puţin…

Tangoul cel rapid se sfârşi impetuos şi se transformă, printr-o modulaţie abilă, într-o uvertură de Rossini. Valsul lăsase locul unui galop. Colin se ridică, încruntându-şi sprâncenele într-un efort de concentrare.

— Stai…

Dar Robert o conducea deja pe Mary prin intervalul dintre mese. Mişcările ei aveau ceva din automatismul lent al unui somnambul. Robert se întoarse şi-l strigă nerăbdător pe Colin.

— O să luăm un taxi.

Trecură pe lângă orchestră, pe lângă turnul cu ceas a cărui umbră nu mai era acum decât un ciot, o luară pe cheiul înţesat de oameni, punctul central al lagunei supraaglomerate, unde barcagiii, care-l recunoscură imediat pe Robert, se certară aprig ca să-l aibă de client.

Capitolul cinci

Prin obloanele întredeschise, soarele care apunea arunca un romb de dungi portocalii pe peretele dormitorului. Din cauza mişcării norilor, dungile păliră şi se estompară, apoi străluciră iar. Mary le privise vreo jumătate de minut înainte să se trezească de-a binelea. Camera era înaltă, cu pereţi albi, fără multă mobilă; între patul ei şi cel al lui Colin se afla o masă uşoară de bambus pe care tronau o carafă din ceramică şi două pahare; lângă peretele vecin se găsea un cufăr sculptat, iar pe el o vază de lut în care fusese pusă, în mod neaşteptat, o crenguţă de pana zburătorului. Frunzele uscate, argintii se mişcau şi foşneau în curentul de aer cald care intra în cameră prin fereastra pe jumătate deschisă. Podeaua părea făcută dintr-o singură lespede de marmură, cu vinişoare maro şi verzi. Mary se ridică fără nici un efort şi îşi puse tălpile goale pe suprafaţa ei rece. O uşă din şipci orizontale, întredeschisă dădea într-o baie cu faianţă albă. O altă uşă, cea prin care intraseră, era închisă, iar de un cârlig de alamă atârna un halat alb. Mary îşi turnă un pahar de apă, aşa cum făcuse de câteva ori înainte să adoarmă; numai că acum sorbea puţin câte puţin şi nu înghiţea lacomă ca atunci, stând foarte dreaptă, întinzându-şi coloana cât putea de mult şi uitându-se la Colin.

La fel ca ea, era gol şi zăcea pe cearşaf, cu picioarele încovoiate, cu torsul răsucit uşor nefiresc spre ea. Îşi ţinea braţele încrucişate pe piept, într-o poziţie fetală, iar picioarele sale zvelte, fără păr, erau puţin depărtate, cu labele anormal de mici, aproape cât ale unui copil, îndreptate înăuntru. Oasele fine ale şirei spinării se terminau într-o scobitură adâncă de pe şale şi, de-a lungul acestei linii, se putea zări, în lumina slabă care pătrundea prin obloane,

un puf delicat. Pe mijlocul îngust al lui Colin se vedeau nişte indentaţii micuţe, ca nişte urme de dinţi, în pielea albă şi netedă, lăsate de elasticul chiloţilor. Avea fesele mici şi tari ca ale unui copil. Mary se aplecă să-l mângâie, apoi se răzgândi. Puse paharul cu apă pe masă şi se apropie să-i examineze chipul aşa cum faci în cazul unei statui.

Era splendid desenat, cu o ingenioasă indiferenţă faţă de proporţiile normale. Urechea – pentru că se vedea doar una – era mare şi uşor depărtată de craniu; pielea era atât de albă şi de catifelată, că părea translucidă şi făcea mai multe pliuri decât era normal în pavilion, descriind spirale imposibile; şi loburile erau foarte lungi, umflate şi conice ca nişte lacrimi. Sprâncenele semănau cu nişte linii groase făcute cu creionul, coborând spre şaua nasului şi aproape atingându-se. Avea ochii negri, înfundaţi în orbite, care acum erau închişi de nişte gene gri şi ţepoase. În somn, încruntătura nedumerită care îi făcea o cută între sprâncene chiar şi atunci când râdea se destinsese, lăsând un semn abia vizibil. Nasul, asemenea urechilor, era lung, dar, dacă te uitai din profil, nu ieşea mult în afară; era teşit şi la baza lui erau scobite nişte nări extraordinar de mici, de forma unor virgule. Gura era dreaptă şi întredeschisă, lăsând să se întrezărească un dinte. Avea părul nefiresc de subţire, ca al unui copil, negru şi ondulat, care cădea pe gâtul său zvelt, feminin.

Mary se duse la fereastră şi deschise obloanele. Camera era orientată direct spre soarele care apunea şi părea plasată la etajul al patrulea sau al cincilea, mai sus decât majoritatea clădirilor din jur. Cum lumina puternică îi intra în ochi, lui Mary îi venea greu să distingă desenul străzilor de dedesubt şi să aprecieze poziţia unde se aflau faţă de hotel. Zgomotul paşilor, al muzicii de la televizor, zăngănitul tacâmurilor şi al vaselor, lătratul câinilor şi nenumărate voci se ridicau de pe străzi, zămislite parcă de o orchestră şi un cor gigantice. Închise fără zgomot obloanele, refăcând aranjamentul dungilor pe perete. Ispitită de dimensiunile generoase ale camerei şi de podeaua lucioasă, goală, Mary se apucă să-şi facă exerciţiile de yoga. Ţinându-şi respiraţia când fesele îi atinseră podeaua rece, se aşeză pe jos cu picioarele întinse în faţă şi cu spatele drept. Se aplecă încet înainte, expirând lung, întinzându-se şi apucându-şi tălpile în mâini, apoi îşi lăsă trunchiul

în faţă până când capul i se odihni pe tibii. Rămase câteva minute în această poziţie, respirând cu regularitate. Când se îndreptă, îl văzu pe Colin care se ridicase în capul oaselor.

Încă ameţit, se uită la patul ei gol, la desenul razelor de soare de pe perete, apoi privi în jos, la Mary.

— Unde suntem?

Mary se întinse pe spate.

— Nu ştiu precis.

— Unde e Robert?

— Nu ştiu.

Îşi aduse picioarele peste cap până când atinse cu vârfurile degetelor podeaua din spatele ei.

Colin se sculă în picioare, apoi se aşeză la loc aproape imediat.

— Cât e ceasul?

Vocea lui Mary era înăbuşită.

— E seară.

— Ce-ţi mai fac muşcăturile?

— Mi-au trecut, mersi.

Colin se ridică iar, de data asta cu multă grijă, şi se uită în jur. Îşi încrucişă braţele.

— Ce-i cu hainele noastre?

— Nu ştiu, răspunse Mary şi îşi ridică picioarele deasupra capului, făcând lumânarea.

Colin se îndreptă cu un mers nesigur spre uşa băii şi îşi vârî capul înăuntru.

— Nu sunt aici.

Luă vaza cu pana zburătorului şi ridică capacul cufărului.

— Nici aici.

— Nu, spuse Mary.

Se aşeză pe pat şi se uită la ea.

— Nu crezi că ar trebui să le găsim? Nu te deranjează chestia asta?

— Nu, nu mă deranjează, spuse Mary.

Colin oftă.

— Mă duc să văd care-i treaba.

Mary îşi lăsă picioarele jos şi se adresă tavanului.

— Vezi că e un halat pe uşă.

Îşi aranjă picioarele cât mai confortabil pe podea, îşi întoarse

palmele în sus, închise ochii şi începu să inspire adânc pe nas.

După câteva minute îl auzi pe Colin strigând ţâfnos, vocea răsunându-i înfundat din cauza acusticii băii:

— Nu pot să mă-mbrac cu aşa ceva.

Deschise ochii când Colin păşi în cameră.

— Aa, da! făcu ea uimită, îndreptându-se spre el. Arăţi aşa de drăguţ! Îi scoase buclele din gulerul cu volane şi-i pipăi trupul pe sub material. Arăţi ca un zeu! Cred că o să fiu nevoită să te bag în pat.

Îl apucă de mână, dar Colin se smuci.

— Nu e un halat, e o *cămaşă de noapte*.

Arătă spre un buchet de flori brodat pe piept.

Mary se dădu un pas în spate.

— Nici n-ai idee ce bine îţi stă în el.

Colin începu să-şi dea jos cămaşa de noapte.

— Nu pot să mă-nvârt în casa unui străin îmbrăcat aşa.

— Nu cu o erecţie, spuse Mary şi se întoarse la exerciţiile ei.

Rămase o clipă cu picioarele lipite şi cu mâinile pe lângă corp, se aplecă în faţă ca să-şi atingă degetele de la picioare, apoi, îndoindu-se mai tare, îşi puse mâinile şi încheieturile pe podea.

Colin o privi cu cămaşa de noapte pe braţ.

— E bine dacă ţi-au trecut muşcăturile, spuse după o clipă.

Mary mormăi. Când se îndreptă, Colin se apropie de ea.

— Îmbracă-l tu, spuse. Du-te şi vezi ce se-ntâmplă.

Mary făcu un salt şi ateriză cu picioarele depărtate. Se întinse într-o parte până când reuşi să-şi apuce glezna stângă cu mâna stângă. Mâna dreaptă era ridicată în aer şi Mary privi în lungul ei, în tavan. Colin lăsă să-i cadă pe podea cămaşa de noapte şi se lungi în patul lui. Cincisprezece minute trecură până când Mary o recuperă şi se înfăşură în ea, îşi aranjă părul în oglinda din baie şi, aruncându-i lui Colin un zâmbet forţat, ieşi din cameră.

Înainta încet într-o sală plină cu comori, suveniruri, un muzeu de familie în care un minimum de spaţiu locuibil fusese amenajat în jurul exponatelor, toate ornate greoi, obiecte întunecate de mahon, nefolosite şi îngrijite cu dragoste, sculptate şi lustruite, lăţite acolo, culcate în catifea. În stânga, într-o nişă, două pendule mari se înălţau ca nişte santinele, ticăind în contratimp. Până şi

obiectele mai mici, păsări împăiate sub cupole de sticlă, vaze, fructiere, lămpi cu picior, stranii obiecte de alamă şi de sticlă şlefuită lăsau senzaţia că sunt atât de grele, încât nu le-ai fi putut clintit în veci, strivite de greutatea timpului şi a întâmplărilor uitate. O serie de trei ferestre de pe peretele dinspre apus proiectau pe zid aceleaşi dungi portocalii care acum păleau, numai că aici desenul era întrerupt de carpete cu modele, foarte uzate. Centrul sălii era ocupat de o masă mare, lustruită, cu garnitura aferentă de scaune cu spătar înalt dispuse în jurul ei. La capătul mesei se aflau un telefon, un blocnotes şi un creion. Pe pereţi atârnau peste o duzină de tablouri, majoritatea portrete, câteva peisaje îngălbenite. Portretele erau toate întunecate; haine cernite, fundaluri negre pe care chipurile personajelor străluceau ca nişte luni. În două dintre peisaje, nişte copaci fără frunze, abia vizibili, se înălţau deasupra unor lacuri negre, pe malurile cărora siluete neclare dansau cu braţele ridicate.

La capătul sălii se găseau două uşi, una fiind cea pe care intraseră; erau disproporţionat de mici, nefurniruite şi vopsite în alb, lăsând impresia unei vile imense împărţite în mai multe apartamente. Mary se opri în faţa unui dulap de pe peretele dintre două ferestre, o monstruozitate de suprafeţe lucioase cu sertare care aveau mânere de alamă în formă de cap de femeie. Toate sertarele pe care le încercă erau încuiate. Deasupra, aranjate cu grijă, erau expuse nişte obiecte de uz personal, dar bătătoare la ochi: o tavă cu perii de păr şi de haine cu mâner de argint, un bol pentru bărbierit din porţelan cu decoraţiuni, câteva brice aşezate în evantai, un şir de pipe pe un suport de abanos, o cravaşă, un plici, o cutie din aur cu cele necesare aprinderii focului, un ceas cu lanţ. Pe peretele din spate erau gravuri cu scene sportive, cele mai multe înfăţişând cai alergând la curse, cu piciorul din faţă şi cu cel opus din spate întinse, şi călăreţi cu jobenuri pe cap.

Mary străbătuse toată lungimea sălii – ocolind obiectele mai mari, oprindu-se să se privească într-o oglindă cu ramă aurită – până să vadă ceea ce era mai important. Uşa glisantă de pe peretele estic dădea într-un balcon lung. Din cauza luminii candelabrelor nu putea să distingă mai nimic în semiîntunericul de afară, totuşi zări o risipă de flori, plante agăţătoare, pomişori în ghivece şi – Mary îşi ţinu răsuflarea – un chip micuţ şi palid care o

privea din penumbră, o faţă fără trup, pentru că cerul nopţii şi răsfrângerea camerei în geam nu lăsau să se vadă hainele ori părul. Continuă să se uite la ea fără să clipească, o faţă perfect ovală; apoi se trase înapoi şi într-o parte, dispărând în penumbră. Mary expiră zgomotos. Reflexia camerei tremură în clipa în care uşile de geam se deschiseră. O femeie tânără, cu părul strâns la spate, ceea ce-i dădea un aer sever, păşi un pic cam ţeapănă în cameră şi-i întinse mâna.

— Hai afară, zise. E mai plăcut.

Câteva stele se iviseră deja pe cerul zugrăvit în pasteluri vinete şi totuşi puteai încă să zăreşti cu uşurinţă marea, stâlpii de ancorare, chiar şi contururile întunecate ale insulei-cimitir. Drept sub balcon, la vreo doisprezece metri, se întindea o curte goală. Mulţimea de flori din ghivece împrăştia o mireasmă pătrunzătoare, aproape greţoasă. Cu un uşor oftat de durere, femeia se lăsă într-un şezlong.

— E frumos, spuse ea, ca şi cum i-ar fi răspuns lui Mary. Stau cât de mult pot aici, afară. Mary dădu din cap. Balconul se întindea pe jumătate din lungimea camerei. Mă numesc Caroline. Sunt soţia lui Robert.

Mary îi strânse mâna, se prezentă, apoi se aşeză pe un scaun din faţa lui Caroline. Le despărţea o măsuţă de culoare albă pe care se afla o farfurie cu un singur biscuit. În iedera înflorită care acoperea peretele din spatele lor cânta un greier. Din nou, Caroline o fixă insistent pe Mary ca şi cum aceasta n-ar fi putut s-o vadă; îi cercetă părul, ochii, gura, apoi coborâră până în locul în care masa îi obstrucţiona privirea.

— E a ta? întrebă Mary, atingând manşeta cămăşii de noapte.

Întrebarea păru s-o smulgă pe Caroline din visare. Îşi îndreptă spatele, îşi puse mâinile în poală şi-şi încrucişă picioarele ca şi cum ar fi adoptat o postură cuviincioasă pentru conversaţie. Când vorbi, tonul sună forţat, puţin mai strident decât înainte.

— Da, am făcut-o cât am tot stat aici, afară. Îmi place să brodez.

Mary o felicită pentru opera ei, apoi urmară câteva clipe de tăcere în care Caroline păru că se străduieşte să găsească ceva de spus. Cu un tresărit nervos, înregistră privirea pe care Mary o aruncase biscuitului şi imediat îi oferi farfuria.

— Te rog, ia-l.

— Mulţumesc. Mary se sili să mănânce biscuitul cât mai încet.

Caroline o privi neliniştită.

— Trebuie să-ţi fie tare foame. Vrei să mănânci ceva?

— Da, te rog.

Dar Caroline nu se ridică imediat. În schimb, spuse:

— Îmi cer iertare că Robert nu e aici. M-a rugat să-l scuz. S-a dus la barul lui. Cu treburi, bineînţeles. Are un nou manager care începe lucrul în seara asta.

Mary îşi ridică ochii de la farfurie.

— Barul lui?

Cu mare greutate, Caroline se ridică; era evident că avea dureri. Clătină din cap când Mary se oferi s-o ajute.

— Are un bar. Cred că-i un fel de hobby al lui. E locul unde v-a dus.

— Nu ne-a zis că-i al lui, spuse Mary.

Caroline luă farfuria şi se îndreptă spre uşă. Odată ajunsă acolo, fu nevoită să-şi întoarcă tot trupul ca să se uite la Mary. Spuse pe un ton neutru:

— Ştii mai multe despre barul acela decât mine; n-am fost niciodată acolo.

După cincisprezece minute, se întoarse cu un coşuleţ de răchită plin cu sendvişuri şi cu două pahare cu suc de portocale. Păşi cu grijă pe balcon şi o lăsă pe Mary să-i ia tava din mâini. Mary rămase în picioare în vreme ce Caroline se aşeză în şezlong.

— Ai probleme cu spatele?

Dar în loc de răspuns, Caroline spuse, pe un ton amabil:

— Hai, mănâncă, şi lasă-i ceva şi prietenului tău.

Apoi adăugă repede:

— Îl iubeşti mult pe prietenul tău?

— Adică pe Colin? făcu Mary.

Cu multă prudenţă, cu chipul încordat de parcă s-ar fi aşteptat la o izbucnire zgomotoasă, Caroline spuse:

— Sper să nu te superi. Trebuie să-ţi mărturisesc ceva. Aşa e cinstit. Am intrat în cameră şi m-am uitat la voi când dormeaţi. Am stat acolo, pe cufăr, vreo jumătate de oră. Sper să nu te superi.

Mary înghiţi şi zise pe un ton nesigur:

— Nu.

Caroline păru brusc întinerită. Îşi frământă mâinile ca un

adolescent jenat.

— M-am gândit că-i mai bine să-ţi spun. Nu vreau să crezi că v-am spionat sau mai ştiu eu ce. Nu crezi asta, nu-i aşa?

Mary scutură din cap. Vocea lui Caroline era aproape o şoaptă.

— Colin e foarte frumos. Robert a spus asta. Şi tu eşti frumoasă, bineînţeles.

Mary continuă să înfulece sendvişurile, unul după altul, fără să-şi ia ochii de la mâinile lui Caroline.

Aceasta îşi drese vocea.

— Probabil că mă consideri nebună şi pe deasupra şi nepoliticoasă. Eşti îndrăgostită?

Mary dăduse gata peste jumătate din sendvişuri.

— Mda, îl iubesc, dar probabil că altceva vrei tu să spui prin „îndrăgostită“. Îşi ridică privirea. Caroline o aştepta să continue. Nu sunt obsedată de el, dacă asta vrei să spui, de corpul lui, aşa cum eram când l-am cunoscut. Dar am încredere în el. E prietenul meu cel mai bun.

Caroline spuse pe un ton surescitat, mai degrabă ca un copil decât ca un adolescent.

— Prin „îndrăgostită“ vreau să spun că ai face orice pentru celălalt şi... Ezită. Ochii îi străluceau extraordinar de puternic. Şi că l-ai lăsa să-ţi facă orice.

Mary se destinse şi-şi puse paharul gol pe masă.

— Orice e cam mult spus.

Caroline replică sfidător. Îşi încleştase mâinile ei mici.

— Dacă eşti îndrăgostită de cineva, eşti gata şi să-l laşi să te ucidă, dacă trebuie.

Mary luă încă un sendviş.

— Dacă trebuie?

Caroline nu o auzise.

— Asta vreau eu să spun prin „îndrăgostită“, spuse, triumfător.

Mary împinse sendvişurile din faţa ei.

— Şi mi-nchipui că tu ai fi gata să-l ucizi pe cel de care eşti „îndrăgostită“.

— A, da, dacă eu aş fi bărbatul.

— Dacă ai fi bărbatul?

Dar Caroline îşi ridică un deget în chip teatral şi-şi înălţă capul.

— Am auzit ceva, şopti şi se sforţă să se ridice din scaun.

Uşa se dădu într-o parte şi Colin păşi cu grijă pe balcon, ţinând un prosopel alb de mâini înfăşurat în jurul şalelor.

— Ea e Caroline, soţia lui Robert, spuse Mary. El e Colin.

Când îşi strânseră mâinile, privirea lui Caroline rămase aţintită asupra lui aşa cum făcuse mai devreme cu Mary. În schimb, privirea lui Colin era aţintită asupra sendvişurilor care mai rămăseseră.

— Trage-ţi un scaun, spuse Caroline arătând spre un şezlong pliat sprijinit de perete.

Colin se aşeză între cele două femei, cu spatele la mare şi cu o mână pe şale ca să-şi ţină prosopul. Mâncă sendvişurile, urmărit atent de Caroline. Mary îşi trase puţin scaunul ca să se poată uita la cer. Un timp, nimeni nu scoase vorbă. Colin îşi termină sucul de portocale şi încercă să-i surprindă privirea lui Mary. Apoi Caroline, străduindu-se iarăşi să lege o conversaţie, îl întrebă timidă pe Colin dacă îi place oraşul.

— Da, răspunse acesta, zâmbindu-i lui Mary, cu excepţia faptului că ne tot rătăcim.

Urmară alte câteva clipe de tăcere. Apoi Caroline exclamă atât de tare, încât cei doi tresăriră:

— Sigur că da! Hainele voastre. Am uitat. Le-am spălat şi apoi le-am uscat. Sunt închise în dulapul din baie.

Mary nu-şi luă ochii de la stelele care se tot înmulţeau.

— Foarte drăguţ din partea ta.

Caroline îi zâmbi lui Colin.

— Ştii, am crezut că eşti o persoană mai puţin zgomotoasă.

Colin încercă să-şi aranjeze prosopul din poală.

— De ce, mai m-ai auzit vreodată?

— Caroline a intrat în cameră şi ne-a privit dormind, îl înştiinţă Mary, atentă să vorbească pe un ton cât mai calm.

— Eşti americancă? se interesă Colin, politicos.

— Te rog, canadiancă!

Colin dădu energic din cap ca şi cum diferenţa ar fi fost foarte importantă.

Caroline îşi înăbuşi un chicotit şi le arătă o cheiţă.

— Robert ţine foarte mult să rămâneţi la cină. Mi-a zis să nu vă dau hainele până când nu acceptaţi invitaţia.

Colin râse amabil, iar Mary se uită ţintă la Caroline, care ţinea

cheia între degetul mare şi arătător, legănând-o.

— Păi, mie mi-e foarte foame, zise Colin, uitându-se la Mary care îi spuse lui Caroline:

— Eu aş prefera să am întâi hainele şi apoi să mă hotărăsc.

— Aşa zic şi eu, dar Robert a insistat.

Brusc, deveni foarte serioasă şi, aplecându-se înainte, îşi puse mâna pe braţul lui Mary.

— Te rog, spune-mi că rămâneţi. Avem aşa de puţini musafiri.

Insista, ochii mişcându-i-se de la chipul lui Colin la cel al lui Mary.

— Aş fi aşa de fericită dacă aţi accepta. Noi mâncăm foarte bine, vă asigur.

Apoi adăugă:

— Dacă n-o să rămâneţi, Robert o să dea vina pe mine.

— Hai, Mary, spuse Colin. Hai să rămânem.

— Te rog!

Vocea lui Caroline avea ceva feroce. Mary tresări şi-şi înălţă privirea; cele două femei se uitară fix una la cealaltă. Mary dădu din cap, iar Caroline, cu o exclamaţie de încântare, îi aruncă cheia.

Capitolul şase

Stelele cele mai îndepărtate ale Căii Lactee se zăreau, nu dispersate ca un praf fin, ci asemenea unor puncte distincte de lumină, şi din pricina asta constelaţiile mai strălucitoare păreau neliniştitor de aproape. Bezna adâncă era palpabilă, caldă, excesivă. Mary îşi împreună mâinile la ceafă şi se uită la bolta cerească, în vreme ce Caroline îşi aplecase trupul în faţă, privind mândră când la chipul lui Mary, când la stele, de parcă ar fi fost personal responsabilă de splendoarea lor.

— Mi-am petrecut ore-ntregi aici, afară.

Părea că încearcă să-i smulgă laude, dar Mary nici nu clipi.

Colin luă cheia de pe masă şi se ridică.

— O să mă simt mai bine când o să fiu îmbrăcat cu ceva mai mult decât ăsta.

Îşi aranjă prosopul care i se desfăcuse, expunându-i o clipă coapsa.

Când se îndepărtă, Caroline zise:

— Ce scumpi sunt bărbaţii când se jenează, nu?

Mary spuse cât de clar se vedeau stelele şi cât de rar se zărea cerul noaptea, la oraş. Vorbea lent şi egal, calculat.

Caroline tăcu, părând că aşteaptă să se stingă complet ultimele ecouri ale conversaţiei înainte să întrebe:

— De când îl cunoşti pe Colin?

— De şapte ani, răspunse Mary şi, fără să se întoarcă spre Caroline, începu să descrie felul în care copiii ei, ale căror sexe, vârste şi nume le aminti în treacăt, erau amândoi fascinaţi de stele, cunoşteau numele a mai bine de zece constelaţii, în vreme ce ea ştia doar una, Orion, Vânătorul, a cărui siluetă gigantică încălecase

cerul de dinaintea lor, cu sabia lui gigantică la fel de luminoasă precum lungile-i membre.

Caroline aruncă o privire către zona respectivă, îşi puse mâna pe încheietura lui Mary şi zise:

— Sunteţi o pereche foarte frapantă, dacă nu te superi. Amândoi aşa de frumos făcuţi, aproape ca nişte gemeni. Robert zice că nu sunteţi căsătoriţi. Locuiţi împreună?

Mary îşi încrucişă braţele şi se uită în sfârşit la Caroline.

— Nu.

Caroline îşi retrăsese mâna şi acum se uita la ea cum îi zăcea în poală ca şi cum ar fi încetat să-i mai aparţină. Faţa micuţă, al cărei oval părea atât de geometric datorită întunericului înconjurător şi părului pieptănat în spate, era inexpresivă în regularitatea ei, candidă, fără vârstă. Ochii, nasul, gura, pielea, toate fuseseră desenate cu minimum de efort. Gura, spre exemplu, nu era mai mult decât ceea ce desemna termenul, o crăpătură încadrată de două buze care i se mişca sub nas. Îşi ridică privirea şi se trezi uitându-se fix în ochii lui Mary; şi-i coborî imediat pe-ai săi şi continuă cu întrebările la fel ca înainte.

— Şi ce faci, vreau să spun cu ce te ocupi?

— Lucram într-un teatru.

— Actriţă!

Ideea o animă pe Caroline. Se îndoi cu greutate în scaun; părea s-o doară şi dacă stătea cu spatele drept, şi dacă se relaxa.

Mary clătină din cap.

— Lucram într-un teatru care avea o trupă formată exclusiv din femei. A mers destul de bine vreo trei ani de zile, dar acum ne-am despărţit. Prea multe certuri.

Caroline se încruntă.

— Teatru pentru femei? ...O trupă numai de actriţe?

— Unele dintre noi voiam să aducem şi bărbaţi, măcar din când în când. Celelalte voiau să rămână aşa cum era, pur. Din cauza asta ne-am despărţit.

— O piesă numai cu femei? Nu înţeleg cum era posibil. Adică, ce putea *să se întâmple*?

Mary izbucni în râs.

— Să se întâmple? repetă. Să se întâmple?

Caroline aştepta o explicaţie. Mary îşi coborî vocea şi-i spuse,

acoperindu-şi parţial gura cu mâna ca şi cum şi-ar fi ascuns un zâmbet:

— Păi, spre exemplu, puteai să joci o piesă despre două femei care tocmai s-au cunoscut şi care stau de vorbă pe balcon.

Caroline se lumină la faţă.

— A, da. Dar probabil că aşteaptă să vină un bărbat.

Îşi privi ceasul.

— Când acesta o să vină, ele se vor opri din discuţie şi vor intra în casă. Se va întâmpla ceva...

Brusc, Caroline fu scuturată de chicoteli; ar fi putut trece drept un fel de râs, dacă nu l-ar fi înăbuşit cu atâta putere; se îndreptă în scaun şi se strădui să-şi ţină gura închisă. Mary dădu din cap cu gravitate şi-şi întoarse privirea. Apoi, Caroline inspiră puternic şi se potoli.

— În fine, spuse Mary, cert e că acum n-am nici o slujbă.

Caroline îşi răsucea şira spinării într-o parte şi-n alta; toate poziţiile păreau să-i provoace aceeaşi durere. Mary o întrebă dacă vrea să-i aducă o pernă, dar Caroline scutură din cap scurt şi spuse:

— Mă doare când râd.

Când Mary o întrebă care era cauza problemelor ei, Caroline clătină din cap şi închise ochii.

Mary îşi reluă poziţia anterioară şi se uită la stele şi la luminile bărcilor de pescuit. Caroline inspira pe nas repede şi cu zgomot. Apoi, după câteva minute, când respiraţia i se mai domoli, Mary spuse:

— Sigur, ai dreptate într-un fel. Cele mai bune roluri sunt scrise pentru bărbaţi, pe scenă şi în afara ei. Dar jucam roluri de bărbaţi când era nevoie. Cel mai bine ne ieşea în spectacole de cabaret când făceam mişto de ei. O dată am pus în scenă un *Hamlet* numai cu femei. A avut un succes destul de mare.

— Hamlet?

Caroline rosti cuvântul ca şi cum ar fi fost complet nou pentru ea. Aruncă o privire peste umăr.

— Nu l-am citit. N-am mai văzut o piesă de când eram la şcoală.

În timp ce vorbea, în sala din spatele lor se aprinseră mai multe becuri şi balconul se umplu dintr-odată de lumina care intra prin uşa de sticlă, proiectând dungi întunecate de umbră pe balcon.

— Nu e aia cu fantoma?

Mary aprobă din cap. Asculta zgomotul paşilor care străbătuseră întreaga lungime a sălii şi care acum se opriseră brusc. Nu se întoarse să vadă cine era. Caroline o urmărea.

— Şi în care cineva e închis într-o mănăstire?

Mary făcu semn că nu. Paşii porniră, apoi se opriră imediat. Se auziră hârşâitul unui scaun pe podea şi nişte sunete metalice precum cele scoase de nişte tacâmuri.

— E cu o fantomă, spuse ea vag. Şi o mănăstire, dar n-o vedem niciodată.

Caroline se căznea să se ridice din scaun. Tocmai se sculase în picioare când Robert păşi cu eleganţă înaintea lor şi schiţă o uşoară plecăciune. Caroline luă tava de pe masă şi se strecură pe lângă el. Nu se salutară şi Robert nici nu se dădu la o parte să-i facă loc. Stătea şi-i zâmbea lui Mary şi amândoi traseră cu urechea la zgomotul neregulat al paşilor pe pardoseala sălii. O uşă se deschise, apoi se închise, şi totul se cufundă în tăcere.

Robert purta aceleaşi haine în care îl văzuseră îmbrăcat seara trecută şi se dăduse cu acelaşi aftershave pătrunzător. Din cauza felului în care cădea lumina, părea şi mai îndesat. Îşi puse mâinile la spate, făcu doi paşi spre Mary şi o întrebă politicos dacă ea şi Colin dormiseră bine. Urmă o succesiune de amabilităţi: Mary îşi arată admiraţia pentru apartament şi pentru priveliştea care se deschidea de pe balcon; Robert îi spuse că vila aparţinuse bunicului lui şi că, atunci când o moştenise, o împărţise în cinci apartamente luxoase, iar acum trăia din chirii. Arătă spre insula-cimitir şi spuse că bunicul şi tatăl său erau îngropaţi acolo, unul lângă altul. După care Mary, cu un gest spre cămaşa de noapte de bumbac, se ridică şi spuse că ar cam trebui să se îmbrace. El îi oferi mâna ca s-o ajute să treacă peste pragul balconului şi o conduse spre masa imensă, insistând să bea mai întâi un pahar de şampanie cu el. Patru pahare adânci, al căror picior bătea în roz, erau aranjate pe o tavă de argint în jurul unei sticle de şampanie. În acea clipă, Colin îşi făcu apariţia în uşa dormitorului, la celălalt capăt al sălii, şi o porni spre ei. Cei doi rămaseră lângă colţul mesei privindu-l cum se apropie.

Colin era un alt om. Se spălase pe cap şi se bărbierise. Hainele îi erau curate şi călcate. Cămaşa albă, imaculată se bucurase parcă de o atenţie specială şi stătea pe el mai bine ca niciodată. Jeanşii

negri îi erau strânşi pe picior ca nişte colanţi. Se îndreptă spre ei încet, cu un surâs jenat, conştient de faptul că era privit. În lumina candelabrelor, buclele lui păreau negre şi strălucitoare.

— Arăţi bine, zise Robert când Colin se afla la câţiva metri, apoi adăugă deschis: Ca un înger.

Mary rânjea. Din bucătărie se auzi zăngănit de farfurii. Repetă încet propoziţia pe care o rostise Robert, accentuând fiecare cuvânt:

— Arăţi... bine.

Apoi îl luă de mână. Colin râse.

Robert scoase dopul şi, când spuma albă ţâşni din gâtul îngust al sticlei, îşi întoarse capul într-o parte şi o strigă pe Caroline pe un ton tăios. Ea se ivi imediat în una din uşile albe şi îşi luă locul lângă Robert, cu faţa spre musafiri. Când îşi ridicară paharele, spuse încet „Pentru Colin şi Mary“, îşi goli paharul cu înghiţituri repezi şi se întoarse în bucătărie.

Mary se scuză la rândul ei şi imediat ce ambele uşi de la capetele sălii se închiseră, Robert îi reumplu paharul lui Colin şi îl conduse, apucându-l cu blândeţe de cot, spre un loc de unde se puteau plimba nestânjeniţi pe toată lungimea sălii. Fără să-i dea drumul, Robert îi descrise obiectele care aparţinuseră tatălui şi bunicului său; un tâmplar faimos lucrase această nepreţuită masă de colţ cu incrustaţii unice – se opriseră dinaintea ei şi Robert îşi trecu mâna peste suprafaţa mobilei – în schimbul unui serviciu pe care bunicul lui îl făcuse tâmplarului, salvând reputaţia fiicei acestuia din urmă; tablourile întunecate de pe pereţi – colecţionate mai întâi de bunicul său – purtau pecetea unor şcoli celebre şi, aşa cum îi arătase tatăl lui, anumite trăsături de pensulă aparţineau fără dubiu maestrului însuşi, care retuşase ceea ce făcuse vreun discipol. Asta – Robert ridicase reproducerea în miniatură, de culoare gri, a unei catedrale vestite – era făcută din plumbul extras dintr-o mină elveţiană cu totul specială. Colin ţinea reproducerea cu ambele mâini. Din câte ştia, bunicul lui avusese câteva acţiuni la mina care secase între timp, dar al cărei plumb nu semăna cu nici un altul din lume. Statueta, turnată dintr-una dintre ultimele bucăţi excavate din mină, fusese comandată de tatăl său. Trecură mai departe, Robert ţinându-l pe Colin de cot, dar fără să-l strângă.

Acesta era sigiliul bunicului, ăsta, binoclul lui de operă, folosit apoi şi de tatăl său, prin lentilele căruia cei doi bărbaţi urmăriseră premierele sau interpretările memorabile ale – şi aici Robert înşiră câteva titluri de opere, nume de soprane şi tenori. Colin dădea din cap şi, cel puţin la început, îi punea întrebări. Dar nu era necesar. Robert îl conduse până la o bibliotecă mică de mahon sculptată. Adăpostea romanele favorite ale tatălui şi bunicului său. Toate erau ediţii princeps şi purtau însemnele unei librării renumite. Ştia Colin librăria respectivă? Colin răspunse că auzise de ea. Robert îl duse până în dreptul unui dulap care ocupa spaţiul dintre două ferestre. Robert îşi puse jos paharul şi-şi lăsă braţele să-i cadă pe lângă corp. Tăcu, ţinându-şi capul înclinat ca şi cum s-ar fi rugat. În semn de respect, Colin rămase la câţiva paşi distanţă şi se uită la obiectele care aminteau de un joc de memorie pe care copiii îl jucau la petreceri.

Robert îşi drese glasul şi spuse:

— Astea sunt lucrurile pe care tatăl meu le folosea în fiecare zi.

Făcu o pauză; Colin îl privi întrebător.

— Lucruri mărunte.

Încă un moment de tăcere; Colin îşi pieptănă părul cu degetele în timp ce Robert se uita concentrat la perii, pipe şi brice.

Când, în fine, porniră mai departe, Colin spuse încet:

— Văd că tatăl tău e foarte important pentru tine.

Ajunseră încă o dată lângă masă, iar Robert goli sticla de şampanie în paharele lor. Apoi îl invită pe Colin să ia loc pe unul dintre fotoliile de piele; în schimb, el rămase în picioare, astfel încât Colin trebuia să stea într-o poziţie incomodă, cu lumina candelabrului bătându-i în ochi, ca să-i poată vedea chipul.

Robert adoptă tonul cuiva care-i explică unui copil ceva evident.

— Tatăl meu şi tatăl său îşi ştiau foarte bine rostul. Erau bărbaţi adevăraţi, mândri de sexul lor. Şi femeile le ştiau rostul.

Robert îşi goli paharul, apoi adăugă:

— Nu era loc de confuzii.

— Femeile făceau aşa cum li se spunea, zise Robert, mijindu-şi ochii din cauza luminii.

Robert făcu un gest uşor în direcţia lui Colin.

— Acum bărbaţii nu mai au încredere în ei înşişi, se urăsc pe ei înşişi mai mult decât se urăsc unul pe celălalt. Femeile îi tratează

ca pe nişte copii pentru că nu sunt în stare să se ia în serios.

Robert se aşeză pe braţul fotoliului şi-şi lăsă mâna pe umărul lui Colin. Vocea îi scăzu.

— Dar ele îi iubesc pe bărbaţi. Orice ar spune, femeile iubesc agresivitatea, tăria şi puterea la un bărbat. E-n firea lor. Uită-te ce atrase sunt toate femeile de bărbaţii de succes. Dacă n-ar fi aşa, femeile ar protesta la fiecare război. În loc de asta, le place să-şi trimită bărbaţii la luptă. Cei mai mulţi pacifişti, cei mai mulţi protestatari sunt bărbaţi. Şi, deşi se urăsc pentru treaba asta, femeile tânjesc să fie conduse de bărbaţi. E-n firea lor. Se mint singure. Vorbesc de libertate şi visează la captivitate.

În timp ce vorbea, Robert îi masa cu blândeţe umărul lui Colin, iar acesta îşi sorbea şampania, cu privirea aţintită înainte. Vocea lui Robert căpătă o inflexiune declamativă, ca un copil care recită tabla înmulţirii.

— Lumea e cea care modelează minţile oamenilor. Iar bărbaţii sunt cei care au modelat lumea. Aşa că minţile femeilor sunt modelate de bărbaţi. Din fragedă pruncie, lumea pe care o văd e modelată de bărbaţi. Acum femeile se mint singure şi peste tot domnesc confuzia şi nefericirea. Ceea ce nu se-ntâmpla pe vremea bunicului meu. Toate obiectele de aici îmi amintesc chestia asta.

Colin îşi drese vocea.

— Pe vremea bunicului tău existau şi sufragetele. Şi nu-nţeleg ce te deranjează. Bărbaţii încă mai conduc lumea.

Robert râse îngăduitor.

— Da, dar o conduc prost. Nu mai au încredere în ei.

Mirosul de usturoi şi de carne prăjită umplea încăperea. Stomacul lui Colin scoase un sunet lung şi îndepărtat, aşa cum se aude o voce la telefon. Se aplecă în faţă ca să scape de mâna lui Robert.

— Prin urmare, spuse el ridicându-se în picioare, ăsta-i un muzeu dedicat vremurilor bune de altădată.

Vocea îi era afabilă, dar în ea se ghicea tensiunea.

Robert se ridică la rândul său. Liniile geometrice ale chipului său deveniseră parcă mai pronunţate şi avea un zâmbet îngheţat, fix. Colin se întorsese pentru o clipă cu spatele ca să-şi pună paharul gol pe braţul fotoliului şi, când se răsuci, Robert îi dădu un pumn în stomac, o lovitură uşoară, relaxată, care ar fi putut părea

trasă în joacă dacă nu i-ar fi scos brusc lui Colin tot aerul din plămâni. Colin se prăbuşi pe podea la picioarele lui Robert, îndoit din şale, zvârcolindu-se şi scoţând din gât nişte sunete ca un fel de râsete în încercarea de a-şi recăpăta răsuflarea. Robert puse paharele goale pe masă. Când se întoarse, îl ajută pe Colin să se ridice în picioare, punându-l să se îndoaie din şale şi să se îndrepte de câteva ori la rând. În cele din urmă, Colin se desprinse de Robert şi se plimbă prin cameră respirând adânc. Apoi scoase o batistă şi îşi tamponă ochii, privind ca prin ceaţă la Robert care îşi aprinsese o ţigară şi se îndrepta spre uşa bucătăriei. Când ajunse acolo, se răsuci pe călcâie şi îi făcu cu ochiul lui Colin.

Colin se aşeză în colţul camerei şi se uita la Mary care o ajuta pe Caroline să pună masa. Mary îi arunca priviri îngrijorate. O dată chiar a traversat încăperea şi l-a strâns de mână. Robert nu şi-a făcut apariţia până când primul fel nu fusese pus pe masă. Se schimbase într-un costum crem-deschis şi îşi pusese o cravată de satin îngustă, neagră. Mâncară supă clară, friptură, salată verde şi pâine. Pe masă erau două sticle cu vin roşu. Stăteau la unul din capetele mesei mari, unul lângă altul, Caroline şi Colin de-o parte, Robert şi Mary, de cealaltă. La întrebările lui Robert, Mary povesti despre copiii ei. Fata, în vârstă de zece ani, fusese în sfârşit selecţionată în echipa de fotbal a şcolii şi băieţii o faultaseră atât de tare, încât stătuse o săptămână întreagă în pat. Apoi, la următorul meci, se tunsese ca să scape de toate hărţuielile şi reuşise chiar să înscrie un gol. Băiatul, mai mic cu doi ani şi jumătate, făcea o tură de stadion în mai puţin de nouăzeci de secunde. Când Mary termină de povestit, Robert, în mod evident plictisit, dădu din cap ca pentru sine şi îşi îndreptă atenţia spre mâncarea din faţa sa.

O lungă tăcere se aşternu chiar la mijlocul cinei, întreruptă doar de zgomotul tacâmurilor. Apoi Caroline, agitată, puse o întrebare complicată despre şcoala copiilor, ceea ce o obligă pe Mary să vorbească pe larg despre legislaţia recent adoptată şi despre eşecul unui proiect de reformă. Şi, când i se adresă lui Colin ca pentru a-i cere să-i întărească spusele, el îi dădu cel mai scurt răspuns posibil; iar în clipa în care Robert se aplecă peste masă şi îi atinse braţul lui Colin arătând spre paharul său aproape gol, acesta se uită în altă parte, peste capul lui Caroline, spre nişte rafturi

pline cu ziare şi reviste. Mary se întrerupse brusc şi-şi ceru scuze că vorbise atât de mult, dar în vocea ei răzbătu o urmă de iritare. Robert îi zâmbi şi o apucă de mână. În acelaşi timp, o trimise pe Caroline la bucătărie să facă o cafea.

Continuă să o ţină pe Mary de mână şi îşi întoarse capul pentru a-i zâmbi şi lui Colin.

— În seara asta am un nou manager care începe lucrul la bar.

Îşi ridică paharul

— În sănătatea noului meu manager.

— În sănătatea noului tău manager, spuse Mary. Ce s-a întâmplat cu fostul manager?

Colin îşi apucase paharul, dar nu-l ridică. Robert îl privi insistent şi când Colin bău, Robert spuse ca şi cum l-ar fi învăţat pe un imbecil bunele maniere:

— În sănătatea noului manager al lui Robert.

Îi umplu paharul lui Colin, apoi se întoarse către Mary.

— Fostul manager era bătrân şi acum mai are şi probleme cu poliţia. Noul manager…

Robert îşi ţuguie buzele şi, aruncându-i o privire iute lui Colin, îşi împreună degetul mare şi arătătorul pentru a forma un cerc:

— …ştie să se descurce. Ştie când să acţioneze. Nu-i lasă pe oameni să profite de el.

O clipă, Colin îi susţinu privirea lui Robert.

— Pare exact omul care-ţi trebuie, spuse Mary politicoasă.

Robert aprobă din cap şi îi zâmbi triumfător.

— Exact omul care-mi trebuie, zise, şi-i dădu drumul mâinii.

Când Caroline se întoarse cu cafeaua, îl găsi pe Colin tolănit într-un şezlong, în timp ce Robert şi Mary stăteau de vorbă la masă. Îi dădu ceaşca lui Colin şi, scuturată de un fior şi sprijinindu-se de genunchiul lui, se aşeză alături. Îi aruncă o privire peste umăr lui Robert, apoi începu să-l întrebe pe Colin despre serviciu şi despre familie, dar din felul în care ochii ei alergau pe chipul lui, era clar că nu-l prea asculta. Părea avidă de conversaţia în sine mai degrabă decât de conţinutul ei; îşi înclină capul spre el ca şi cum ar fi vrut să-şi scalde faţa în şuvoiul cuvintelor lui. În ciuda acestui lucru, sau poate tocmai din cauza lui, Colin vorbi calm, mai întâi despre cum eşuase în cariera de cântăreţ, apoi despre primul rol şi despre familie.

— Apoi tata a murit, încheie el, iar mama s-a recăsătorit.

Caroline se străduia să formuleze o altă întrebare, de data asta mult mai ezitant. În spatele ei, Mary căscă şi se ridică.

— O să mai…

Caroline se opri, apoi o luă de la capăt:

— Bănuiesc că plecaţi acasă în curând.

— Săptămâna viitoare.

— Să mai veniţi. Îi atinse braţul. Promite-mi că o să mai veniţi.

Colin răspunse politicos şi evaziv.

— Sigur c-o să mai venim.

Dar Caroline insistă:

— Nu, e foarte important.

Mary se îndrepta spre ei, iar Colin se ridicase la rândul lui. Caroline spuse cu o voce joasă:

— Nu pot să cobor.

Mary se postă în faţa lor, dar, la auzul şoaptei lui Caroline, se duse la bibliotecă şi luă o revistă.

— Ar cam fi timpul să mergem, spuse.

Colin o aprobă recunoscător şi fu cât pe-aci să se ridice, când Caroline îl prinse de braţ şi-i spuse încet:

— Nu pot să ies din casă.

Robert venise lângă Mary şi amândoi se uitau la o fotografie mare. Ea o luă în mâini. Un bărbat care stătea pe un balcon şi fuma o ţigară. Avea granulaţie mare şi era neclară, ca şi cum ar fi fost făcută de la distanţă şi mărită de mai multe ori. El i-o lăsă câteva clipe, apoi i-o luă din mâini şi o puse înapoi în bibliotecă.

Colin şi Caroline se ridicară, iar Robert deschise uşa şi aprinse lumina pe scări. Colin şi Mary îi mulţumiră lui Robert şi lui Caroline pentru ospitalitate. Robert îi explică lui Mary cum să ajungă la hotel:

— Să ţii minte…, îi spuse Caroline lui Colin, dar restul cuvintelor fură retezate deoarece Robert închise uşa.

Pe când coborau primul şir de trepte, auziră un zgomot ascuţit care, aşa cum avea să spună Mary mai târziu, ar fi putut fi un obiect scăpat pe jos sau o palmă dată peste faţă. Ajunseră la piciorul scărilor, traversară o curte micuţă şi ieşiră în strada neluminată.

— Şi-acum, întrebă Colin, pe unde o luăm?

Capitolul şapte

În următoarele patru zile, Colin şi Mary n-au ieşit din hotel decât ca să traverseze strada aglomerată şi să se aşeze la o masă la cafeneaua de pe pontonul care era scăldat în soare cu două ore mai devreme decât balconul lor. Au mâncat numai în hotel, în salonul înghesuit unde feţele de masă albe şi apretate şi chiar şi mâncarea avea pete galbene şi verzi din pricina vitraliilor de la ferestre. Ceilalţi oaspeţi erau prietenoşi şi curioşi, fiecare se înclina politicos la masa celuilalt, îşi comparau însemnările despre unele biserici mai retrase, despre un artefact dintr-un altar care purta semnătura unui membru mai excentric al unei şcoli renumite, despre un restaurant frecventat doar de localnici.

Pe drumul spre hotel se ţinuseră de mână tot timpul; în noaptea aceea dormiseră în acelaşi pat. S-au trezit surprinşi de faptul că se aflau unul în braţele celuilalt. La fel de mult i-a surprins şi felul în care au făcut dragoste: plăcerea imensă, învăluitoare, senzaţiile puternice, aproape dureroase – aveau să-şi spună apoi seara, stând pe balcon –, precum cele din urmă cu şapte ani, când se cunoscuseră. Cum de le uitaseră aşa uşor? Au terminat în mai puţin de zece minute. Au rămas în pat mult timp, impresionaţi şi un pic emoţionaţi. S-au dus la baie împreună. Au stat sub duş chicotind şi săpunindu-şi reciproc trupurile. Curaţi şi parfumaţi, s-au întors în pat şi au făcut dragoste până la prânz. Foamea i-a silit să coboare, în cele din urmă, în micul salon unde conversaţia serioasă a celorlalţi oaspeţi i-a făcut să se hlizească de parcă ar fi fost nişte şcolari. Au mâncat trei feluri şi au băut împreună trei litri de vin. S-au ţinut de mână peste masă şi au vorbit despre părinţii şi copilăria lor ca şi cum atunci s-ar fi întâlnit pentru

prima oară. Ceilalţi oaspeţi i-au privit aprobator. După o absenţă de trei ore şi jumătate, s-au întors în patul lor care acum avea aşternuturi şi feţe de pernă curate. Au adormit în mijlocul mângâierilor şi seara, când s-au trezit, au repetat experienţa concisă, uluitoare, de dimineaţă. Au făcut iarăşi duş împreună, de data asta fără să se mai săpunească, şi l-au ascultat, în transă, pe bărbatul de vizavi care făcea la rândul său duş şi-şi cânta aria, *Mann und Weib, und Weib und Mann*. Aperitivele le-au fost aduse în cameră pe o tavă; pe un platou de argint erau aranjate felii subţiri de lămâie şi aveau cuburi de gheaţă într-un pahar mare. Şi-au luat băuturile şi au ieşit pe balcon, unde s-au sprijinit de peretele tivit cu muşcate, au fumat o ţigară de marijuana şi au privit asfinţitul şi lumea care trecea pe stradă.

Şi după acest tipar, cu mici variaţii, s-au scurs trei zile. Deşi priveau peste apă spre biserica impunătoare şi pomeneau din când în când numele unui restaurant pe care li-l recomandaseră prietenii de-acasă sau evocau, în arşiţa zilei, răcoarea umbroasă a unei anumite străzi care se întindea de-a lungul unui canal uitat, n-au făcut nici o încercare serioasă de a părăsi hotelul. În după-amiaza celei de-a doua zile s-au îmbrăcat, gata să plece în expediţie, dar s-au prăbuşit înapoi pe pat, scoţându-şi unul altuia hainele şi făcând haz de faptul că erau incurabili. Au rămas pe balcon până seara târziu, în compania sticlelor cu vin, în lumina firmei de neon care oblitera strălucirea stelelor, şi au vorbit despre copilărie, amintindu-şi anumite întâmplări pentru prima dată, enunţând teorii despre trecut şi despre memoria însăşi; fiecare îl lăsa pe celălalt să vorbească chiar şi o oră întreagă, fără să-l întrerupă. Au sărbătorit faptul că se înţelegeau atât de bine şi că, în ciuda familiarităţii care se instalase între ei, mai reuşeau să aprindă pasiunea. S-au felicitat reciproc. S-au mirat de această pasiune şi au descris-o în amănunt; însemna mult mai mult acum decât cu şapte ani în urmă. I-au înşirat pe toţi prietenii lor, pe cei căsătoriţi şi pe cei care trăiau împreună fără să fie căsătoriţi; nici unul nu părea atât de îndrăgostit ca ei. N-au vorbit despre timpul petrecut cu Robert şi Caroline. Nu s-au referit la ei decât în treacăt: „Când ne întorceam de la Robert, m-am gândit că…“ sau „Mă uitam la stele stând pe balconul ăla…“

Discuţia a cotit-o spre orgasme, dacă bărbaţii şi femeile

încearcă o senzaţie similară sau complet diferită; au ajuns la concluzia că era una complet diferită, dar oare această diferenţă avea o determinare culturală? Colin a spus că fusese mult timp invidios pe orgasmul femeilor şi că uneori i se întâmpla să aibă o senzaţie dureroasă de gol, ceva apropiat de dorinţă, între scrot şi anus; s-a gândit că ar fi ceva similar cu dorinţa pe care o simt femeile. Mary a pomenit de un experiment despre care se relatase într-un ziar şi al cărui scop era tocmai aflarea răspunsului la această întrebare, dacă bărbaţii şi femeile simţeau acelaşi lucru; amândoi şi-au bătut joc de toate astea. Mai multor voluntari de ambe sexe li se dăduse o listă de două sute de expresii, adjective şi adverbe şi li se ceruse să încercuiască zece dintre ele considerate a descrie cel mai bine orgasmul pe care îl avuseseră. Unui al doilea grup i s-a cerut să se uite la rezultate şi să ghicească sexul fiecărui voluntar; cum identificările corecte fuseseră în număr egal cu cele greşite, s-a tras concluzia că bărbaţii şi femeile trăiesc aceleaşi senzaţii. În mod inevitabil, au trecut la politica sexului şi, aşa cum o făcuseră de multe ori înainte, au vorbit despre patriarhat; după Mary, acesta era cel mai puternic principiu unic de organizare care modelează instituţiile şi viaţa oamenilor. Ca întotdeauna, Colin a susţinut că dominaţia de clasă era fundamentală. Mary a clătinat din cap, dar amândoi s-au străduit să fie pe aceeaşi lungime de undă.

Au revenit la părinţii lor; care erau trăsăturile moştenite de la mamele lor şi care de la taţii lor; în ce măsură relaţia dintre părinţi îşi exercitase influenţa asupra vieţilor lor, asupra relaţiilor lor. Cuvântul „relaţie“ le revenea de atâtea ori pe buze, că se săturaseră de el. Şi-au dat seama că nu exista unul mai bun care să-l înlocuiască. Mary a vorbit despre ea ca părinte, Colin a vorbit despre el ca pseudopărinte pentru copiii lui Mary; toate speculaţiile, toate anxietăţile şi amintirile veneau în sprijinul teoriilor despre firea fiecăruia, ca şi cum, renăscuţi printr-o pasiune neaşteptată, se vedeau nevoiţi să se reinventeze, să-şi dea un nume, tot aşa cum i se dă un nume unui nou-născut, sau unui nou personaj, unui intrus care îşi face brusc apariţia într-un roman. Când şi când reveneau la problema îmbătrânirii; la descoperirea bruscă (sau fusese oare una treptată?) a faptului că nu mai erau cei mai tineri adulţi pe care-i ştiau, că trupurile le

deveniseră mai greoaie, că încetaseră să mai fie acele mecanisme înzestrate cu capacitate de autoreglare şi care astfel puteau fi ignorate, ci, dimpotrivă, că trebuiau supravegheate îndeaproape şi întreţinute. Deşi această idilă avea darul de a-i întineri, au consimţit să nu se lase amăgiţi; au căzut de acord asupra faptului că îmbătrâneau şi că într-o zi aveau să moară, şi toate aceste reflecţii mature, şi-au spus ei, îi confereau pasiunii mai multă intensitate.

De fapt, motivul care-i făcuse să abordeze atât de multe subiecte cu atâta răbdare şi din cauza căruia continuau să stea de vorbă în şoaptă, la ora patru dimineaţa, pe balcon, cu pungile de marijuana, pachetele de foiţă de ţigară Rizla şi sticlele goale de vin la picioare, fusese tocmai acordul care exista între ei; un acord care nu era pur şi simplu consecinţa dispoziţiei lor din acel moment, ci un procedeu retoric, o modalitate de acţiune. Supoziţia nerostită în cursul conversaţiilor anterioare privind lucruri importante (conversaţii care, de-a lungul anilor, deveniseră din ce în ce mai rare) era că modul cel mai potrivit de explorare a unui subiect îl constituia asumarea punctului de vedere al celuilalt, chiar dacă nu coincidea cu cel propriu; o opinie fundamentată era mai puţin importantă decât existenţa unei păreri opuse. Ideea, dacă se putea vorbi despre o idee, şi nu despre o mentalitate, era că adversarii, de teamă să nu fie contrazişi, vor fi mult mai riguroşi în argumentaţia lor, precum savanţii care le aduc la cunoştinţă colegilor lor invenţiile proprii. Exista tendinţa, cel puţin în cazul lui Colin şi al lui Mary, ca subiectele să nu fie explorate, cât mai ales reiterate în scop defensiv sau transformate în nimicuri elaborate, încărcate de iritare. Acum, eliberaţi datorită încurajării reciproce, au sărit, aşa cum fac copiii la mare, când dau de bălţile lăsate pe plajă de flux, de la una la alta.

Dar, în ciuda acestei discuţii, în ciuda analizei care s-a extins până la mijloacele discuţiei înseşi, n-au vorbit despre cauza renaşterii lor. În esenţă, conversaţia lor n-a fost mai puţin jubilatorie decât felul în care făcuseră dragoste; în ambele cazuri n-au făcut altceva decât să savureze clipa. S-au agăţat unul de altul şi atunci când au stat de vorbă, şi atunci când au făcut sex. La duş au glumit despre cum ar fi să se lege cu cătuşe şi să arunce cheia. Ideea i-a excitat. Fără să mai piardă timp cu ştersul sau cu închisul

apei, au alergat înapoi în pat pentru a o aprofunda. În timp ce făceau dragoste, s-au apucat să-şi murmure unul altuia în ureche poveşti care veneau de nicăieri, din beznă, poveşti care le-au smuls gemete şi chicoteli ce trădau un abandon fără speranţă şi care-l convingeau pe ascultătorul vrăjit să accepte o viaţă de supunere şi umilinţe. Mary i-a şoptit intenţia ei de a angaja un chirurg care să-i amputeze mâinile şi picioarele lui Colin. După care, ea avea să-l ţină într-o cameră din casa ei şi să-l folosească exclusiv pentru sex, împrumutându-l uneori şi prietenilor. Colin a inventat pentru Mary o maşinărie din oţel imensă, foarte complicată, vopsită în roşu-aprins şi care să funcţioneze pe bază de electricitate; avea fel de fel de pistoane şi de comenzi, curele şi cadrane şi scotea un bâzâit uşor când era pornită. Colin a bâzâit în urechea lui Mary. Odată ce Mary era fixată cu ajutorul curelelor, conectată la tuburile care o hrăneau şi evacuau materiile din trupul ei, maşinăria avea s-o fută, şi asta nu ore sau săptămâni, ci ani de-a rândul, pentru tot restul vieţii, până când va muri şi chiar după asta, până când Colin sau avocatul lui o va opri.

Mai târziu, după ce s-au spălat, s-au parfumat şi s-au aşezat pe balcon, sorbindu-şi băuturile şi uitându-se peste ghivecele cu muşcate la turiştii care treceau pe stradă, poveştile lor susurate li s-au părut de prost gust, idioate, drept pentru care n-au prea mai adus vorba despre ele.

În timpul nopţilor calde, în patul îngust de o persoană, îmbrăţişarea lor tipică arăta astfel: Mary îi înlănţuia gâtul lui Colin cu braţele, acesta o cuprindea pe după mijloc, iar picioarele li se împleteau. În timpul zilei, chiar şi atunci când subiectele de discuţie şi toate dorinţele lor erau pe moment epuizate, se ţineau strâns, înăbuşiţi uneori de căldura emanată de trupul celuilalt, dar incapabili să se desprindă minute întregi ca şi cum le-ar fi fost teamă ca solitudinea, gândurile tainice să nu distrugă ceea ce trăiau acum.

Şi teama nu era neîntemeiată. În dimineaţa celei de-a patra zile, Mary s-a trezit înaintea lui Colin şi, cu multă grijă, s-a dat jos din pat. S-a spălat şi s-a îmbrăcat repede; gesturile nu-i erau furişe, dar nici lipsite de o anumită precauţie; a deschis uşa camerei cu o mişcare lină, armonioasă, nu cu obişnuita smucitură din

încheietură. Afară era mai răcoare decât ar fi fost normal la zece şi jumătate dimineaţa, iar aerul era extraordinar de limpede; soarele părea să reliefeze obiectele până în cele mai mici detalii, împodobindu-le în acelaşi timp cu umbrele cele mai întunecate. Mary s-a îndreptat spre debarcader şi s-a aşezat la o masă din latura cea mai îndepărtată, aproape de apă şi în plin soare. Cu toate astea simţea frig la braţele dezgolite şi a tremurat puţin când şi-a pus ochelarii de soare, uitându-se în jur după un chelner. Era singurul client al cafenelei, probabil primul din acea zi.

Un chelner a dat la o parte şirurile de mărgele din cadrul unei uşi şi i-a făcut semn că a văzut-o. A dispărut din raza vizuală, apoi s-a ivit după câteva momente, îndreptându-se spre ea cu o tavă pe care se afla o cană aburindă. Când a aşezat-o pe masă, a spus răspicat că era din partea casei şi, deşi ar fi preferat o cafea în locul ciocolatei calde, Mary a acceptat plină de recunoştinţă. Chelnerul a zâmbit şi s-a răsucit sprinten pe călcâie. Mary şi-a întors puţin scaunul ca să poată privi balconul şi ferestrele oblonite ale camerei lor. Nu departe de piciorul ei apa clipocea liniştit lovindu-se de cauciucurile care protejau debarcaderul de şlepurile de fier când acestea amarau. În zece minute, încurajaţi parcă de prezenţa ei, clienţii ocupaseră câteva mese, chelnerului ei i se alăturase un altul şi amândoi erau ocupaţi.

Şi-a băut ciocolata caldă şi s-a uitat dincolo de canal la biserica impunătoare şi la casele înghesuite în jurul ei. Din când în când, soarele matinal se reflecta în parbrizul unei maşini de pe chei, trimiţând strălucirea peste apă. Era prea departe ca să poată distinge oamenii. Apoi, când a pus jos ceaşca goală, a privit în jur şi l-a văzut pe Colin pe balcon, complet îmbrăcat, zâmbindu-i de la vreo douăzeci de metri. Mary i-a întors afectuoasă zâmbetul, dar, în clipa în care Colin şi-a schimbat puţin poziţia ca şi cum ar fi ocolit ceva aflat la picioarele lui, zâmbetul i-a îngheţat pe buze, apoi s-a stins de tot. A privit în jos încurcată, apoi a aruncat din nou o ocheadă peste umăr, în direcţia apei. Tocmai treceau două bărci cu vâsle ai căror ocupanţi strigau însufleţiţi unii la alţii. Mary s-a uitat spre balcon şi a zâmbit iar, dar, odată ce Colin a dispărut înăuntru, în cele câteva secunde înainte ca el să i se alăture, a rămas cu ochii ţintă la cheiul din depărtare, cu capul ridicat, ca şi cum s-ar fi străduit fără succes să-şi amintească ceva. Când Colin şi-

a făcut apariţia, s-au sărutat şi au rămas unul lângă altul două ceasuri.

Restul zilei s-a scurs după modelul celorlalte trei de dinainte: au părăsit cafeneaua şi s-au întors în camera în care femeia de serviciu tocmai terminase de făcut curat. S-au întâlnit chiar în clipa în care aceasta ieşea, cu un maldăr de cearşafuri murdare şi feţe de pernă sub un braţ şi cu un coş plin pe jumătate de şerveţele folosite şi de unghiile tăiate ale lui Colin în celălalt. S-au lipit de perete ca să-i fac loc să treacă şi au răspuns cam ruşinaţi la salutul ei politicos. Au rămas în pat aproape o oră, au petrecut alte două la masa de prânz, s-au întors în pat, de data asta ca să doarmă, au făcut dragoste când s-au trezit, au mai lenevit câteva minute după, au făcut duş, s-au îmbrăcat şi şi-au petrecut tot restul serii, înainte şi după cină, pe balcon. Tot timpul Mary a părut tulburată, ceea ce Colin a şi afirmat în câteva rânduri. Mary a admis că o chinuia ceva, dar nu putea spune exact ce anume, ceva care nu se lasă surprins, ca un vis foarte viu pe care nu poţi să ţi-l aminteşti. Seara au hotărât că duceau lipsă de mişcare şi au plănuit ca în ziua următoare să ia vaporaşul şi să traverseze laguna spre fâşia de pământ atât de populară ale cărei plaje dădeau spre mare. Ceea ce i-a făcut să discute pe larg şi plini de euforie, pentru că tocmai fumaseră încă o ţigară de marijuana, despre înot, despre stilul preferat al fiecăruia, despre calităţile comparative ale râurilor, lacurilor, piscinelor şi mărilor, şi despre natura exactă a atracţiei pe care apa o exercita asupra oamenilor; să fi fost oare memoria latentă a strămoşilor lor, oameni ai mării? Menţionarea memoriei a făcut-o pe Mary să se încrunte iarăşi. După care conversaţia a devenit sporadică şi amândoi s-au băgat în pat mai devreme decât de obicei, cu puţin înainte de miezul nopţii.

La cinci şi jumătate dimineaţa Mary s-a trezit cu un ţipăt, probabil ultimul dintr-o serie de câteva, şi a rămas în pat în capul oaselor. Primele gene de lumină pătrundeau printre obloane şi unul sau două obiecte mai deschise la culoare se zăreau deja. Din camera alăturată se auzi un murmur de voci şi zgomotul unui întrerupător. Mary îşi cuprinse genunchii cu braţele şi începu să tremure.

Colin se trezise complet. Întinse mâna şi o mângâie pe spate.

— Ai avut un coşmar? o întrebă.

Mary se feri de atingerea lui, cu spatele încordat. Când o atinse iarăşi, de data aceasta pe umăr, ca şi cum ar fi vrut să o tragă spre el, Mary se smuci şi se dădu jos din pat.

Colin se ridică în capul oaselor. Mary se postase la capul patului, cu ochii la adânciturile din perna lui Colin. Din camera de lângă ei răzbătu zgomot de paşi, o uşă se deschise, paşii răsunară iar pe coridor, încetând brusc ca şi cum cineva s-ar fi oprit să tragă cu urechea.

— Ce e, Mary? întrebă Colin şi îi căută mâna.

Ea se trase înapoi, dar rămase cu ochii la el, cu o privire speriată şi îndepărtată, ca şi cum ar fi contemplat o catastrofă de pe înălţimea unui deal. Spre deosebire de Mary, Colin era gol şi simţi că îl ia cu frig; bâjbâi după cămaşă şi se ridică. Stăteau faţă în faţă, de-o parte şi de alta a patului gol.

— Te-ai speriat tare, spuse Colin şi porni spre ea.

Mary încuviinţă din cap şi se îndreptă spre uşa care dădea în balcon. Paşii de pe coridor se îndepărtară, o uşă se închise, arcurile unui pat scârţâiră şi un întrerupător făcu încă o dată clic. Mary deschise uşa de la balcon şi păşi afară.

Colin se îmbrăcă rapid şi o urmă. Când vru s-o liniştească şi s-o întrebe ce visase, ea îşi duse un deget la buze. Dădu la o parte o măsuţă şi îi făcu semn lui Colin să vină în locul ei. Continuând să-i pună întrebări, Colin se lăsă plasat în poziţia în care voia ea. Mary îl întoarse cu faţa spre canal, către partea de cer încă pradă nopţii, şi îi ridică mâna stângă aşezându-i-o pe perete, iar pe cea dreaptă îl puse să şi-o ridice spre faţă şi să şi-o ţină aşa. Apoi se dădu câţiva paşi în spate.

— Eşti foarte frumos, Colin, să ştii, şopti ea.

O idee subită şi simplă îi străfulgeră lui Colin prin minte. Se întoarse brusc.

— Mary, eşti trează, nu?

Făcu un pas către ea şi, de data asta, în loc să se ferească, ea se aruncă înainte, îşi azvârli braţele după gâtul lui şi îl sărută cu disperare pe faţă şi pe cap.

— Mi-e aşa de frică. Te iubesc şi mi-e aşa de frică, ţipă ea.

Corpul i se încordă şi începu să tremure; dinţii îi clănţăneau aşa de tare, că nu mai putea scoate o vorbă.

— Ce e, Mary? întrebă Colin repede şi o strânse cu putere în

braţe.

Ea îl apucase de mânecă, încercând să-i tragă braţul în jos.

— Nu eşti trează complet, nu-i aşa? Ai visat urât.

— Atinge-mă, spuse Mary în sfârşit. Atinge-mă.

Colin se eliberă şi o scutură cu blândeţe de umeri. Vocea îi era răguşită.

— Trebuie să-mi spui ce-i cu tine.

Mary se calmase brusc şi se lăsă dusă înăuntru. Îl privi pe Colin în timp ce acesta netezea aşternuturile.

— Îmi pare rău că te-am speriat, îi spuse ea când intrau în cameră şi îl sărută, conducându-i mâna între coapsele ei.

— Nu acum, zise Colin. Spune-mi ce s-a-ntâmplat.

Ea dădu din cap şi se întinse în pat, cu obrazul odihnindu-i-se pe braţ.

— Îmi pare rău, spuse iarăşi după câteva minute.

— Ei, ce s-a-ntâmplat? întrebă el, căscând.

Mary nu răspunse imediat.

O ambarcaţiune trecu lin pe canal către docuri. După ce duduitul motorului nu se mai auzi, Mary spuse:

— M-am trezit şi mi-am adus aminte de ceva. Dacă mi-aş fi amintit în timpul zilei, nu m-aş fi speriat aşa.

— Aha, făcu Colin.

Mary aşteptă.

— Nu vrei să ştii ce?

Colin murmură ceva în chip de încuviinţare. Mary făcu încă o pauză.

— Eşti treaz?

— Da.

— În fotografia aia de la Robert eşti tu.

— Ce fotografie?

— Am văzut o fotografie acasă la Robert şi-n ea erai tu.

— Eu?

— Probabil c-a fost făcută dintr-o barcă, puţin mai jos de cafenea.

Piciorul lui Colin zvâcni violent.

— Nu-mi amintesc, spuse după o pauză.

— Vezi că adormi, zise Mary. Încearcă să rămâi treaz o clipă.

— Sunt treaz.

— Când m-am dus azi-dimineaţă la cafenea te-am văzut pe balcon. Nu făceam legătura. Apoi m-am trezit şi mi-am amintit. Robert mi-a arătat fotografia aia. Colin? Colin?

El stătea complet nemişcat şi respiraţia abia i se auzea.

Capitolul opt

Deşi era cea mai caldă zi de până acum, iar cerul bătea mai degrabă în negru decât în albastru, marea, în clipa în care ajunseră în sfârşit la ea după ce traversaseră străzile înţesate de cafenele şi magazine de suveniruri, părea de un gri uleios; pe suprafaţa ei, o briză blândă împrăştia petice de spumă alburie. Pe mal, acolo unde valuri miniaturale se spărgeau de nisipul gălbui, copii se jucau şi ţipau. În apă se zărea câte un înotător ocazional ridicându-şi când un braţ, când celălalt, într-un soi de exerciţiu solemn, dar mulţimea care ocupa plaja venise mai ales să stea la soare. Familii numeroase se aşezaseră la nişte mese de lemn şi pregăteau prânzuri cu salate verzi şi sticle de vin întunecate la culoare. Bărbaţi singuri şi femei singure se întinseseră pe prosoape, cu corpurile pline de irizări de la loţiunile de plajă. Din radiouri se revărsa muzica şi, deasupra murmurelor copiilor care se jucau, se înălţa în răstimpuri vocea unui părinte care-şi striga odrasla.

Colin şi Mary merseră vreo două sute de metri prin arşiţă, păşind pe nisipul încins şi cleios, pe lângă bărbaţi solitari înarmaţi cu ţigări şi cărţi în ediţii ieftine, pe lângă îndrăgostiţi şi familii care veniseră cu bunicii şi cu nou-născuţi în cărucioare, în căutarea locului ideal, undeva lângă apă, dar nici prea aproape de copiii care se bălăceau, la distanţă de cel mai apropiat radio şi de familia cu doi câini-lupi plini de energie, dar nici prea aproape de cuplul uns din belşug cu loţiune de plajă de pe prosopul roz ca să nu le violeze intimitatea sau de coşul de gunoi din beton deasupra căruia dansa un nor gros de muşte negre-albăstrii. Fiecare loc potenţial avea cel puţin un neajuns. Un spaţiu neocupat părea potrivit, cu excepţia resturilor împrăştiate în jur. După cinci

minute se întoarseră şi începură să care spre coşul de gunoi sticlele şi dozele goale, feliile de pâine mâncate pe jumătate, dar doi bărbaţi, tată şi fiu, cu părul lor negru dat pe spate şi lucind de apă, ieşiră în fugă din mare şi le spuseră să le lase în pace picnicul. Colin şi Mary porniră mai departe şi căzură de acord – era prima conversaţie de când coborâseră de pe vaporaş – că lucrul pe care-l căutau era o plajă care să aibă, pe cât posibil, intimitatea camerei lor de la hotel.

Într-un final, se instalară lângă două adolescente cărora un mic grup de bărbaţi se străduia să le atragă atenţia făcând roata şi aruncându-şi reciproc nisip în ochi. Colin şi Mary îşi întinseră prosoapele unul lângă altul, se dezbrăcară şi se aşezară cu faţa la mare. O barcă cu motor trăgând un bărbat care făcea schi nautic traversă câmpul lor vizual, urmată de câţiva pescăruşi şi un băiat cu o cutie de tablă atârnată de gât care vindea îngheţată. Doi tineri îl loveau aşa de tare pe un al treilea în umăr, încât fetele scoaseră nişte strigăte de protest. Imediat toţi bărbaţii se aşezară pe vine în semicerc şi se prezentară. Colin şi Mary se ţineau strâns de mână, frământându-şi degetele pentru a se asigura că, în ciuda tăcerii, fiecare era extrem de conştient de prezenţa celuilalt.

La micul dejun Mary repetase povestea despre fotografie. N-a făcut nici o speculaţie, a enumerat pur şi simplu faptele în ordinea desfăşurării lor. Tot timpul Colin a dat din cap, i-a spus că acum îşi aminteşte evenimentele din noaptea precedentă, i-a pus întrebări despre unul sau două detalii (ghivecele cu muşcate se vedeau în fotografie? – da; din ce parte cădea umbra? – nu-şi putea aminti), dar nici el nu se lansă în consideraţii de ordin general. Dăduse din cap şi se frecase la ochi cu un gest obosit. Mary îi pusese mâna pe braţ şi reuşise să răstoarne cu cotul carafa cu lapte. Sus, când se schimbau pentru plajă, ea îl trăsese în pat şi-l îmbrăţişase cu putere. Îi sărutase chipul şi-i aşezase capul pe sânii ei, spunându-i iar şi iar cât de mult îl iubea, cât de tare îi adora trupul. Şi-a pus mâna pe fundul lui gol, ferm, şi a strâns. El şi-a îngropat faţa între sânii ei şi şi-a afundat arătătorul în ea. Şi-a ridicat genunchii, i-a supt sfârcurile şi a explorat-o cu degetul în timp ce Mary se legăna în faţă şi-n spate, rostindu-i numele iar şi iar; apoi, printre lacrimi şi râsete, îi spusese: „De ce-o fi atât de înfricoşător să iubeşti pe cineva aşa de tare? De ce-o fi atât de înspăimântător?“ Dar n-au

rămas în pat. Şi-au amintit unul altuia de promisiunea că vor merge la plajă şi se desprinseră ca să-şi împacheteze prosoapele.

Colin era întins pe burtă în vreme ce Mary i se aşezase călare pe fese şi-i ungea spatele cu loţiune. Ţinându-şi ochii închişi, el îşi întoarse faţa într-o parte, lăsându-şi capul pe dosul mâinilor, şi-i spuse pentru prima oară lui Mary cum îl lovise Robert în stomac. Îi relată totul aşa cum se întâmplase, fără înflorituri şi fără să facă vreo referire la ceea ce simţise atunci sau la ce simte acum; îi redă conversaţia, câtă şi-o mai amintea, poziţia lor, înşiruirea exactă a evenimentelor. Cât el povestea, Mary îi masa spatele, pornind de la baza şirei spinării, apăsând muşchii mici şi tari cu mişcări convergente ale degetului mare până când ajunse la tendoanele rigide de la ceafă.

— Mă doare, spuse Colin.

— Zi mai departe. Termină povestea, îi replică Mary.

Îi spuse ceea ce-i şoptise Caroline la plecare. Înapoia lor, zumzetul vocilor bărbaţilor crescu în intensitate până erupse într-un râs general, nervos, dar bine dispus; apoi fetele schimbară între ele câteva vorbe încet şi repede şi din nou izbucniră în râs cu toţii, de data asta un râs mai puţin nervos şi parcă mai potolit. Dincolo de toate acestea răzbătea sunetul adormitor al valurilor spărgându-se de ţărm la intervale aproape regulate, valuri care păreau încă şi mai soporifice, sugerând complexităţi insondabile ale mişcării când se spărgeau de mal în succesiuni rapide. Soarele strălucea atât de tare, încât parcă te asurzea, ca o muzică dată prea tare. Cuvintele lui Colin deveniră puţin confuze, gesturile lui Mary erau acum mai puţin repezi, dar mai ritmice.

— Am auzit-o şi eu, spuse ea când Colin îşi încheie relatarea.

— E ca o prizonieră acolo, zise Colin, după care, adăugă, cu mai multă siguranţă: *Este* prizonieră acolo.

— Ştiu, replică Mary.

Se opri din masaj, îşi trecu uşor mâinile pe după gâtul lui Colin şi-i redă discuţia pe care o purtase cu Caroline pe balcon.

— De ce nu mi-ai spus toate astea mai înainte? o întrebă la sfârşit.

Mary şovăi.

— Dar tu de ce nu mi-ai spus?

Se dădu jos de pe el şi amândoi se întinseră pe prosoape cu faţa

la mare.

După o tăcere îndelungă, Colin spuse:

— Poate că o bate.

Mary dădu din cap.

— Şi totuşi... Ridică un pumn de nisip şi-l lăsă să i se scurgă peste degetele de la picioare. ...Totuşi Caroline părea destul de...

Vocea i se stinse.

— Destul de mulţumită? făcu Mary pe un ton acru. Toată lumea ştie cât de mult le place femeilor s-o ia pe coajă.

— Nu fi aşa de suficientă. Vehemenţa din glasul lui Colin îi surprinse pe amândoi. Voiam să spun că... părea să-i, în fine, să-i convină ceva.

— Ah, da, zise Mary. Durerea.

Colin oftă şi se întoarse pe burtă.

Mary îşi ţuguie buzele şi se uită la nişte copii care se jucau în apa mică.

— Vederile alea..., murmură ea.

Rămaseră aşa încă vreo jumătate de oră, puţin încruntaţi, izolaţi în propriile versiuni ale unei discuţii în contradictoriu pe care le-ar fi venit greu s-o definească. Păreau inhibaţi de sentimentul că toate aceste ultime zile nu fuseseră altceva decât o formă de parazitism, o conspiraţie a tăcerii nerecunoscută ca atare, disimulată în spatele vorbăriei. Cotrobăi în geantă şi scoase un elastic cu care obişnuia să-şi prindă părul în coadă. Apoi se ridică brusc şi o porni spre apă. Când trecu pe lângă micul grup gălăgios, doi bărbaţi fluierară încet după ea. Mary le aruncă o privire întrebătoare, dar bărbaţii zâmbiră timizi şi se uitară în altă parte, iar unul dintre ei tuşi. Colin, care nu-şi schimbase poziţia, se uită la ea cum stătea în apa până la glezne, în mijlocul copiilor care râdeau şi ţipau, fugărindu-se printre valuri. La rândul ei, Mary părea să urmărească un alt grup de copii, mai numeros, care se tot căţărau şi cădeau de pe o cameră de tractor de culoare neagră. Înaintă prin apă până când ajunse lângă ei. Copiii o strigară, îndemnând-o, fără îndoială, să intre mai mult în apă, iar ea dădu din cap în direcţia lor. Îi aruncă lui Colin cea mai scurtă privire posibilă şi se lăsă în apă, înotând un bras comod, lent, cu care făcea fără prea mare efort douăzeci de lungimi la bazinul local.

Colin se lăsă pe coate, savurând căldura şi relativa singurătate.

Unul dintre bărbaţi făcuse rost de o minge de plajă roşie şi acum toţi strigau, neputând să se hotărască asupra jocului pe care aveau să-l joace şi asupra alcătuirii echipelor. Una din fete li se alătură. Îşi înfipsese dojenitor degetul în pieptul celui mai solid dintre bărbaţi. Prietena ei, care era slabă, înaltă, cu picioare fusiforme, un pic cam subţiri se ţinea deoparte, răsucindu-şi nervoasă o şuviţă de păr, cu un surâs docil şi politicos întipărit pe faţă. Se uita în ochii unui tip cu o faţă pătrată, de maimuţă, care părea hotărât s-o binedispună. Când termină ce avea de povestit, acesta se întinse şi-i trase, în joacă, un pumn în umăr. Puţin mai târziu se aplecă şi o ciupi de picior, se îndepărtă în fugă câţiva paşi, se întoarse şi-i spuse să-l prindă. Ca o viţică abia născută, fata schiţă câţiva paşi, apoi ezită, jenată. Îşi trecu mâinile prin păr şi se întoarse spre prietena ei. Maimuţa se apropie din nou şi, de data asta, îi dădu o palmă peste fund, o lovitură uşoară, foarte dibace, care scoase un sunet neaşteptat de puternic. Ceilalţi, inclusiv fata mai scundă, râseră la unison, iar maimuţa făcu o roată triumfătoare, biciuind aerul cu picioarele. Continuînd să zâmbească, fata se dădu la o parte din calea lui. La câţiva metri erau înfipte în nisip două beţe de umbrele de plajă, unite la capete printr-o sfoară; o partidă de volei era gata să înceapă. După ce se asigurase că fata cea fusiformă era în echipa lui, maimuţa o luase deoparte şi o învăţa regulile. Apucă mingea şi, arătându-i fetei pumnul strâns, o lovi, înălţând-o în aer. Fata dădu din cap şi zâmbi. Refuză să-l imite, dar maimuţa insistă şi atunci ea îi făcu pe plac, aruncând mingea la vreun metru-doi în sus. Maimuţa aplaudă şi alergă după minge.

Colin se apropie de apă şi se lăsă pe vine să examineze un petic de spumă care fusese adus pe ţărm. În fiecare bulă de aer lumina se refracta, formând un curcubeu perfect. Spuma se usca şi zeci de curcubeie dispăreau în fiecare clipă, dar nu simultan. Când se ridică, nu mai rămăsese decât un cerc neregulat, albicios. Mary se afla acum la vreo două sute de metri de mal, capul nu i se mai vedea decât ca un punct negru pe o întindere de apă gri-deschis. Ca s-o vadă mai bine, Colin îşi ţinu mâna streaşină la ochi. Se oprise din înotat şi părea că stă cu faţa la ţărm, dar era greu de spus dacă înota spre el sau călca apa. Ca şi cum i-ar fi răspuns, ea-şi ridică un braţ şi-l flutură imperativ. Dar era oare un braţ sau doar un val din spatele ei? Pentru o clipă, o pierdu din vedere. Capul se scufundă,

apoi apăru iar la suprafaţă şi încă o dată zări o mişcare deasupra lui. Era cu siguranţă un braţ. Colin inspiră scurt şi-şi flutură şi el braţul înspre ea. Făcuse câţiva paşi în apă fără să-şi dea seama. Capul ei păru să se răsucească, de data asta fără să se scufunde, ci zbătându-se dintr-o parte într-alta. O strigă, dar nu tare, scoase mai degrabă o şoaptă în care se ghicea panica. Stând în apă până la piept, se mai uită o dată la ea. Din nou capul îi dispăru, şi totuşi era greu de spus dacă se afundase în valuri sau era doar ascunsă de ele.

Începu să înoate în direcţia ei. În aceeaşi piscină locală în care înota şi ea, Colin executa un craul furios şi elegant, brăzdând adânc apa timp de o lungime de bazin sau chiar două, în zilele în care se simţea mai în formă. Era slab pe distanţe lungi şi se plângea de monotonia înotului înainte şi înapoi. Acum făcuse un compromis şi recurse la mişcări ample; respira pe gură, scoţând suspine zgomotoase ca şi cum ar fi reacţionat în bătaie de joc la auzul unor evenimente triste. După vreo douăzeci şi cinci de metri se văzu nevoit să se oprească pentru a-şi recăpăta suflul. Făcu pluta câteva secunde, apoi călcă apa. Deşi îşi miji ochii, nu reuşi s-o vadă pe Mary. Porni din nou, de data aceasta mai încet, alternând stilul craul cu înotul pe o parte, care-i permitea să respire mai uşor şi să-şi ferească faţa de valurile acum mai mari, cu depresiuni line care făceau înotul mult mai obositor. Când se opri iar, reuşi s-o zărească o clipă. Strigă, dar vocea-i era slabă, şi faptul că lăsase să-i iasă din plămâni o cantitate mare de aer odată păru să-i slăbească forţele. Marea era caldă doar la suprafaţă; când călca apa, îşi simţea picioarele amorţite de frig. Se întoarse ca să înoate mai departe şi luă un val drept în faţă, înghiţind o cantitate serioasă de apă. Nu fusese o izbitură puternică, dar se văzu nevoit să facă pluta ca să-şi revină. Of, Doamne, spuse, sau doar gândi, iar şi iar, of, Doamne! Porni iarăşi, dar după câteva mişcări trebui să se oprească; braţele i se cufundaseră pe jumătate în apă, prea grele ca să şi le mai poată ridica. Înota acum numai pe o parte, croindu-şi drum prin apă, înaintând aproape imperceptibil. Când se opri, înălţându-şi capul deasupra valurilor, o zări pe Mary la zece metri, călcând apa. Nu putea să-i vadă expresia de pe faţă. Îl striga, dar apa care-i plescăia lângă urechi acoperea cuvintele. Acei ultimi metri îi luară mult timp. Înotul îi degenerase într-o succesiune de

mişcări dezordonate şi, când avu puterea să-şi ridice capul, Mary păru a se fi îndepărtat puţin. În sfârşit, ajunse lângă ea. Întinse mâna şi o apucă de umăr, iar ea se scufundă sub apăsarea degetelor lui.

— Mary! strigă Colin şi înghiţi mai multă apă.

Mary reapăru la suprafaţă şi-şi suflă nasul cu degetele. Avea ochii roşii şi mici.

— Frumos, nu? ţipă ea.

Colin icni şi dădu s-o apuce iar de umăr.

— Ai grijă, spuse ea. Fă pluta sau o să ne înecăm amândoi.

El încercă să spună ceva, dar gura i se umplu de apă în momentul în care o deschise.

— E aşa de frumos aici după toate străduţele alea înguste, zise Mary.

Colin se întinse pe spate, cu braţele şi picioarele răşchirate ca o stea de mare. Îşi ţinea ochii închişi.

— Da, rosti el cu greutate în cele din urmă. E fantastic.

Când s-au întors, plaja era mai puţin aglomerată, dar partida de volei tocmai se întrerupsese. Fata cea înaltă se îndepărta cu capul plecat. Ceilalţi jucători se uitau cum maimuţa ţopăia după ea şi, mergând cu spatele înaintea ei, îşi rotea braţele în gesturi excesive, imploratoare. Mary şi Colin şi-au tras catrafusele la umbra unei umbrele abandonate şi au dormit vreo jumătate de oră. Când s-au trezit, plaja era şi mai goală. Jucătorii de volei şi fileul lor improvizat dispăruseră, nu mai rămăseseră decât familiile numeroase cu picnicurile lor, moţăind ori murmurând în jurul meselor acoperite cu resturi. La sugestia lui Colin, s-au îmbrăcat şi au luat-o înspre bulevardul plin de lume ca să caute ceva de mâncat şi de băut. Pentru prima oară, au găsit un restaurant care să le placă în mai puţin de un sfert de oră. S-au instalat pe terasă, la umbra deasă şi verde a unei glicine răsucite, ale cărei crengi se încolăceau printre metri întregi de spaliere. Masa lor era izolată şi acoperită cu două rânduri de feţe de masă roz, apretate. Tacâmurile erau grele, ornamentate şi desăvârşit lustruite. În centru mesei trona o garoafă roşie într-o vază miniaturală de ceramică albastru-deschis. Cei doi chelneri care îi serveau erau amabili, păstrând însă o discreţie agreabilă, iar meniul laconic

sugera o atenţie deosebită acordată fiecărui fel în parte. Mâncarea nu s-a dovedit extraordinară, dar vinul era rece, drept pentru care au băut o sticlă şi jumătate. Au făcut conversaţie mai degrabă decât au stat de vorbă, pe un ton politicos, ca nişte vechi cunoştinţe. Au evitat orice referire la ei înşişi sau la concediul lor. În schimb, i-au pomenit pe prietenii comuni şi s-au întrebat ce-or mai fi făcând, au schiţat anumite aranjamente pentru călătoria spre casă, au vorbit despre arsurile solare şi despre avantajele craulului în comparaţie cu ale brasului. Colin a căscat deseori.

Abia când au plecat, căutând umbra cu o senzaţie de greaţă – în timp ce chelnerii se uitau după ei de pe treptele terasei – şi luând-o spre bulevardul care ducea în linie dreaptă de la plajă şi mare spre chei şi lagună, Colin şi-a petrecut degetul arătător pe după cel al lui Mary – era prea cald ca să se ţină de mână – şi a amintit de fotografie. Oare Robert îi urmărise, înarmat cu aparatul său de fotografiat? Oare îi urmărea chiar acum? Mary ridică din umeri şi aruncă o privire în spate. Colin o imită. Erau aparate de fotografiat peste tot, suspendate, asemenea unui peşte dintr-un acvariu, pe fundalul lichid de haine şi membre, dar, evident, nu-l zăriră pe Robert.

— Poate crede că ai o faţă drăguţă, zise Mary.

Colin înălţă din umeri şi, retrăgându-şi mâna, îşi atinse umerii.

— Am stat prea mult la soare, zise.

O luară spre chei. Lumea ieşea din restaurante şi baruri şi se îndrepta spre plajă. Pentru a putea înainta, Colin şi Mary se văzură nevoiţi să coboare de pe trotuar şi să meargă pe stradă. Când ajunseră la debarcader, nu găsiră decât un singur vaporaş, şi acela gata să plece. Era mai mic decât vaporaşele obişnuite care traversau laguna. Cabina şi coşul vopsite în negru, de forma unui joben turtit îl făceau să semene cu un cioclu şleampăt. Colin pornise deja spre vaporaş în vreme ca Mary studia un orar de lângă casa de bilete.

— Înconjoară mai întâi insula pe partea cealaltă, spuse ea când îl ajunse din urmă, apoi o taie pe lângă port spre partea unde e hotelul nostru.

În clipa în care urcară la bord, pilotul intră în cabină şi tură motorul. Echipajul – adică obişnuitul tânăr cu mustaţă – eliberă parâma şi coborî bariera de metal. Erau foarte puţini pasageri, iar

Colin şi Mary rămaseră la vreun metru unul de altul, de-o parte şi de alta a cabinei, privind în lungul provei care se legăna printre faimoasele turle şi cupole din depărtare, pe lângă marele turn cu ceas, până când se fixă pe direcţia insulei-cimitir care nu se vedea decât ca o pată neclară înălţându-se deasupra liniei orizontului.

Odată stabilit cursul, zgomotul motorului coborâse până la o fluctuaţie plăcută, ritmică, menţinându-se între două note care erau la mai puţin de un semiton distanţă. Cât a durat călătoria – aproximativ treizeci şi cinci de minute –, n-au scos o vorbă, nici măcar nu s-au uitat unul la celălalt. S-au aşezat pe două banchete de-o parte şi de alta a culoarului şi au continuat să privească înainte. Între ei se postase bărbatul cu mustaţă care îşi vâra în răstimpuri capul pe uşa întredeschisă a cabinei şi schimba câteva cuvinte cu pilotul. Mary îşi odihnea bărbia în îndoitura cotului. Din când în când Colin închidea ochii.

Când vaporaşul încetini apropiindu-se de spital, Colin se duse pe partea lui Mary ca să se uite la pasagerii care aşteptau să urce la bord, un grup mic, cei mai mulţi persoane în vârstă, care, în ciuda căldurii, stăteau atât cât puteau de aproape unul de altul fără să se atingă. Mary se ridicase şi ea în picioare, privind spre următoarea staţie care se profila limpede la vreo patru sute de metri de apă netedă ca oglinda. Pasagerii în vârstă fură ajutaţi să urce, urmă un scurt schimb de strigăte între pilot şi echipajul său, după care vaporaşul se puse în mişcare, alunecând paralel cu trotuarul pe care se plimbaseră cu cinci zile în urmă.

Colin veni în spatele lui Mary şi-i spuse la ureche:

— Poate c-ar trebui să coborâm la următoarea oprire şi s-o luăm pe jos. O să ajungem mai repede decât dacă vom înconjura portul.

Mary ridică din umeri şi răspunse:

— Poate.

Nu se întoarse să se uite la el. Dar în clipa în care vaporaşul se îndrepta spre debarcaderul următor, iar bărbatul cu mustaţă începuse deja să înfăşoare parâma pe bolard, se întoarse brusc şi îl sărută uşor pe buze. Bariera de metal se ridică şi vreo doi pasageri coborâră pe ţărm. Se instală un moment de linişte când toţi cei din jurul lor părură surprinşi între două acţiuni, ca nişte copii care se joacă şi care aud paşii bunicii. Pilotul îşi lăsase antebraţul pe timonă şi se uita la bărbatul cu mustaţă. Acesta apucase capătul

parâmei şi se pregătea să-l desfăşoare de pe bolard. Noii pasageri îşi ocupaseră locurile, dar schimbul obişnuit de banalităţi nu începuse încă. Din trei paşi, Colin şi Mary trecură de pe puntea cu vopseaua scorojită pe scândurile crăpate şi înnegrite ale platformei de acostare şi imediat pilotul îi strigă ceva celuilalt bărbat, care dădu din cap şi eliberă parâma. Din interiorul vaporaşului răsunară hohote de râs şi vocile mai multor oameni care vorbeau toţi odată. Colin şi Mary o porniră pe chei, mergând încet, în tăcere. Priveliştea din partea stângă era ascunsă de dispunerea specifică a copacilor, caselor şi zidurilor, dar trebuia să se ivească o spărtură, şi brusc se treziră că se opriseră amândoi ca să se uite după colţul unei staţii electrice înalte, printre două ramuri ale unui platan bătrân, spre un balcon care le părea familiar, un balcon înţesat de flori şi de unde o siluetă micuţă îmbrăcată în alb îi privi mai întâi fix, apoi începu să-şi fluture braţul înspre ei. Acoperind duduitul uşor al vaporaşului care se îndepărta de ţărm, vocea lui Caroline răzbătu până la ei. Ferindu-şi în continuare ochii unul de celălalt, o luară pe o alee din stânga lor care avea să-i ducă în faţa casei. Nu se ţineau de mână.

Capitolul nouă

Aruncând o privire în susul scării, zăriră capul unui bărbat, ceea ce le arăta că Robert îi aştepta la etaj. Urcară în tăcere, Colin cu o treaptă sau două în faţa lui Mary. Îl auziră pe Robert, deasupra lor, dregându-şi vocea şi spunând ceva. Când o cotiră spre ultimul rând de scări, Colin îşi încetini paşii şi mâna lui o căută, la spate, pe cea a lui Mary, dar Robert coborâse ca să-i întâmpine şi, cu un zâmbet resemnat de bun-venit, sensibil diferit de felul său gălăgios de a fi, îşi trecuse un braţ pe după umerii lui Colin ca şi cum ar fi vrut să-l ajute să urce treptele care mai rămăseseră, întorcându-i astfel spatele lui Mary în mod vădit. În faţa lor, sprijinindu-se cu greutate în uşa apartamentului, îmbrăcată într-o rochie albă cu buzunare pătrate, practice, stătea Caroline, cu zâmbetul ei care părea o linie orizontală trădând satisfacţia. Se salutară cu familiaritate, dar întrucâtva reţinut, corect; Robert îl conduse pe Colin către Caroline, care îi întinse obrazul şi, în acelaşi timp, îl ţinu de mână pentru o clipă. Totodată, Robert, îmbrăcat într-un costum închis la culoare, cu vestă, cămaşă albă dar fără cravată, ghete negre cu toc înalt, nu-şi luă mâna de pe umărul lui Colin, dându-i drumul doar când se întoarse în sfârşit spre Mary pentru a face o plecăciune din care fusese alungată orice urmă de ironie, apoi îi prinse mâna şi i-o ţinu până când aceasta şi-o retrase, păşi pe lângă el şi schimbă un sărut sau mai degrabă îşi apropie scurt obrajii de cei ai lui Caroline. Acum se îngrămădeau cu toţii în pragul uşii, dar nici unul dintre ei nu se hotăra să intre.

— Vaporaşul pe care l-am luat ne-a adus în partea asta, explică Mary, şi-am zis să trecem şi pe la voi.

— Vă aşteptam mai devreme, spuse Robert. Îşi puse mâna pe braţul lui Mary şi-i vorbi ca şi când ar fi fost doar ei doi.

— Colin i-a promis ceva nevesti-mii, dar se pare c-a uitat. V-am lăsat un mesaj la hotel azi-dimineaţă.

La rândul ei, Caroline i se adresă doar lui Colin:

— Şi noi trebuie să plecăm. Ne era teamă că n-o să vă mai vedem.

— De ce? spuse brusc Colin.

Robert şi Caroline zâmbiră, iar Mary, ca să ascundă această indiscreţie, întrebă politicos:

— Unde plecaţi?

Caroline se uită la Robert care se dădu cu un pas în spate şi se sprijini cu mâna de zid.

— A, într-o călătorie lungă. Caroline nu şi-a mai văzut părinţii de mulţi ani. Dar o să vă povestim mai multe. Îşi scoase o batistă din buzunar şi-şi tamponă fruntea. Mai întâi am nişte treburi de pus la punct la bar.

Apoi îi spuse lui Caroline:

— Pofteşte-o pe Mary înăuntru şi oferă-i ceva de băut. Colin vine cu mine.

Caroline se retrase în apartament şi-i făcu semn lui Mary s-o urmeze.

Mary îi luă lui Colin geanta de plajă din mână şi dădu să-i spună ceva, când Robert se interpuse.

— Intră, zise. Nu întârziem mult.

Colin vru şi el să-i spună ceva lui Mary şi-şi întinse gâtul pe lângă Robert ca s-o poată vedea, dar uşa se închise şi Robert îl conduse uşor către scări.

În ţara asta nu era ceva neobişnuit ca bărbaţii să se plimbe în public mână în mână sau braţ la braţ; Robert îl ţinea strâns de mână pe Colin, strecurându-şi degetele printre ale lui şi exercitând o presiune constantă, astfel încât, dacă acesta din urmă ar fi vrut să-şi retragă mâna, ar fi trebuit să facă o mişcare deliberată, probabil ofensatoare şi cu siguranţă nelalocul ei. O luaseră pe un drum care lui Colin nu-i era deloc familiar, pe străzi relativ lipsite de turişti şi de magazine de suveniruri, un cartier din care femeile păreau să fi fost excluse din moment ce, în multele baruri şi

cafenele, la colţurile strategice ale străzilor ori pe podurile peste canale, în umbra arcadelor pe sub care trecuseră, se aflau bărbaţi de toate vârstele, cei mai mulţi în cămăşi cu mânecă scurtă, stând de vorbă în grupuri mici; ici-colo câţiva moţăiau cu un ziar în poală. Pe margine, câţiva băieţei stăteau cu braţele încrucişate pe piept, plini de importanţă asemenea taţilor şi fraţilor lor.

Cu toţii păreau să-l ştie pe Robert şi acesta alesese parcă înadins traseul pe care putea să dea peste cele mai multe cunoştinţe şi care îl purta peste un canal, în faţa unui bar unde schimbă câteva vorbe cu cineva, apoi se întoarse într-o piaţetă unde un grup de bărbaţi mai în vârstă erau adunaţi în jurul unei fântâni dezafectate, cu bazinul dând pe-afară de pachete de ţigări mototolite. Colin nu reuşea să prindă firul conversaţiilor în care sunetul numelui său părea să tot revină. Pe când se îndepărtau de un grup gălăgios strâns în faţa unei arcade, cineva îl ciupi tare de fund pe Colin, iar acesta se întoarse furios. Dar Robert îl trase de braţ şi hohotele de râs îi însoţiră până la capătul străzii.

În afară de noul manager, un bărbat lat în umeri şi cu antebraţele pline de tatuaje, care se ridică să-i salute în clipa în care intrară, barul lui Robert era neschimbat; tonomatul, acum tăcut, învăluit în acelaşi halou albăstrui, şirul de scaune de bar cu picioare negre şi cu şezut din plastic de culoare roşie, senzaţia de încăpere de la subsol luminată artificial, nemişcată, neatinsă de alternanţa zilelor şi nopţilor de afară. Nu era nici patru după-amiaza şi înăuntru nu se aflau decât cinci-şase clienţi care stăteau cu toţii la bar. Singura noutate păreau s-o constituie muştele mari şi negre care treceau fără zgomot printre mese ca nişte peşti răpitori. Colin dădu mâna cu managerul, ceru un pahar cu apă minerală şi se aşeză la masa la care stătuseră data trecută.

După ce se scuză, Robert trecu împreună cu managerul în spatele barului şi se apucă să studieze nişte hârtii întinse pe tejghea. Cei doi păreau să semneze un contract. Un chelner puse dinaintea lui Colin o sticlă cu apă minerală de la gheaţă, un pahar şi un bol cu fistic. Văzându-l pe Robert îndreptându-se de spate şi privind în direcţia sa, Colin îşi ridică paharul, dar Robert, deşi continua să se uite la el, nu-şi schimbă expresia chipului şi, dând din cap ca pentru sine, îşi coborî iar ochii la documentele din faţa sa. Unul câte unul, cei câţiva clienţi de la bar se răsuciră ca să-i

arunce o privire lui Colin, apoi se întoarseră la băuturile şi conversaţiile lor. Colin luă o-nghiţitură de apă, descoji fisticul şi-l mâncă, îşi puse mâinile-n buzunare, se lăsă pe spate cu scaunul. Când alt bărbat se uită peste umăr la Colin, apoi se întoarse către vecinul său care îşi schimbă poziţia în aşa fel încât să-l poată vedea, Colin se ridică şi se îndreptă hotărât spre tonomat.

Rămase în faţa acestuia cu braţele încrucişate şi studie şirurile de nume necunoscute şi de titluri incomprehensibile ca şi cum n-ar fi ştiut ce să aleagă. Bărbaţii de la bar îl priveau acum cu o curiozitate nedisimulată. Introduse o monedă în aparat. Configuraţia de indicaţii luminoase se schimbă în mod drastic şi un dreptunghi de lumină roşie începu să pulseze, silindu-l să aleagă. Din spatele lui cineva strigă ceva ce ar fi putut fi titlul unui cântec. Colin examină coloanele de etichete bătute la maşină, trecând peste şi apoi revenind imediat la titlul unei melodii, singurul inteligibil printre toate celelalte – „Ha ha ha" – şi chiar în clipa în care apăsă cifrele şi aparatul voluminos vibră sub degetele sale, ştiu că alesese cântecul viril, sentimental pe care îl ascultaseră data trecută. Când Colin se întoarse la masa lui, managerul lui Robert îşi înălţă capul şi îi zâmbi. Clienţii strigară să se dea muzica mai tare şi în momentul în care refrenul răsună asurzitor în încăpere, un bărbat care bătea cu palma pe tejghea ritmul precis, aproape marţial, comandă un nou rând de băuturi.

Robert veni şi se aşeză lângă Colin, studiindu-şi iar documentele, în timp ce melodia ajunse la apogeu. Când tonomatul se opri, zâmbi larg şi arătă spre sticla goală de apă minerală. Colin clătină din cap. Robert îi oferi o ţigară şi, încruntându-se când Colin îl refuză categoric, îşi aprinse una şi-l întrebă:

— Ai înţeles ce le-am spus oamenilor ălora când veneam încoace?

Colin scutură din cap.

— Nici măcar un singur cuvânt?

— Nu.

Robert zâmbi iar încântat.

— Tuturor celor pe care i-am întâlnit le-am spus că eşti iubitul meu, cât de geloasă e Caroline şi cum venim noi aici ca să bem şi să uităm de ea.

Colin îşi îndesa tricoul în blugi. Îşi trecu degetele prin păr şi-şi

ridică ochii, clipind:

— De ce?

Robert izbucni în râs şi imită cu multă acurateţe ezitarea afectată a lui Colin.

— „De ce? De ce?“

Apoi se aplecă înainte şi-i atinse antebraţul lui Colin.

— Ştiam c-o să vă-ntoarceţi. Vă aşteptam, ne pregăteam. Credeam chiar c-o să veniţi mai repede.

— Vă pregăteaţi? făcu Colin şi-şi retrase braţul.

Robert îşi împături hârtiile, le băgă în buzunar şi-l privi cu o tandreţe născută din sentimentul posesiunii.

Colin dădu să spună ceva, şovăi, apoi întrebă repede:

— De ce mi-ai făcut poza aia?

Încă o dată Robert era numai zâmbet. Se lăsă pe spate, cu un braţ petrecut peste spătarul scaunului, radiind.

— Şi eu care credeam că mai are nevoie de timp. Mary e foarte iute la minte.

— Care-i poanta? insistă Colin, dar un nou-venit se dusese la tonomat şi „Ha ha ha“ începu din nou, mai tare. Colin îşi încrucişă braţele, iar Robert se ridică să salute un grup de prieteni care trecea pe lângă masa lor.

La întoarcere, pe străzile acum mai goale care-i purtară o parte din drum pe faleză, Colin continuă să-l chestioneze pe Robert despre fotografie şi despre ce înţelegea prin pregătiri, dar Robert răspundea evaziv, arătându-i în schimb frizeria la care obişnuiau să meargă bunicul, tatăl său şi el însuşi, explicându-i, cu o ardoare şi o risipă de cuvinte aproape parodică, efectul dăunător al poluării din oraş asupra mijloacelor de existenţă ale pescarilor, ceea ce-i obligase să-şi ia diferite slujbe, cum ar fi cea de chelner. Uşor exasperat, Colin se opri brusc, dar Robert, deşi îşi domoli paşii vioi şi se întoarse surprins, continuă să meargă ca şi cum ar fi fost o chestiune de mândrie să nu se oprească.

Colin se apropiase de locul în care el şi Mary stătuseră pe lăzi şi priviseră răsăritul. Acum, când se lăsa seara, deşi soarele era încă sus pe cer, spre est cerul îşi pierduse purpuriul scânteietor şi, pălind treptat de la bleu-deschis la alb-lăptos, interacţiona în cel mai delicat mod cu putinţă, de-a lungul liniei precise a orizontului, cu griul deschis al mării. Insula-cimitir, cu zidul ei scund de piatră,

cu strălucitoarele-i pietre tombale îngrămădite unele într-altele, se contura clar în lumina soarelui aflat acum în spatele ei. Colin aruncă o privire în lungul cheiului, peste umărul său stâng. Robert era la vreo cincizeci de metri în urmă, îndreptându-se agale spre el. Colin se întoarse ca să se uite în spate. O stradă îngustă plină de magazine, aproape o alee, întrerupea şirul caselor roase de intemperii. Şerpuia pe sub copertinele magazinelor şi pe sub rufele întinse la uscat care atârnau ca nişte steaguri de balconaşele din fier forjat pentru a se pierde ispititor în întuneric. Se cerea explorată, dar explorată de unul singur, fără vreun însoţitor cu care să te consulţi sau faţă de care să ai obligaţii. Să păşeşti pe ea complet liber, scăpat de povara stărilor psihologice, să ai răgazul de a fi deschis şi atent la propriile percepţii, la lumea a cărei revărsare extraordinară şi neîncetată dinaintea simţurilor tale ai zăgăzuit-o, ai ignorat-o de obicei cu atâta uşurinţă în favoarea idealurilor neverificate ale responsabilităţii personale, eficienţei, naţionalităţii, să păşeşti pe ea acum, să te îndepărtezi pur şi simplu, să te topeşti în beznă ar fi atât de uşor.

Robert îşi drese încet vocea. Stătea la câţiva paşi în stânga lui Colin. Acesta se întoarse iar ca să privească marea şi spuse uşor, afabil:

— Asta-i problema cu un concediu reuşit: te face să-ţi doreşti să te-ntorci acasă.

Un minut întreg se scurse până când Robert vorbi, şi atunci o undă de regret îi răsună în voce:

— E timpul să mergem, spuse.

După ce păşi înăuntru şi Caroline închise cu putere uşa, sala i se păru lui Mary de două ori mai mare. Practic, toată mobila, toate tablourile, covoarele, candelabrele şi carpetele de pe pereţi dispăruseră. În locul mesei imense, lustruite se aflau trei cutii ce susţineau o bucată groasă de placaj pe care erau împrăştiate resturile unui prânz. În jurul acestei mese improvizate se aflau patru scaune. Pardoseala nu mai era decât o întindere goală de marmură şi sandalele lui Mary răsunară puternic când făcu câţiva paşi prin cameră. Singurul lucru care mai rămăsese era dulapul lui Robert, altarul său. În spatele lui Mary, chiar lângă uşă, se aflau două valize. Balconul mai era încă inundat de plante, dar şi de

acolo mobila dispăruse.

Caroline, care rămăsese în uşă, îşi netezi rochia cu palmele.

— De regulă nu prea mă-mbrac ca o soră medicală, zise, dar, cu atâtea lucruri de pus la punct, mă simt mai eficientă în alb.

Mary zâmbi.

— Eu sunt la fel de ineficientă în orice culoare.

În alte împrejurări, Caroline ar fi fost greu de recunoscut. Părul, strâns la spate cu atâta fermitate, era acum uşor ciufulit; şuviţele libere îi îndulceau expresia feţei care, între timp, îşi pierduse caracterul anonim. Mai ales buzele, înainte aşa de subţiri şi de lipsite de sânge, erau acum pline, aproape senzuale. Linia lungă şi dreaptă a nasului, care păruse anterior soluţia cea mai puţin satisfăcătoare a unei probleme de design, îi conferea acum o atitudine demnă. Ochii îşi pierduseră duritatea, lucirea dementă şi păreau acum mai comunicativi, mai plini de înţelegere. Doar pielea îi era la fel, lipsită de culoare, lipsită chiar şi de paloare, un gri tern.

— Arăţi bine, îi spuse Mary.

Caroline se apropie cu acelaşi mers anevoios, ecou al suferinţei, şi-i luă mâinile lui Mary într-ale sale.

— Mă bucur că aţi venit, spuse, cu o ospitalitate imperativă, accentuând puternic cuvintele „bucur“ şi „venit“. Ştiam eu c-o să se ţină Colin de cuvânt.

Vru să-şi retragă mâinile, dar Mary nu-i dădu drumul.

— Nu prea aveam de gând să venim, dar nici n-aş putea spune că a fost cu totul întâmplător. Voiam să vorbesc cu tine.

Caroline zâmbi la rândul ei, dar îşi simţea mâinile grele şi Mary tot nu i le elibera. Dădu din cap la vorbele lui Mary şi-şi aţinti ochii-n podea.

— M-am tot gândit la tine. Vreau să-mi spui anumite lucruri.

— Păi, bine atunci, zise Caroline după o scurtă pauză, hai să mergem în bucătărie. O să fac nişte ceai de plante.

Îşi eliberă mâinile, de data aceasta cu o smucitură hotărâtă, şi, reluîndu-şi manierele de gazdă conştiincioasă, îi zâmbi lui Mary înainte să se răsucească brusc şi să se îndepărteze şchiopătând.

Bucătăria se găsea la acelaşi capăt al sălii ca şi uşa de la intrare. Era mică, dar impecabil de curată, cu multe dulapuri şi sertare şi suprafeţe laminate, albe. Era luminată cu neoane şi nu se vedea

nici urmă de mâncare. Dintr-un dulap de sub chiuvetă Caroline scoase un taburet din oţel şi i-l dădu lui Mary. Aragazul, aşezat pe o masă pliantă veche, era de tipul celor folosite în excursii, cu două ochiuri, fără cuptor şi cu un cordon de cauciuc legat la o butelie. Caroline puse un ibric la fiert şi, cu mare dificultate, după ce refuzase scurt orice ajutor, cotrobăi într-un dulap după un ceainic. Rămase o clipă nemişcată, cu o mână pe frigider, cu cealaltă pe şold, părând că aşteaptă să-i treacă durerea. Chiar în spatele ei era o altă uşă, abia întredeschisă, prin care Mary zări colţul unui pat.

În timp ce Caroline, care îşi revenise, punea câteva linguriţe de flori uscate în ceainic, Mary întrebă încet:

— Ce-ai păţit la spate?

Zâmbetul binevoitor îi flutură iarăşi pe buze, nişte dinţi dezgoliţi scurt, cu maxilarul împins în faţă, genul de zâmbet pe care îl schiţezi în faţa unei oglinzi, cu atât mai ciudat în acest spaţiu restrâns, strălucitor.

— E de mult aşa, spuse, şi-şi făcu de lucru cu ceştile şi farfuriile.

Începu să-i povestească lui Mary despre planurile ei de călătorie; urmau să zboare cu avionul în Canada şi să rămână acolo, la părinţii ei, timp de trei luni. La întoarcere aveau să-şi cumpere altă casă, poate un apartament la parter, undeva unde să nu existe scări. Umpluse două ceşti şi tăia o lămâie.

Mary încuviinţă; călătoria suna promiţător, îi spuse ea, iar planul era unul înţelept.

— Dar ce-i cu durerea? întrebă ea. E coloana sau şoldul? Ai fost la doctor?

Caroline se întorsese cu spatele la Mary şi punea feliile de lămâie în ceaşcă. La clinchetul linguriţei, Mary adăugă:

— Pentru mine fără zahăr.

Caroline se întoarse şi-i întinse ceaşca.

— Amestecă puţin, spuse, ca lămâia să-i dea gust.

Îşi luară ceştile şi ieşiră din bucătărie.

— Am să-ţi spun ce-i cu spatele meu, zise Caroline în timp ce se îndreptau spre balcon, când o să-mi spui cât de bun e ceaiul. Flori de portocal.

Mary îşi puse ceaşca pe marginea balconului şi aduse două scaune dinăuntru. Se aşezară la fel ca data trecută, doar că mai puţin confortabil şi fără masa dintre ele, cu faţa către mare şi către

insula din apropiere. Cum scaunele de acum erau mai înalte, Mary putea să vadă acea porţiune a cheiului de unde ea şi Colin o zăriseră mai devreme pe Caroline, care acum îşi ridica ceaşca de parcă ar fi vrut să ţină un toast. Mary înghiţi şi, deşi acreala ceaiului îi făcea gura pungă, spuse că era înviorător. Băură în tăcere, timp în care Mary nu şi-a dezlipit ochii de la Caroline, în aşteptare, iar Caroline îşi tot ridica privirea din poală pentru a-i zâmbi agitată lui Mary. Când în ceşti nu mai rămase nimic, Caroline începu brusc:

— Robert mi-a zis că v-a povestit despre copilăria lui. Exagerează mult şi-şi transformă trecutul în istorioare de spus la bar, totuşi a fost destul de ciudat. Eu am avut o copilărie fericită şi neinteresantă. Am fost singură la părinţi şi tata, care era un om foarte bun, mă iubea nebuneşte, iar eu nu i-am ieşit niciodată din cuvânt. Eram foarte apropiată de mama, eram ca două surori, şi ne străduiam să avem grijă de tati, „să-l susţinem pe domnul ambasador“, cum zicea mama. Aveam douăzeci de ani când m-am măritat cu Robert şi nu ştiam nimic despre sex. Din câte mi-aduc aminte, până în acel moment nu avusesem impulsuri sexuale. Robert fusese cu câteva femei, aşa că, după un început prost, a prins să-mi placă. Totul era minunat. Încercam să rămân gravidă. Robert era disperat să devină tată, să aibă fii, dar fără rezultat. Mult timp doctorii au crezut că eu eram de vină, dar în final s-a dovedit că Robert avea o problemă, ceva legat de sperma lui. E foarte sensibil când vine vorba de chestia asta. Doctorii ne-au sfătuit să nu ne dăm bătuţi. Dar, din clipa aia, ceva s-a întâmplat. Eşti prima persoană căreia îi spun toate astea. Acum nu-mi mai aduc aminte când s-a întâmplat prima dată sau ce ni se părea nouă că ni se-ntâmplă. Probabil că am discutat despre asta, dar e foarte posibil să n-o fi făcut. Nu mai ţin minte. Robert a început să mă lovească în timp ce făceam dragoste. Nu foarte rău, dar destul cât să mă facă să ţip. Am încercat din greu să-l opresc. Într-o noapte m-am înfuriat rău pe el, dar am continuat s-o facem şi, trebuie să recunosc, deşi mi-a luat mult timp să accept lucrul ăsta, că îmi plăcea. Poate că-ţi vine greu să crezi. Nu e vorba de durerea în sine, cât despre ideea de durere, ideea că eşti neajutorată în faţa durerii şi că durerea te aneantizează. Durerea într-un anumit context, faptul de a fi pedepsit şi, de aici, sentimentul de vinovăţie.

Amândurora ne plăcea ceea ce ni se-ntâmpla. Mi-era ruşine de mine însămi şi, înainte să-mi dau seama, ruşinea a devenit şi ea o sursă de plăcere. Era ca şi cum aş fi descoperit ceva ce nu ştiam că fusese în posesia mea toată viaţa. Ceva ce îmi doream din ce în ce mai tare. De care aveam nevoie. Robert a început să mă lovească rău de tot. Se folosea de un bici. Mă izbea cu pumnii când făceam dragoste. Eram terorizată, dar teroarea se confunda cu plăcerea. În loc să-mi spună cuvinte de tandreţe, el îmi susura în ureche ura cea mai pură şi, deşi mă săturasem de atâtea umilinţe, mă cutremuram de plăcere aproape până la leşin. Nu mă-ndoiesc că Robert mă ura. Nu juca teatru. Făcea dragoste cu mine din scârba cea mai profundă, iar eu nu-i puteam rezista. Adoram să fiu pedepsită.

Am ţinut-o aşa destul de mult timp. Corpul mi-era acoperit de vânătăi, tăieturi şi echimoze. Aveam trei coaste rupte. Robert mi-a spart un dinte. Un deget mi-era fracturat. Nu îndrăzneam să-mi vizitez părinţii şi, când bunicul lui Robert a murit, ne-am mutat aici. Pentru prietenii lui Robert nu eram altceva decât o nevastă bătută, ceea ce era riguros exact. Nimeni nu-mi dădea atenţie. Îi conferea lui Robert o anumită faimă în locurile unde se ducea să bea. Când eram singură mai mult timp sau împreună cu oameni normali făcând lucruri normale, nebunia a ceea ce făceam şi faptul că acceptam tot ce mi se-ntâmpla mă terifiau. Îmi tot spuneam că trebuie să ies din chestia asta. Şi apoi, când eram iar împreună, ceea ce păruse o nebunie devenea iarăşi inevitabil, chiar logic. Nici unul din noi nu i se putea opune. Adesea luam eu iniţiativa şi trebuie să mărturisesc că nu-mi venea greu deloc. Robert tânjea să mă bată măr. Ajunseserăm în punctul spre care ne îndreptaserăm de la bun început. Într-o noapte, Robert mi-a mărturisit că nu-şi mai dorea cu adevărat decât un singur lucru. Voia să mă omoare în timp ce făceam dragoste. Vorbea absolut serios. Mi-aduc aminte că a doua zi ne-am dus la un restaurant şi am încercat să ne batem joc de asta. Dar ideea tot revenea. Conştienţi de această posibilitate care plana deasupra noastră, făceam dragoste ca niciodată.

Într-o noapte, Robert s-a întors acasă după ce băuse toată seara, chiar când eram pe punctul să adorm. S-a suit în pat şi m-a luat pe la spate. Mi-a şoptit că avea să mă omoare, dar îmi mai spusese asta de atâtea ori. M-a prins cu antebraţul pe după gât, apoi a

început să exercite presiune pe şale. În acelaşi timp îmi trăgea capul înapoi. Am leşinat de durere, dar, chiar înainte să-mi pierd cunoştinţa, mi-aduc aminte că m-am gândit: în sfârşit o să se-ntâmple. Nu mai pot să dau înapoi. Bineînţeles, îmi doream să mă distrugă.

Aveam spatele rupt şi am stat în spital luni de zile. N-o să mai pot merge cum trebuie niciodată, asta şi din cauza unui chirurg incapabil, deşi ceilalţi specialişti au susţinut că făcuse o treabă minunată. Se acoperă unii pe alţii. Nu pot să mă aplec, am dureri în picioare şi în articulaţia şoldului. Mi-e foarte greu să cobor scările şi complet imposibil să le urc. Ca o ironie a sorţii, singura poziţie confortabilă e pe spate. Când am ieşit din spital, Robert cumpărase barul cu banii de la bunicul său, iar afacerea avea succes. Săptămâna asta îl vinde managerului. Când m-am externat, ne-am zis că o să ne vină mintea la cap. Eram şocaţi de ceea ce ni se-ntâmplase. Robert îşi cheltuia toată energia cu barul lui, eu făceam zilnic şedinţe de fizioterapie aici, în apartament. Dar, evident, nu puteam uita prin ceea ce trecuserăm şi nici nu ne puteam înfrâna dorinţa de a trăi iarăşi aşa ceva. La urma urmei, eram aceiaşi ca înainte şi ideea asta, vreau să spun ideea morţii, nu avea să dispară doar pentru că aşa decretaserăm noi. N-am vorbit despre asta, ne-ar fi fost imposibil, dar a transpărut în diverse moduri. Când fizioterapeutul mi-a spus că m-am refăcut îndeajuns, am ieşit din casă, voiam să mă plimb pe străzi şi să fiu iarăşi o persoană normală. Când m-am întors, mi-am dat seama că nu pot să urc scările. În clipa în care îmi lăsam greutatea pe un picior şi mă împingeam în el, mă străfulgera o durere îngrozitoare, ca un şoc electric. Am rămas în curte şi l-am aşteptat pe Robert să se-ntoarcă. Când a venit, m-a acuzat că părăsisem apartamentul fără permisiunea lui. Mi-a vorbit ca unui copil mic. Nu m-a ajutat să urc şi nici nu l-a lăsat pe vreun vecin să se apropie de mine. N-o să mă crezi, dar am fost nevoită să stau afară toată noaptea. M-am aşezat pe pragul casei încercând să adorm şi toată noaptea mi s-a părut că aud cum sforăiau oamenii în dormitoarele lor. Dimineaţa, Robert m-a luat în braţe şi m-a dus sus; atunci am făcut sex pentru prima oară de când ieşisem din spital.

Eram efectiv prizonieră. Puteam să ies oricând din apartament, dar nu ştiam dacă o să mă pot întoarce, aşa că până la urmă am

renunţat. Robert îl plătea pe unul dintre vecini să ne facă toate cumpărăturile, aşa că nu ştiu dacă am ieşit vreodată din casă în patru ani de zile. Aveam grijă de amintirile de familie ale lui Robert, de micul lui muzeu particular. E obsedat de tatăl şi de bunicul lui. Şi m-am ocupat de grădina asta. Am stat o groază de vreme singură. N-aş putea spune c-a fost prea rău.

Caroline se opri brusc şi-i aruncă o privire pătrunzătoare lui Mary.

— Ai înţeles ce ţi-am spus?

Mary dădu din cap şi Caroline se îmbună.

— Bine. E foarte important pentru mine să înţelegi exact tot ce-ţi povestesc.

Pipăi frunza mare, lucioasă a unei plante de pe balustrada balconului. Rupse o frunză moartă şi o lăsă să cadă în curtea de dedesubt.

— Acum..., începu ea, dar nu-şi termină propoziţia.

Soarele dispăruse după acoperişul din spatele lor. Mary se scutură ca de un frison şi-şi înăbuşi un căscat.

— Cred că nu te-am plictisit, zise Caroline.

Suna mai degrabă ca o afirmaţie decât ca o întrebare.

Mary spuse că nu se plictisise, dar că înotul prelungit, dormitul la soare şi masa copioasă de la restaurant o moleşiseră. Apoi, cum Caroline o privea insistent, aşteptând-o să continue, adăugă:

— Şi acum? Crezi că dacă te duci acasă o să te simţi mai independentă?

Caroline scutură din cap.

— O să-ţi spunem când or să se-ntoarcă Robert şi Colin.

Se lansă într-o serie de întrebări despre Colin; multe dintre ele i le pusese deja. Copiii lui Mary îl iubeau? El se interesa de ei? Îl cunoştea pe fostul ei soţ? La fiecare dintre răspunsurile concise şi politicoase ale lui Mary, Caroline dădea din cap ca şi cum ar fi bifat articolele de pe o listă.

Când, pe neaşteptate, o întrebă dacă ea şi Colin făcuseră vreodată „chestii mai ciudate“, Mary îi zâmbi bine dispusă.

— Îmi pare rău. Suntem nişte bieţi oameni obişnuiţi. Trebuie să mă crezi pe cuvânt.

Caroline tăcu şi-şi lăsă ochii-n jos. Mary se aplecă în faţă şi-i atinse mâna.

— N-am vrut să fiu nepoliticoasă. Dar nu te cunosc prea bine. Ai vrut să-mi spui ceva şi mi-ai spus, O.K. Nu te-am obligat eu.

Îşi ţinu mâna pe cea a lui Caroline câteva secunde, strângând-o uşor.

Caroline îşi închisese ochii. Apoi îi înşfăcă mâna lui Mary şi se ridică în picioare atât cât putea ea de repede.

— Vreau să-ţi arăt ceva, spuse, gâfâind din pricina efortului.

Mary se ridică la rândul ei, întrucâtva şi ca s-o ajute pe Caroline.

— Ăla nu e Colin? întrebă ea, arătând spre o siluetă solitară de pe chei, abia vizibilă printre ramurile din vârful unui copac.

Caroline se uită şi înălţă din umeri.

— Nu văd aşa departe fără ochelari.

Se-ntorsese deja spre uşă fără să-i dea drumul mâinii lui Mary.

Traversară bucătăria şi intrară în dormitorul cufundat în semiîntuneric din cauza obloanelor închise. În ciuda a ceea ce povestise Caroline că se petrecuse acolo, încăperea era simplă, deloc ieşită din comun. La fel ca în camera de oaspeţi de la celălalt capăt al sălii, o uşă cu lamele dădea spre o baie îmbrăcată în faianţă. Patul mare, fără tăblie sau perne, era acoperit de o cuvertură verde-deschis, moale la atingere.

Mary se aşeză pe marginea patului.

— Mă dor picioarele, spuse, mai mult pentru sine decât pentru Caroline, care deschidea obloanele. Lumina după-amiezii inundă camera, iar Mary îşi dădu brusc seama că pe peretele de lângă fereastră, cel din spatele ei, ocupat pe întreaga lungime de patul cel mare, era prins un panou acoperit cu pânză plin de fotografii, suprapunându-se ca într-un colaj, majoritatea alb-negru, câteva color, făcute cu Polaroidul, şi în toate apărea Colin. Mary se trase mai aproape ca să vadă mai bine, iar Caroline veni şi se aşeză lângă ea.

— E foarte frumos, spuse ea încet. Robert v-a văzut absolut întâmplător chiar în ziua în care aţi venit.

Arătă spre o fotografie în care Colin stătea pe o valiză, cu o hartă în mână. Vorbea cu cineva peste umăr, poate cu Mary, care nu era prinsă în cadru.

— Amândoi suntem de părere că e foarte frumos.

Caroline îşi trecu un braţ pe după umerii lui Mary.

— Robert a făcut o mulţime de fotografii în ziua aia, dar asta-i

prima pe care am văzut-o. N-o s-o uit niciodată. Uite cum l-a surprins chiar în clipa în care priveşte în sus, cu harta în mâini! Robert s-a întors acasă aşa de surescitat. Apoi, pe măsură ce aducea alte şi alte fotografii – Caroline făcu un gest spre întreg panoul –, am devenit iarăşi tot mai apropiaţi. A fost ideea mea să le punem acolo de unde le putem vedea pe toate dintr-odată. Stăteam aici în fiecare dimineaţă şi făceam planuri. Nici nu ştii câte planuri erau de făcut!

În timp ce Caroline vorbea, Mary îşi freca picioarele, le masa, le scărpina, studiind mozaicul ultimei săptămâni. Erau fotografii al căror context îl înţelese într-o clipă. Câteva îl înfăţişau pe Colin stând pe balcon, mult mai clare decât instantaneul cu granulaţie mare. Erau fotografii cu Colin intrând în hotel, alta în care stătea singur pe ponton, Colin în mijlocul unei mulţimi, înconjurat de porumbei şi turnul cel mare cu ceas înălţându-se în fundal. În alta era întins gol pe un pat. Alte fotografii erau mai greu de desluşit. Una, făcută pe timp de noapte, în lumină foarte slabă, îi înfăţişa pe Colin şi pe Mary traversând o piaţă pustie. În prim-plan se vede un câine. În unele fotografii Colin era singur, în multe altele, din cauza măririi, nu mai rămăsese din Mary decât un cot sau o mână ori o parte a feţei. În ansamblul lor, fotografiile păreau să fi imortalizat fiecare expresie familiară – încruntătura nedumerită, buzele ţuguiate ale cuiva care dă să vorbească, ochii atât de repede catifelaţi de tandreţe –, reţinând şi părând să celebreze un alt aspect al acelui chip fragil: sprâncenele care se unesc într-un punct, ochii înfundaţi în orbite, gura lungă şi dreapta, frântă de scânteierea unui dinte.

— De ce? rosti Mary în cele din urmă. Îşi simţea limba compactă şi grea, punându-se parcă în calea cuvintelor. De ce? repetă ea mai apăsat, dar, pentru că intui imediat răspunsul, cuvântul i se desprinse de buze ca o şoaptă.

Caroline o trase mai aproape de ea şi continuă:

— Apoi Robert v-a adus aici. Parcă Dumnezeu era de partea noastră. Am intrat în dormitor. Nu ţi-am ascuns asta niciodată. Mi-am dat atunci seama că fantezia devenea realitate. Ai trăit vreodată experienţa asta? E ca şi cum ai păşi într-o oglindă.

Lui Mary i se închideau ochii. Vocea lui Caroline se auzea tot mai îndepărtată. Făcu un efort să-şi ţină ochii deschişi şi să se

ridice, dar braţul lui Caroline se strânsese în jurul ei. Ochii i se închiseră iar şi încercă să articuleze numele lui Colin. Limba îi era prea grea ca să se ridice pentru a-l rosti pe „l“, era nevoie de câţiva oameni s-o mişte, oameni al căror nume nu conţinea sunetul „l“. Cuvintele lui Caroline se învârteau în jurul ei, grele, fără sens, rostogolind obiecte care îi amorţeau picioarele. Apoi Caroline o pălmui şi ea se trezi parcă într-un alt moment al istoriei.

— Ai adormit, îi spunea Caroline, ai adormit. Ai adormit. Robert şi Colin s-au întors. Ne aşteaptă. Hai odată.

O trase într-o poziţie verticală, îi trecu braţul ei neputincios peste umăr şi o scoase din cameră.

Capitolul zece

Cu toate cele trei ferestre larg deschise, sala părea incandescentă în soarele după-amiezii. Robert stătea cu spatele la una dintre ferestre, îndepărtând micuţa colivie de sârmă din jurul gâtului sticlei de şampanie pe care o ţinea în mână. La picioarele sale zăcea foiţa aurie mototolită, iar lângă el se afla Colin, cu două pahare pregătite, măsurând cu privirea goliciunea cavernoasă a camerei. Cei doi bărbaţi se întoarseră şi dădură din cap înspre femeile care se iviră pe uşa ce dădea în bucătărie. Mary îşi recăpătase echilibrul şi mergea acum cu paşi mici, şovăielnici, cu o mână odihnindu-i-se pe umărul lui Caroline.

Şchiopătatul dureros, târşâitul somnambulic se îndreptau încet spre masa improvizată când Colin făcu doi paşi în direcţia lor şi strigă:

— Ce-i cu tine, Mary?

În aceeaşi clipă dopul pocni şi Robert ceru, tăios, paharele. Colin se dădu înapoi şi i le întinse, privind neliniştit peste umăr. Caroline tocmai o aşeza pe Mary pe unul din cele două scaune de lemn care mai rămăseseră, cu faţa spre cei doi bărbaţi.

Mary îşi întredeschise buzele şi-şi aţinti ochii asupra lui Colin. Acesta se îndrepta spre ea, ţinând paharul plin în mână, mişcându-se cu încetinitorul. Lumina strălucitoare care venea din spate îi incendia şuviţele de păr, iar faţa lui, care-i părea mult mai familiară decât propriul ei chip, era încordată din cauza îngrijorării. Robert puse sticla pe dulapul lui şi-l urmă pe Colin. Caroline stătea dreaptă lângă scaunul lui Mary, ca o asistentă medicală.

— Mary, spuse Colin, ce se-ntâmplă?

Se strânseră cu toţii în jurul ei. Caroline îşi apăsă mâna pe fruntea lui Mary.

— A făcut o uşoară insolaţie, spuse ea încet. Nu-i cazul să te îngrijorezi. Mi-a spus că aţi înotat mult şi că aţi stat în soare.

Buzele lui Mary se mişcară. Colin îi luă mâna într-ale sale.

— Nu e fierbinte, zise.

Robert trecu în spatele scaunului şi-i cuprinse umerii lui Caroline cu braţul. Colin îi strânse mâna lui Mary şi-i examină chipul. Ochii ei, plini de dor sau de disperare, priveau fix într-ai lui; brusc, o lacrimă îi ţâşni din ochi şi picură pe muchia pometelui. Colin o şterse cu arătătorul.

— Ţi-e rău? şopti el. Ai insolaţie?

Ea-şi închise ochii o clipă, iar capul i se mişcă o singură dată dintr-o parte în alta. Un sunet slab, aproape o răsuflare, i se desprinse de pe buze.

— Spune-mi, insistă el, hai, încearcă.

Ea trase cu zgomot aer în piept, îşi ţinu respiraţia câteva secunde, apoi articulă, din fundul gâtului, un „CH“ sugrumat şi aspru.

— Mă strigi pe nume?

Mary îşi deschise gura mai mult, respira repede, aproape gâfâind. Îi strângea sălbatic mâna lui Colin. Din nou inspiră cu un şuierat, îşi ţinu respiraţia şi din nou emise „CH“-ul acela îndepărtat şi aspru. Apoi îl repetă, mai moale, hf… hf. Colin îşi apăsă urechea de buzele ei. Robert se aplecase peste ei. Cu încă un efort imens, reuşi să scoată un „F… F“, apoi şopti: „Fug…“

— Frig, zise Robert, i-e frig.

Caroline îl împinse cu putere pe Colin:

— N-ar trebui să ne-ngrămădim aşa. Nu-i face bine deloc.

Robert se duse să-şi ia sacoul lui alb şi îl puse pe umerii lui Mary. Continuînd să-l strângă pe Colin de mână, ea îşi întinsese faţa spre el, iar ochii alergau pe chipul lui, căutând un semn că a înţeles.

— Vrea să plece, strigă Colin disperat. Are nevoie de un doctor.

Îşi eliberă braţul, apoi îi apucă mâna lui Mary şi o bătu uşor pe încheietură. Ea se uită la el cum se mişca de colo-colo prin sală.

— Unde e telefonul? Trebuie să aveţi un telefon!

Panica îi răsună în voce. Robert şi Caroline, strânşi unul într-

altul, se interpuseră între el şi Mary, ascunzând-o astfel vederii lui. Mary se sforţă să scoată un sunet; avea gâtul moale şi ineficient, limba, o greutate de neclintit.

— Plecăm în călătorie, spuse Caroline ca pentru a-l calma. Telefonul a fost deconectat.

Colin înaintase până în dreptul ferestrei din mijloc şi acum se găsea cu spatele la dulapul lui Robert.

— Du-te şi adu un doctor. Îi e foarte rău.

— Nu-i nevoie să ţipi, spuse Robert calm.

Continuau să înainteze spre Colin. Se ţineau de mână şi Mary observă cât de tare li se încleştaseră degetele care se mângâiau cu mişcări rapide, pulsatile.

— Mary n-are nimic, zise Caroline. I s-a pus ceva în ceai, dar n-are nimic.

— Ceai? repetă Colin cu o voce surdă.

Se trase înapoi din faţa lor şi dădu peste masă, răsturnând sticla de şampanie.

— Ce risipă, făcu Robert când Colin se răsuci repede şi o ridică.

Cei doi ocoliră balta de pe podea şi Robert îşi întinse braţul spre Colin ca şi cum ar fi vrut să-i apuce bărbia între degetul mare şi arătător. Colin îşi feri capul şi făcu un pas înapoi. În spatele lui fereastra se deschidea larg. Mary zări cerul pălind spre vest, fragmente de nori transformându-se în nişte degete lungi şi subţiri care păreau să arate spre locul unde soarele trebuia să apună.

Robert şi Caroline se despărţiseră şi-l încolţiseră pe Colin din ambele direcţii. El se uita ţintă la Mary care nu reuşi decât să-şi întredeschidă buzele. Caroline îşi pusese mâna pe pieptul lui Colin şi-l mângâia.

— Mary înţelege. I-am explicat totul. În sinea ta, cred că şi tu înţelegi.

Începu să-i scoată tricoul din jeanşi. Robert îşi sprijini braţul de perete la nivelul capului lui Colin, îngrădindu-i mişcările. Caroline îi dezmierda stomacul, pişcându-l uşurel de piele. Şi, deşi îi privea în contralumină, astfel încât cei trei nu se vedeau decât ca nişte siluete profilându-se pe cerul din spatele lor, Mary distinse clar precizia obscenă a fiecărui gest, a fiecărei nuanţe a acelei fantezii intime. Intensitatea imaginii îi secătuise puterea de a vorbi sau de a se mişca. Cu mâna sa liberă, Robert îi explora faţa lui Colin,

pipăindu-i buzele cu degetele, urmărindu-i linia nasului şi a maxilarului. Timp de un minut Colin rămase nemişcat, fără să opună rezistenţă, paralizat, incapabil să priceapă ceva. Numai expresia i se schimbă, trecând de la uimire la teamă, contractându-se din pricina confuziei şi a sforţării de a-şi aduce aminte. Ochii îi erau în continuare fixaţi într-ai lui Mary.

Obişnuita gălăgie de sfârşit de zi se înălţă din străzile de jos – voci, clinchetul vaselor din bucătării, televizoarele deschise –, dar, în loc să alunge liniştea din sală, o amplifică. Corpul lui Colin începu să se încordeze. Mary observă cum picioarele îi tremură şi cum stomacul i se crispează. Caroline sâsâi ca să-l liniştească şi mâna i se opri chiar sub inimă. În clipa aceea Colin ţâşni înainte, cu mâinile întinse ca şi cum ar fi plonjat în apă, o izbi pe Caroline peste faţă cu antebraţul şi o aruncă din calea lui, îl lovi pe Robert în umăr, făcându-l să se dea un pas înapoi. Colin se repezi spre Mary prin spaţiul dintre cei doi, cu braţele încă întinse, ca şi cum ar fi vrut s-o smulgă din scaun şi să fugă la loc sigur. Robert se redresase la timp ca să se arunce înainte şi să-l prindă pe Colin de gleznă, răsturnându-l la podea, la câţiva paşi de scaunul lui Mary. Se chinuia să se ridice când Robert, apucându-l de un braţ şi de un picior, îl duse, pe jumătate cărându-l, pe jumătate târându-l, spre locul unde Caroline stătea şi-şi masa faţa. Îl repuse în picioare şi-l izbi cu forţă de perete, ţinându-l acolo, mâna sa enormă încleştată în jurul gâtului lui Colin.

Cei trei îşi reluaseră cu aproximaţie vechea lor poziţie dinaintea lui Mary. Şuieratul respiraţiilor accelerate se potoli încet-încet şi zgomotele din vecini se auziră iarăşi, încadrând tăcerea din cameră.

În cele din urmă, Robert spuse încet:

— Asta chiar că n-avea rost, nu-i aşa? Îşi înteţi strânsoarea. Nu-i aşa?

Colin făcu semn că da şi Robert îi dădu drumul.

— Uite, spuse Caroline, mi-ai spart buza.

Culese sângele de pe buza de jos şi-i mânji buzele lui Colin. El nu se împotrivi. Mâna lui Robert încă i se odihnea la baza gâtului. Caroline luă mai mult sânge pe deget până când buzele lui Colin deveniră complet şi îngrijit rujate. Apoi Robert, apăsându-şi antebraţul pe pieptul lui Colin, îl sărută apăsat pe gură, iar

Caroline îşi trecu mâna peste spatele lui Robert.

Când acesta se îndepărtă, Colin scuipă cu zgomot de câteva ori. Caroline îi şterse cu dosul mâinii urmele rozalii de salivă de pe bărbie.

— Prostuţule, şopti ea.

— Ce i-ai dat lui Mary? întrebă Colin calm. Ce vreţi?

— Vreţi? făcu Robert. Luase un obiect de pe dulapul lui, dar îl acoperea cu mâna, aşa că Mary nu-şi putea da seama ce era. „Vreţi“ nu e cuvântul potrivit.

Caroline râse încântată.

— Şi nici „doriţi“. Se dădu înapoi şi se uită peste umăr la Mary. Eşti trează? o întrebă. Îţi aduci aminte tot ce ţi-am povestit?

Mary privea obiectul pe care Robert îl strângea în mână. Brusc deveni de două ori mai lung şi atunci ea îl văzu clar, dar, deşi fiecare muşchi din trup i se încordă, numai degetele de la mâna dreaptă i se încleştară uşor. Strigă o dată, apoi încă o dată, dar nu reuşi să scoată mai mult decât o şoaptă.

— Fac tot ce vreţi, zise Colin, calmul din voce dispărându-i la auzul acelei şoapte pentru a face loc panicii. Dar vă rog să chemaţi un doctor pentru Mary.

— Foarte bine, spuse Robert şi-i apucă braţul lui Colin, întorcându-l cu palma în sus. Vezi ce simplu e, adăugă el, mai mult pentru sine, şi trecu uşor briciul, aproape în joacă, peste încheieturile lui Colin, deschizând larg artera. Mâna acestuia se smuci violent în faţă şi jetul care ţâşni, portocaliu în lumină, ateriză la doar câţiva centimetri de poala lui Mary.

Ochii lui Mary se închiseră. Când şi-i deschise, Colin stătea pe podea, sprijinit de perete, cu picioarele desfăcute. În mod curios, espadrilele îi erau îmbibate de ceva stacojiu. Capul îi căzuse pe umăr, dar ochii îi erau limpezi şi puri, radiind spre ea neîncrezători.

— Mary? spuse el neliniştit, asemenea cuiva care strigă într-o cameră întunecată. Mary? Mary?

— Vin, răspunse ea. Sunt aici.

Când se trezi iar, după un somn interminabil, capul lui Colin se rezema de perete, iar trupul i se contractase. Ochii, încă deschişi, încă aţintiţi asupra ei, erau obosiţi, lipsiţi de expresie. Deşi nu se uita decât la el, îl zări ca de la mare distanţă, şezând dinaintea unei

mici bălţi care se înroşea în rombul de lumină proiectat de obloanele acum pe jumătate închise.

Toată noaptea în visele ei răsunară gemete şi scâncete, strigăte bruşte, siluete înlănţuite, răsucindu-se la picioarele ei, învălmăşindu-se în balta cea mică şi scoţând strigăte de bucurie. O trezi soarele care se înălţa peste balconul din spatele ei, încălzindu-i gâtul prin uşile cu geam. Trecuse mult, mult timp, pentru că numeroasele urme de pe podea deveniseră ruginii, iar valizele de lângă uşă dispăruseră.

*

Înainte să urce aleea cu pietriş care ducea spre spital, Mary se opri să se odihnească în umbra intrării. Funcţionarul cel tânăr şi frânt de oboseală care o însoţea se arătă îngăduitor. Îşi puse jos servieta, îşi scoase ochelarii de soare şi-i şterse cu o batistă pe care o extrăsese din buzunarul de la piept. Femeile îşi aranjau tarabele, pregătindu-se pentru vizitatorii matinali. O camionetă cu lateralele ruginite distribuia flori comercianţilor şi, în imediata apropiere a celor doi, o femeie scotea dintr-un sac de voiaj cu însemnele unei linii aeriene cruciuliţe, statuete şi cărţi de rugăciune, întinzându-le pe o măsuţă pliantă. În depărtare, în faţa uşilor spitalului, un grădinar uda aleea ca să nu se ridice praful. Funcţionarul îşi drese încet vocea. Mary dădu din cap şi porniră iarăşi.

De-acum îi era evident că oraşul aglomerat, haotic ascundea o birocraţie înfloritoare, complexă, o succesiune secretă de departamente guvernamentale cu roluri distincte, dar care se încălecau, cu proceduri şi ierarhii diferite; uşi modeste, care dădeau în străzi pe care le străbătuse de multe ori, nu duceau spre locuinţe particulare, ci spre anticamere goale, dotate cu ceasuri semănând cu cele din gări şi pline de ţăcănitul necontenit al maşinilor de scris, şi spre birouri înghesuite, cu linoleum maro pe jos. A fost interogată, răsinterogată, fotografiată; a dictat declaraţii, a iniţializat documente şi s-a uitat la poze. A dus un plic sigilat de la un departament la altul şi iarăşi a fost interogată. Bărbaţi tineri, cu figuri obosite, îmbrăcaţi în sacouri – probabil poliţişti sau funcţionari publici –, o tratau cu bunăvoinţă, la fel ca superiorii

lor. Odată ce s-au lămurit asupra stării ei civile şi a faptului că fiul şi fiica ei se aflau la sute de kilometri distanţă şi mai ales după ce ea insistase, răspunzând întrebărilor puse în mod repetat, că niciodată nu intenţionase să se mărite cu Colin, au tratat-o cu bunăvoinţă şi suspiciune. Devenise, în mod clar, o sursă de informaţii şi mai puţin un obiect al preocupării lor.

Dacă i s-ar fi arătat compasiune, ar fi distrus-o. Dar aşa starea de şoc se prelungea, iar sentimentele pur şi simplu nu-i erau disponibile. A făcut exact aşa cum i se spunea, fără să se plângă, răspunzând la absolut toate întrebările. Lipsa oricărei reacţii afective le-a sporit suspiciunile. În biroul chestorului a primit felicitări pentru precizia şi coerenţa declaraţiei ei, pentru că nu lăsase emoţia să denatureze faptele. „Nu seamănă deloc cu declaraţia unei femei“, a spus ofiţerul cu răceală şi în spatele ei au răsunat chicote înfundate. Cu toate că nu o bănuiau că ar fi comis vreun delict, s-au purtat cu ea de parcă ar fi fost contaminată de ceea ce chestorul însuşi a numit, traducându-i şi ei, „aceste abuzuri obscene“. În spatele întrebărilor lor se ascundea supoziţia – sau totul nu era oare decât rodul imaginaţiei ei? – că era exact persoana de la care s-ar fi aşteptat să fie prezentă la asemenea delicte, ca un piroman la locul incendiului altcuiva.

În acelaşi timp, s-au dovedit îndeajuns de binevoitori cât să-i descrie crima ca fiind plictisitor de comună, înscriindu-se într-o categorie bine stabilită. În ultimii zece ani, numai departamentul acesta se confruntase cu mai multe asemenea crime, bineînţeles diferite la nivelul detaliilor. Un ofiţer de poliţie, în uniformă, i-a adus o ceaşcă de cafea lui Mary, care aştepta în anticameră, s-a aşezat lângă ea şi i-a explicat unele dintre elementele-cheie. De exemplu, atacatorul se expunea în public împreună cu victima şi stabilea o relaţie strânsă cu aceasta. Apoi, ambivalenţa pregătirilor; pe de-o parte, minuţioasă – şi aici bărbatul enumeră pe degetele sale durdulii fotografia, achiziţionarea drogului, vinderea bunurilor din apartament, valizele făcute din timp; pe de alta, premeditat neglijentă – şi din nou le trecu în revistă –, precum abandonarea briciului la locul faptei, rezervarea biletelor, călătoria cu paşapoarte reale.

Lista poliţistului era mai lungă, dar Mary încetase să mai asculte. El a încheiat bătând-o uşor pe genunchi şi spunându-i că

pentru astfel de oameni, faptul de a fi prinşi şi pedepsiţi era la fel de important precum crima însăşi. Mary a ridicat din umeri. Cuvinte ca „victimă“, „agresor“, „crima însăşi“ nu aveau nici un sens, nu se potriveau cu absolut nimic.

În camera de la hotel a împăturit şi a împachetat hainele în valizele lor separate. Cum în a lui Colin mai rămăsese puţin loc, şi-a îndesat pantofii şi o jachetă de bumbac printre lucrurile lui aşa cum făcuse şi la venire. I-a dat mărunţişul cameristei şi a pus vederile printre ultimele pagini ale paşaportului. A fărâmiţat marijuana care mai rămăsese, a turnat-o în chiuvetă, apoi a dat drumul la apă. Seara a vorbit la telefon cu copiii ei. Erau prietenoşi şi totuşi distanţi, iar de câteva ori au rugat-o să repete ceea ce spusese. Auzea un televizor mergând la celălalt capăt al firului, iar dincoace şi-a auzit în receptor propria voce cerşind un pic de afecţiune. Soţul ei a venit la telefon şi i-a spus că gătea nişte curry. Când avea să vină să-i ia pe copii, joi după-amiaza? N-ar putea să-i spună mai exact? După ce a pus receptorul jos, s-a aşezat pe marginea patului şi a citit multă vreme informaţiile tipărite cu litere mici pe biletul ei de avion. De afară răzbătea ciocănitul constant al uneltelor de oţel.

La intrarea în spital, paznicul în uniformă dădu scurt din cap către funcţionar. Coborâră două rânduri de scări şi o luară pe un coridor pustiu, răcoros. Pe pereţi, la intervale regulate, spânzurau furtunuri roşii de incendiu şi, dedesubtul lor, găleţi cu nisip. Se opriră dinaintea unei uşi cu un geam rotund. Funcţionarul o rugă să aştepte şi intră. După o jumătate de minut îi deschise uşa. În mână ţinea un teanc de hârtii. Încăperea era mică, fără ferestre şi mirosea puternic a parfum. Era luminată de un tub de neon. Nişte uşi batante, cu aceleaşi geamuri rotunde, dădeau spre o cameră mai mare unde se vedeau neoane duble. Masa îngustă şi înaltă care susţinea trupul lui Colin se distingea clar. Lângă ea se afla un scaun de lemn. Colin zăcea pe spate acoperit cu un cearşaf. Funcţionarul îl îndepărtă cu îndemânare şi se uită la Mary; urmă identificarea oficială, în prezenţa cadavrului şi a funcţionarului. Mary semnă, semnă şi funcţionarul, care apoi se retrase discret.

După câteva clipe, Mary se aşeză pe scaun şi-şi puse mâna în cea a lui Colin. Simţea nevoia unor explicaţii, voia să-i vorbească. Voia să-i spună povestea lui Caroline, cât de fidel şi-o amintea, să-i

explice absolut totul, să-i expună teoria ei, provizorie deocamdată, bineînţeles, care explica felul cum imaginaţia, imaginaţia sexuală, visele ancestrale ale bărbaţilor de a provoca suferinţă şi cele ale femeilor de a suferi întruchipau şi exprimau un puternic principiu unic de organizare care denatura toate relaţiile, tot adevărul. Dar nu-i explică nimic, pentru că un străin îi aranjase greşit părul lui Colin. I-l pieptănă cu degetele şi nu spuse absolut nimic. Îl ţinu de mână şi se jucă cu degetele lui. Îi rosti numele pe muteşte, de câteva ori la rând, ca şi cum repetarea ar fi putut să-i redea cuvântului sensul său şi să-l aducă la viaţă pe cel numit. Neliniştit, funcţionarul apăru de câteva ori la geamul rotund. După o oră intră însoţit de o asistentă. Rămase în spatele scaunului în timp ce asistenta, murmurându-i lui Mary în ureche aşa cum faci cu un copil, îi descleştă degetele din cele ale lui Colin şi o conduse spre uşă.

Mary îl urmă pe funcţionar de-a lungul coridorului. Când urcară scările, ea băgă de seamă că tocul pantofului acestuia nu era tocit uniform. Normalitatea triumfă preţ de o clipă şi pentru o clipă simţi cum se insinuează durerea latentă. Îşi drese glasul cu zgomot şi sunetul vocii ei îndepărtă senzaţia.

Tânărul păşi înaintea ei în lumina scânteietoare a soarelui şi aşteptă. Îşi puse jos servieta, îşi potrivi manşetele cămăşii lui albe şi apretate şi, curtenitor, cu o plecăciune abia schiţată, se oferi să o conducă la hotel.